

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

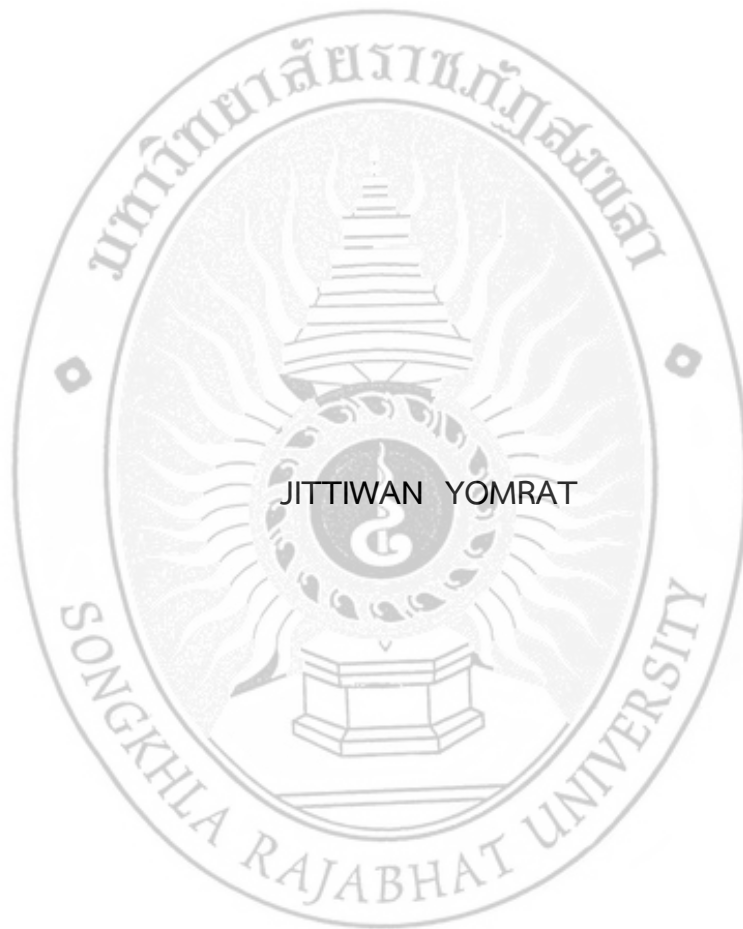
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THESIS

THE EFFECTS OF LEARNING MANAGEMENT USING PQ4R READING METHOD WITH DIGITAL MEDIA ON LEARNING ACHIEVEMENT AND READING COMPREHENSION ABILITY OF GRADE 6 STUDENTS

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ
สื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

THE EFFECTS OF LEARNING MANAGEMENT USING PQ4R
READING METHOD WITH DIGITAL MEDIA ON LEARNING
ACHIEVEMENT AND READING COMPREHENSION ABILITY
OF GRADE 6 STUDENTS

ผู้วิจัย นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.มนตรี เด่นดวง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทระจิตร)

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองวิทยานิพนธ์แล้ว

.....รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถนเรศ อาคาสวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์
ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย

นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์ ปีการศึกษา 2567

ปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.มนตรี เด่นดวง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทระจิตร

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลัง
การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์
ร้อยละ 70 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์
ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567
โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ
สื่อดิจิทัล 2) สื่อดิจิทัล 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ
फी คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ
สื่อดิจิทัล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่า
เกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์, สื่อดิจิทัล, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การอ่านเพื่อความเข้าใจ

Thesis Title	The Effects of Learning Management Using PQ4R Reading Method with Digital Media on Learning Achievement and Reading Comprehension Ability of Grade 6 Students
Researcher	Ms. Jittiwan Yomrat Academic Year: 2024
Degree	Master of Education Program in Curriculum and Instruction
Advisors	1. Dr. Montree Denduang 2. Assistant Professor Dr. Chutima Chantarajit

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the learning achievement before and after learning management using PQ4R reading method with digital media; 2) to compare the learning achievement after learning management using PQ4R reading method with digital media with 70 percent criterion; 3) to compare the reading comprehension ability after learning management with 70 percent criterion and 4) to study satisfaction toward learning management. The sample group used in this research were 30 grade 6 students in the first semester of the 2024 academic year, Tessaban 4 School (Wat Khlong Rian), were selected by cluster random sampling. The research instruments consisted of 1) lesson plans using the PQ4R reading method with digital media, 2) digital media, 3) a learning achievement test, 4) a reading comprehension test and 5) a students' satisfaction questionnaire. The statistics used in the research were mean, standard deviation and t-test.

The results of the research found that 1) the learning achievement of students after learning management using PQ4R reading method with digital media was higher than before learning management with statistical significance at .01 level, 2) the learning achievement of students after learning management using the PQ4R reading method with digital media was higher than 70 percent criterion with statistical significance at .01 level, 3) the students' reading for comprehension after learning by using PQ4R reading method with digital media was higher than 70 percent criterion with statistical significance at .01 level and 4) the students' satisfaction toward learning by using PQ4R reading method with digital media was at the highest level.

Keywords: PQ4R Reading Method, Digital Media, Learning Achievement, Reading Comprehension

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือแนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.มนตรี เต็นดวง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทระจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการทุกท่าน ซึ่งได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาจนดำเนินการวิจัยสำเร็จ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พัชลิน จินนุณ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และนางสาวสุภารัตน์ อินทรมุณี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) ในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ ทำให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครู ที่ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาในการทดลองเครื่องมือวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน เจ้าหน้าที่งานบัณฑิตศึกษา และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมดที่คอยช่วยเหลือมาตลอด ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา บุรพจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้กำลังใจ และสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

จิตติวรรณ ยมรัตน์

ตุลาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(9)
 บทที่ 1 บทนำ	 1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
 บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	13
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	21
วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์	32
สื่อดิจิทัล	39
การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล	52
การอ่าน	53
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	66
ความพึงพอใจ	80
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	88
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	88
แบบแผนการวิจัย	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	90
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	100
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	101
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
สรุปผล	110
อภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	127
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	129
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	133
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	180
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	203
ประวัติผู้วิจัย	205

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สารที่ 1 การอ่าน	16
2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)	21
3 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)	24
4 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	29
5 ตารางวิเคราะห์ข้อสอบกับตัวชี้วัด	31
6 แบบแผนการทดลอง	89
7 แผนการจัดการเรียนรู้	91
8 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหา และระดับพฤติกรรมของการวัดแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	94
9 แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	97
10 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (n=30)	105
11 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=30)	105
12 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=30)	106
13 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัด การเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล	107
14 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 นานานิทาน	181
15 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สารคดีเปลี่ยนชีวิต	182

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สารเรื่องสั้น	183
17 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 บทความจากผู้หวังดี	185
18 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ยลยินกลิ่นเพลง	186
19 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	187
20 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของสื่อดิจิทัล	188
21 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	189
22 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	191
23 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จากสูตร KR-20	192
24 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6	192

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	194
26 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จากสูตร KR-20	196
27 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ	196
28 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ โดยใช้หาความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)	197
29 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล	198
30 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลกับเกณฑ์ร้อยละ 70	199
31 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลกับเกณฑ์ร้อยละ 70	201

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2 กระบวนการที่เกี่ยวข้องในการรับสัญญาณเสียงจากไมโครโฟน จนถึงการนำมาแสดงออกทางลำโพง	46
3 ตัวอย่างการสร้างภาพเคลื่อนไหวจากภาพนิ่งที่นำมาแสดงต่อกัน	47
4 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลการอ่าน	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 1)

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 ทุกอย่างมีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในทุกองค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสถานการณ์บางอย่างที่ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด สิ่งเหล่านั้นบ่งชี้ว่าคนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปรับตัวจึงจะประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในด้านการศึกษาที่ต้องจัดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียน และทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็น คือ 3Rs และ 8Cs โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะ 3Rs ที่ถือเป็นทักษะสำคัญในการเพิ่มโอกาสความสำเร็จให้กับผู้เรียน ซึ่งทักษะ 3Rs นั้นประกอบด้วย Reading (อ่านออก) (W) Riting (เขียนได้) (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2560: 44-45) จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านถือเป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังที่ สำลี รักสุทธี (2553: 2) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือ ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีพ และการประกอบอาชีพต่าง ๆ เพราะผู้อ่านสามารถ นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตน และพัฒนางานให้เจริญก้าวหน้าได้ตามศักยภาพ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็น และข้อเท็จจริงจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาท และมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะ ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือ เพื่อการศึกษาความรู้ต่าง ๆ เป็นวิธีการส่งเสริม ให้คนมีความคิด และฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูน นานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญา เป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยมีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคำนวณ เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร มีการออกแบบการจัด การเรียนรู้เป็นไปตามศักยภาพ และเหมาะสมกับผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับการอ่าน เพราะเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่สำคัญ สอดคล้องกับผะอบ โปะชะกะฤษณะ (2554: 109) ให้ข้อคิด ว่าการอ่านไม่ใช่เพียงอ่านออก หรืออ่านได้ แต่ต้องอ่านเป็น นั้นจึงมีคุณค่ามหาศาล จากผลรายงาน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีภาพรวมของโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) ในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 61.00 ปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 47.94 ปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 56.07 และปีการศึกษา 2566 มีคะแนน เฉลี่ย ร้อยละ 61.25 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563-2566)

เมื่อพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) วิชาภาษาไทย ในปี 2566 พบว่า มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 60.70 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566) ถึงแม้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับชาติ แต่เมื่อพิจารณา ข้อกำหนดในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2566 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ที่โรงเรียนกำหนดไว้ว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 65 ขึ้นไปในทุกชั้น (โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน), 2566) และวิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ว่า มุ่งเน้นการเรียนการสอน ให้นักเรียนเกิดความรัก ความหวงแหน และภาคภูมิใจภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติของตน

โดยการใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากสำหรับการเรียนรู้ เพราะเป็นการฝึกทักษะการรับสารขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งซึ่งจะใช้ต่อยอดในการฝึกทักษะการเรียนรู้อื่น ๆ สอดคล้องกับสมุทร เซ็นเชวนิส (2542) ได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละคนและถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการอ่าน หากอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใด ๆ ก็เป็นเพียงตัวหนังสือที่ปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษที่ไม่มีความหมายใด ๆ ผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจในการอ่านได้นั้น เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิม ความรู้เดิม จุดประสงค์ในการอ่าน ความรู้ในวงคำศัพท์ ความรู้ด้านเนื้อหาวิชา ความสามารถในการถอดความ

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ เทคนิคบันได 6 ขั้น วิธีการเรียนรู้แบบ CIRC เทคนิค OK5R เทคนิค KWL Plus วิธีการอ่านแบบ เอส คิว ทรี อาร์, เอส คิว โฟร์ อาร์, เอส คิว ซิก อาร์ และ พี คิว โฟร์ อาร์ ซึ่งวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นกลวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากวิธี เอส คิว ทรี อาร์ และ เอส คิว โฟร์ อาร์ ของโทมัสและโรบินสัน มีลักษณะเป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ Robert E. Slavin (1997) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วยขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนจัดระบบข้อมูลขึ้นในสมองและทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา และยังได้แนะนำว่าเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในเทคนิคที่ดีที่สุดในการสอนอ่านสำหรับช่วยปรับปรุงความเข้าใจของนักเรียน และจดจำในสิ่งที่อ่าน สอดคล้องกับพรพรรณ พูลเขาล้าน (2563: 49-53) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R อยู่ในระดับพึงพอใจมาก สอดคล้องกับกรณีการ์ ทัพขวา (2552: 78) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพิ่มค่าเฉลี่ยร้อยละ 28.93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากการศึกษาเป็นหนึ่งในกระบวนการที่พัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ซึ่งหากผู้สอนสามารถสร้างกระบวนการหรือมีวิธีการส่งเสริมการเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่มีการก้าวกระโดดไปอย่างรวดเร็ว วิธีการใช้ชีวิตของมนุษย์ก็ได้ปรับเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด จากการอ่านหนังสือปกติก็มีการปรับเปลี่ยนอ่านบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสอดคล้องกับเทคโนโลยีการนำเสนอและพฤติกรรมของผู้อ่าน (ศิริพร น้อยอำคา, 2561) ผู้วิจัยจึงสนใจสื่อดิจิทัลที่จะเสริมแรงให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับขวัญเกื้อ แสงแก้ว (2565: 93-106) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ 80.03/ 81.63 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับมาก และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุภัทรชรี บุญประชุม วิภาดา ยศทอง และณัฐกรณ์ ประพามา (2565: 335-345) ได้ศึกษานวัตกรรมสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำก่อนและหลังการใช้สื่อดิจิทัลพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 พบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อดิจิทัลพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$, $SD=0.42$)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนา โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะทำให้การอ่านเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการยกระดับการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นผ่านกระบวนการร่วมมือของครูที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้มีการตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 117 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

2.2.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

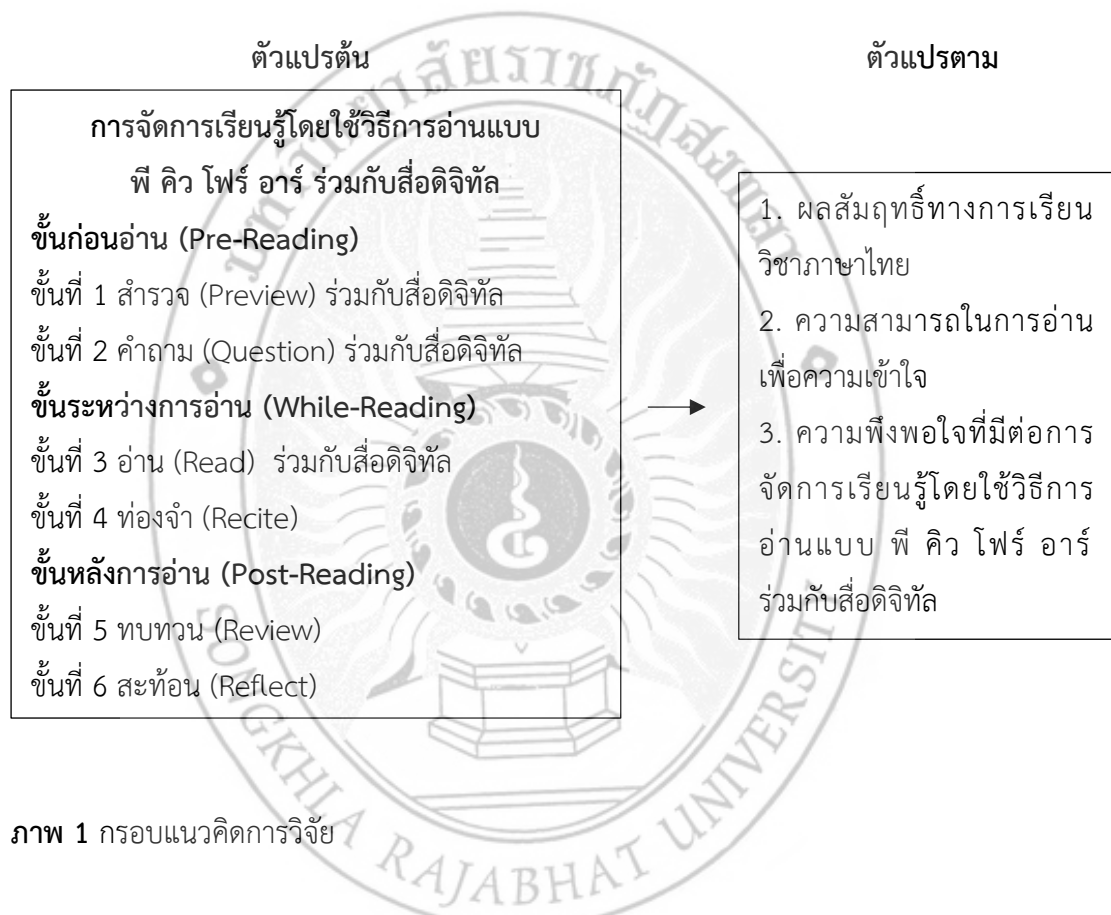
3. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยใช้เนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยนำมาจากโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

4. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ใช้เวลาการทดลอง จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ หมายถึง วิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเข้าใจจากการอ่านด้วยตนเอง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) โดยกวาดสายตารวดเร็ว ๆ เพื่อหาคำสำคัญประกอบทั่วไป ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขณะอ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite)

พยายามทำความเข้าใจ ฝึกจำข้อมูล โดยท่องออกเสียง ถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบาย หรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจ ต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น และขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) สะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก

2. สื่อดิจิทัล หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการผสมผสานสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นช่องทาง หรือตัวกลางที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อส่งเนื้อหา เช่น ภาพ เสียง ตัวอักษร วิดีโอ และกราฟฟิกต่าง ๆ แปลงไป เป็นระบบที่สามารถใช้ในเครื่องมือสื่อสารที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลทำให้ผู้ใช้สื่อสามารถ สร้างข้อมูล ดูข้อมูล แลกจ่ายข้อมูล และเก็บข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว ผู้ใช้สื่อดิจิทัลสามารถเข้าถึง ข้อมูลที่มีความละเอียดในเรื่องภาพและเสียงที่คมชัด ข้อมูลในสื่อดิจิทัลสามารถปรับเปลี่ยน และแก้ไขได้ไม่ยาก มีความยืดหยุ่นในการจัดการสูง เนื้อหาในวิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ สื่อดิจิทัล จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก Giraffe เด็กหญิงสายไหม Cat Stories และเพลงไก่เถื่อน

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยที่ผู้สอนใช้วิธีการอ่านที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้อ่าน ช่วยให้จัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา ถือเป็นการรวบรวม กลวิธีในการอ่านที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดในขั้นต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งผนวกด้วยสื่อดิจิทัลที่มีส่วนช่วยในการพัฒนา ทั้งการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติของเด็ก โดยมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยที่ผู้เรียนจะกวาดสายตา อย่างคร่าว ๆ เพื่อดูองค์ประกอบทั่วไปของบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยที่ผู้เรียนจะตั้งคำถาม เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร)

ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยขณะอ่านผู้เรียน จะพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite) ผู้เรียนจะพยายามทำความเข้าใจ ฝึกจำข้อมูล โดยท่อง ออกเสียง ถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบายหรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านให้ผู้สอน ได้ทราบถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน

ชั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ชั้นที่ 5 ชั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนจะทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ชั้นที่ 6 ชั้นสะท้อน (Reflect) ผู้เรียนจะสะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน ซึ่งวัดจากคะแนนที่ได้ในการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) มีทั้งหมด 4 ระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ เพื่อให้เหมาะกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการบอก รายละเอียด ลำดับเหตุการณ์ บอกเหตุและผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย แยกประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ วัดจากคะแนนที่ได้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) ให้นักเรียน ตอบข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับลำดับการคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3 ระดับ คือ ระดับการแปลความ เป็นการระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง ตลอดจนบอก ลำดับเหตุการณ์ หัวข้อเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเข้าใจสัญลักษณ์ที่ไม่ใช่ตัวอักษรในบทอ่านได้ ระดับการตีความ เป็นการใช้เหตุผล และความรู้เดิมเข้ามาช่วยตัดสินใจ ทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิง สรุป และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ตลอดจนรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด รวมทั้งวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ และระดับการขยายความ เป็นการอธิบายความเข้าใจของเราที่มีต่อสารที่เราอ่านให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยอาจผ่านการแปลความ และการตีความของเราแล้วให้ความคิดเห็น หรือเหตุผลเพิ่มเติม เพื่อขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ สื่อดิจิทัล หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยไม่มีการวินิจฉัยว่าถูกหรือผิด มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสำคัญและจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยในการเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปพิจารณาปรับปรุงสื่อดิจิทัลในการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. เป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาที่จะนำไปเสนอแนะปรับปรุงการใช้สื่อและรูปแบบการสอนให้แก่ครูในโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูล ในการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 ความสำคัญของการเรียนภาษาไทย

1.2 ทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.4 คุณภาพผู้เรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวข้องกับการอ่านในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6

2. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 มาตรฐานการเรียนรู้และรหัสตัวชี้วัด

2.3 โครงสร้างรายวิชา

2.4 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

2.5 คำอธิบายรายวิชา

3. วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

3.1 ความเป็นมาของวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

3.2 ขั้นตอนวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

3.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

3.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

4. สื่อดิจิทัล

4.1 ความหมายของสื่อดิจิทัล

4.2 รูปแบบของสื่อดิจิทัล

- 4.3 องค์ประกอบของสื่อดิจิทัล
- 4.4 การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล
- 4.5 ประโยชน์ของสื่อดิจิทัล
- 5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
- 6. การอ่าน
 - 6.1 ความหมายของการอ่าน
 - 6.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 6.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 6.4 กระบวนการอ่าน
- 7. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 7.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 7.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 7.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 7.4 ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 7.5 การวัดและการประเมินผล การอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 8. ความพึงพอใจ
 - 8.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 8.2 การประเมินความพึงพอใจ
- 9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 1-23) ตามประเด็นดังนี้

1. ความสำคัญของการเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2. ทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย

2.1 การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับ ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบ ต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียน ตามจินตนาการ วิเคราะห์ วิจัย และเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.3 การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าว

2.4 หลักการใช้ภาษาไทย ศักยภาพธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

2.5 วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

3. สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้เรียนจะได้เรียนในเรื่องต่อไปนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4. คุณภาพผู้เรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย แบ่งคุณภาพผู้เรียนออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
สำหรับคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังต่อไปนี้

4.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย
ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน
เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญ
ของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

4.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ
แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ
โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว
กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการ
อย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

4.3 พุดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟัง
และดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู
โฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พุดรายงาน หรือประเด็นค้นคว้า
จากการฟัง การดู การสนทนา และการพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งการมีมารยาทในการฟัง ดูและพูด

4.4 สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต รู้และเข้าใจ
ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศ
ในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภท
กลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

4.5 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวกับการอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวกับการอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน 3. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ 6. สรุปความรู้และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นคำพังเพย 2. การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		3. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - สารคดีและบันเทิงคดี
	7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	4. การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มารยาทในการอ่าน	5. มารยาทในการอ่าน
ป. 5	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	1. การอ่านออกเสียง และการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง
	2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยาย และพรรณนา	ที่ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน
	3. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย	

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- ข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย - การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
4. แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	2. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น	- วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
5. วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	3. การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม เช่น	- การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ
6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	4. การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น	- หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	5. มารยาทในการอ่าน	
8. มีมารยาทในการอ่าน		

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร 3. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน 5. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	1. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมาย ของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปี แบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่าง ๆ - สำนวนเปรียบเทียบ - การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ 2. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราโชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ 3. การอ่านเร็ว

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	4. การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม เช่น - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และการใช้สถานที่สาธารณะในชุมชน และท้องถิ่น
	7. อธิบายความหมายของข้อมูล จากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ	5. การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
	8. อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	6. การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสืออ่านตามความสนใจและตามวัย ของนักเรียน - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกัน กำหนด
	9. มีมารยาทในการอ่าน	7. มารยาทในการอ่าน

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จัดสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยโรงเรียนได้จัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้
และเวลาเรียน ดังแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับประถมศึกษา						หมายเหตุ
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	
รายวิชาพื้นฐาน							
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80	
สังคมศึกษา ฯ	80	80	80	80	80	80	
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40	
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80	
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80	
การงานอาชีพ	40	40	40	80	80	80	
ภาษาอังกฤษ	80	80	80	80	80	80	
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840	
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม							
พระพุทธศาสนา	40	40	40	40	40	40	
หน้าที่พลเมือง	40	40	40	40	40	40	
ภาษาจีน	40	40	40	80	80	80	
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	120	120	120	160	160	160	

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับประถมศึกษา						หมายเหตุ
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	40	40	40	
กิจกรรมนักเรียน							
- ลูกเสือ – เนตรนารี	40	40	40	40	40	40	
- ชมรม	40	40	40	40	40	40	
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์							บูรณาการกับลูกเสือ – เนตรนารี
รวมเวลาเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	
รวมเวลาเรียน	1,080	1,080	1,080	1,120	1,120	1,120	

2. มาตรฐานการเรียนรู้และรหัสตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้และรหัสตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จัดสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 5 มาตรฐานการเรียนรู้ 34 ตัวชี้วัด ดังนี้

2.1 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2.1.1 ตัวชี้วัด ป.6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

2.1.2 ตัวชี้วัด ป.6/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร

2.1.3 ตัวชี้วัด ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2.1.4 ตัวชี้วัด ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

2.1.5 ตัวชี้วัด ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

2.1.6 ตัวชี้วัด ป.6/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และการปฏิบัติตาม

2.1.7 ตัวชี้วัด ป.6/7 อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่
แผนภูมิ กราฟ

2.1.8 ตัวชี้วัด ป.6/8 อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ

2.1.9 ตัวชี้วัด ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน

2.2 มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ
และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.1 ตัวชี้วัด ป.6/1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

2.2.2 ตัวชี้วัด ป.6/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม

2.2.3 ตัวชี้วัด ป.6/3 การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้
พัฒนางานเขียน

2.2.4 ตัวชี้วัด ป.6/4 เขียนเรียงความ

2.2.5 ตัวชี้วัด ป.6/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

2.2.6 ตัวชี้วัด ป.6/6 การเขียนจดหมายส่วนตัว

2.2.7 ตัวชี้วัด ป.6/7 กรอกรายการต่าง ๆ

2.2.8 ตัวชี้วัด ป.6/8 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

2.2.9 ตัวชี้วัด ป.6/9 มีมารยาทในการเขียน

2.3 มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2.3.1 ตัวชี้วัด ป.6/1 พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู

2.3.2 ตัวชี้วัด ป.6/2 ตั้งคำถาม และตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู

2.3.3 ตัวชี้วัด ป.6/3 วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณา
อย่างมีเหตุผล

2.3.4 ตัวชี้วัด ป.6/4 พูดย่อเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู
และการสนทนา

2.3.5 ตัวชี้วัด ป.6/5 พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

2.3.6 ตัวชี้วัด ป.6/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

2.4 มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง
ของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2.4.1 ตัวชี้วัด ป.6/1 วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

2.4.2 ตัวชี้วัด ป.6/2 ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

2.4.3 ตัวชี้วัด ป.6/3 รวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

2.4.4 ตัวชี้วัด ป.6/4 ระบุลักษณะของประโยค

2.4.5 ตัวชี้วัด ป.6/5 แต่งบทร้อยกรอง

2.4.6 ตัวชี้วัด ป.6/6 วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

2.5 มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.5.1 ตัวชี้วัด ป.6/1 แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

2.5.2 ตัวชี้วัด ป.6/2 เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นอื่น

2.5.3 ตัวชี้วัด ป.6/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.5.4 ตัวชี้วัด ป.6/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้ โดยศึกษาจากหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) โดยประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางใช้เวลาเรียนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

3. โครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จัดสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังแสดงในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1.	คำนาม	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำนาม 5 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
2.	คำสรพนาม	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำสรพนาม 6 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2
3.	คำกริยา	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำกริยา 4 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2
4.	คำวิเศษณ์	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำวิเศษณ์ 6 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2
5.	คำบุพบท	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำบุพบท 6 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2
6.	คำสันธาน	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำสันธาน 6 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2
7.	คำอุทาน	ท 4.1 ป.6/1	- ชนิดของคำ - คำอุทาน 6 ชนิด - วิเคราะห์หน้าที่ ของคำในประโยค	8	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
8.	กลุ่มคำ และประโยค	ท 4.1 ป.6/4	- วลี - ประโยคสามัญ และส่วนประกอบ ของประโยค - ประโยคความรวม - ประโยคความซ้อน	8	2
9.	การอ่าน	ท 1.1 ป.6/1 ท 1.1 ป.6/2 ท 1.1 ป.6/3 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/5 ท 1.1 ป.6/6 ท 1.1 ป.6/7 ท 1.1 ป.6/8 ท 1.1 ป.6/9	- การอ่านออกเสียง และการบอก ความหมายของบทร้อย แก้วและบทร้อยกรอง - การอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ - การอ่านเร็ว - การอ่านงานเขียนเชิง อธิบาย คำสั่งข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม - การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ - การอ่านหนังสือ ตามความสนใจ	16	14
10.	การเขียน เชิงสร้างสรรค์	ท 2.1 ป.6/1 ท 2.1 ป.6/2 ท 2.1 ป.6/3 ท 2.1 ป.6/4 ท 2.1 ป.6/5 ท 2.1 ป.6/6	- การเขียนจดหมาย - การเขียนและการคัด ลายมือ - การเขียน ตามจินตนาการ และสร้างสรรค์	14	5

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท 2.1 ป.6/7	- การเขียนย่อความ		
		ท 2.1 ป.6/8	สรุปความ		
		ท 2.1 ป.6/9	- การเขียนเรียงความ		
11.	คำในภาษาไทย ที่นำมาใช้ จากภาษา ต่างประเทศ	ท 4.1 ป.6/3	- คำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาเขมร ภาษาบาลี สันสกฤต - คำไทยแท้ (คำมูล คำประสม)	8	5
12.	ระดับภาษา ราชาศัพท์ ภาษาถิ่น	ท 4.1 ป.6/2	- ภาษาพูด ภาษาเขียน - การใช้คำให้ เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล - คำสุภาพ - คำราชาศัพท์ใช้กับ พระมหากษัตริย์ และพระสงฆ์	8	5
13.	กลอนสุภาพ	ท 4.1 ป.6/5	- การแต่งบท ร้อยกรอง - การอ่านทำนอง เสนาะ - บทอาขยาน	10	5

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
14.	สำนวนไทย	ท 4.1 ป.6/6	- สุภาษิต - คำพังเพย - การวิเคราะห์สำนวน ที่เป็นสุภาษิต และคำพังเพย - สุภาษิตสอนหญิง - คำกลอนสุภาษิต	10	5
15.	การฟัง การดู และการพูด	ท 3.1 ป.6/1 ท 3.1 ป.6/2 ท 3.1 ป.6/3 ท 3.1 ป.6/4 ท 3.1 ป.6/5 ท 3.1 ป.6/6	- การดู การฟัง และการอ่านข่าว โฆษณา - การวิเคราะห์เรื่อง ที่อ่าน ดู และฟัง - มารยาทในการฟัง การดู การพูด	10	5
16.	วรรณคดี และวรรณกรรม	ท 5.1 ป.6/1 ท 5.1 ป.6/2 ท 5.1 ป.6/3 ท 5.1 ป.6/4	- รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไฉนราพ - นิทานทองอิน - เสภาขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม - นิทานพื้นบ้าน	20	5
คะแนนเก็บรายหน่วย				-	60
สอบกลางภาค				-	20
สอบปลายภาค				-	20
รวม				160	100

จากตาราง 3 ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) มีทั้งหมด 16 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 160 ชั่วโมง ประกอบด้วย 5 มาตรฐานการเรียนรู้ คือ ท 1.1 ท 2.1 ท 3.1 ท 4.1 และ ท 5.1 ทั้งหมด 34 ตัวชี้วัด การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยเลือกใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เวลา 10 ชั่วโมง

4. โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยเลือกใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เวลา 10 ชั่วโมง มาใช้ในการวิจัย มีรายละเอียด ดังตาราง 4

ตาราง 4 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1.	หน่วยที่ 9 การอ่าน	ท 1.1 ป.6/1 ท 1.1 ป.6/2 ท 1.1 ป.6/3 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/5	- การอ่านออกเสียง และการบอก ความหมายของบทร้อย แก้วและบทร้อยกรอง - การอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ เช่น - นิทาน - สารคดี - เรื่องสั้น - บทความ - เพลงพื้นบ้าน	2 2 2 2 2 2	1 2 2 2 2 2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท 1.1 ป.6/6	- การอ่านงานเขียนเชิง อธิบาย คำสั่งข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	1	1
		ท 1.1 ป.6/7	- การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	2	1
		ท 1.1 ป.6/8	- การอ่านหนังสือ ตามความสนใจ	1	1
		ท 1.1 ป.6/9	- มีมารยาทในการอ่าน		
		รวม		16	14

จากตาราง 4 ผู้วิจัยเลือกใช้เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และ ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต โดยมีสาระการเรียนรู้การอ่านจับใจความ จำนวน 5 เรื่อง เรื่องละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด จำนวน 40 ข้อ ดังตาราง 5

ตาราง 5 ตารางวิเคราะห์ข้อสอบกับตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนข้อสอบ
ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	11
ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	23
ป.6/5 อธิบายการนำความรู้ และความคิดจากเรื่อง ที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	6
รวม	40

5. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการอ่าน และฝึกปฏิบัติตนในการอ่านบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวการันต์ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน วัน เดือน ปี แบบไทย ความหมายของคำ ประโยค ข้อความที่เป็นโวหาร สำนวน เปรียบเทียบ ฝึกอ่าน บทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ การอ่าน เรื่องสั้น นิทาน และเพลง พื้นบ้าน บทความ พระบรมราโชวาท สารคดี งานเขียนประเภทโน้มน้าว บทโฆษณา ข่าว และเหตุการณ์ประจำวัน ศึกษา วิเคราะห์ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ฝึกการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ การอ่านหนังสือตามความสนใจ และคุณค่าที่ได้รับ มารยาทในการอ่าน

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการเขียน และฝึกการปฏิบัติตนในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนอักษรไทย การเขียนสื่อสารประเภทคำขวัญ คำอวยพร และประกาศ โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน เขียนจดหมายส่วนตัว การกรอกแบบรายการต่าง ๆ ประเภทคำร้อง ใบสมัครศึกษาต่อ แบบฝากส่งพัสดุ และไปรษณีย์ภัณฑ์ การเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ มารยาทในการเขียน

ฝึกพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง และฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ศึกษาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณา อย่างมีเหตุผล ฝึกพูดรายงานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา การพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ศึกษาวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำเชื่อม และคำอุทานในประโยค การใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ลักษณะของประโยค ฝึกแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ การเปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

ศึกษาวิเคราะห์เรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ข้อคิดจากการอ่าน คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม บทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ฝึกอ่าน รวบรวม ภาษาถิ่น ปริศนาคำทาย บทร้องเล่นในท้องถิ่น สรภัญญะ เพลงกล่อมลูก นิทานพื้นบ้าน นิทานคติธรรม เพลงพื้นบ้าน โดยใช้กระบวนการทักษะทางภาษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจสื่อสารได้ถูกต้อง

เห็นคุณค่าของภาษาไทย และรักษาไว้ด้วยความเป็นภูมิปัญญาไทย มีนิสัยรักการอ่าน มารยาทในการเขียน การฟัง การดู การพูดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มีความกตัญญู มุ่งมั่นการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีอุดมการณ์ คุณธรรม รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

1. ความเป็นมาของวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความเป็นมาของวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ไว้ ดังนี้ วิธีการสอนอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ มีที่มาเริ่มต้นจากเทคนิคการอ่านแบบ เอส คิว ทรี อาร์ ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนอ่านที่ใช้กลวิธีความเข้าใจในการอ่าน เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้อ่านที่ใช้กันมาเกือบครึ่งศตวรรษมาแล้ว ซึ่งยังคงแพร่หลายในปัจจุบัน วิธี เอส คิว ทรี อาร์ เป็นการรวบรวมกลวิธีในการอ่านที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดในขั้นต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน เช่น การสำรวจบทอ่าน การเดาเหตุการณ์ การหาใจความสำคัญ และรายละเอียดต่าง ๆ ในบทอ่าน การตั้งคำถามจากบทอ่าน การสรุปความ การตรวจสอบ แก้ไข และประเมินสิ่งที่อ่าน ขั้นตอนการสอนแบบ เอส คิว ทรี อาร์ มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน (Robinson, 1946: 18) ดังนี้

1) ขั้นสำรวจ (Survey) ผู้เรียนอ่านข้อความในบทนำ สารบัญ คำนำ บทสรุป หรือหัวข้อต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อทำความเข้าใจคร่าว ๆ ถึงวัตถุประสงค์ของผู้เขียน วิธีการเขียน และรูปแบบการเขียน

2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับหัวข้อ หรือประเด็นจากข้อความ

3) ขั้นการอ่าน (Read) ผู้เรียนอ่านบทอ่านทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในบทอ่าน พร้อมทั้งหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ทำให้ขั้นการอ่านเป็นขั้นที่มีความหมายต่อผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อตอบคำถามและทำความเข้าใจ

4) ขั้นระบุข้อมูลที่ได้ (Recite) ผู้เรียนบอกข้อมูล หรือคำตอบที่ได้จากบทอ่าน โดยมีการพูดปากเปล่า หรือจดบันทึกใจความสำคัญ เป็นการทดสอบความเข้าใจในบทอ่านด้วย

5) ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น Robinson (1961: 29-30) ได้พัฒนาการสอนแบบ เอส คิว ทรี อาร์ โดยการเพิ่มขั้นตอนเข้าไป เพื่อให้การอ่านเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงเกิดการสอนอ่านแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ โดยเพิ่มขั้นตอนการคิดไตร่ตรอง (Reflect) จึงมีขั้นตอน 6 ขั้น ดังนี้

1) ขั้นสำรวจ (Survey) ผู้เรียนสำรวจเนื้อหาในบทอ่าน เพื่อหาความหมายโดยรวมเค้าโครง และประเด็นสำคัญทั่วไปที่มีในบทอ่าน

2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ตั้งคำถามจากหัวข้อต่าง ๆ ที่พบในขั้นตอนที่สำรวจเนื้อหา ผู้เรียนจะตั้งคำถามเอง ทำให้รู้จุดมุ่งหมายในการอ่านของตน

3) ขั้นอ่าน (Read) ผู้เรียนอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด พร้อมทั้งหาคำตอบจากคำถามที่ตั้ง

4) ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Recite) ผู้เขียนระบุคำตอบที่ได้จากการอ่าน สรุปเป็นคำพูด

5) ขั้นไตร่ตรอง (Reflect) ผู้เรียนเขียนสะท้อนความคิดเห็น เรื่องราว และความรู้สึกของตนที่ได้จากบทอ่าน โดยไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิด หรือความเชื่อของตน

6) ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนทบทวนประเด็นที่เขียนบันทึกได้จากบทอ่าน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ มี 6 ขั้นตอน มีพัฒนาการมาจาก เอส คิว โฟร์ อาร์ ที่มี 6 ขั้นตอนเช่นเดียวกัน แตกต่างกันตรงที่มีการเปลี่ยนชื่อขั้นตอนแรกจาก Survey (S) มาเป็น Preview (P) ซึ่ง เอส คิว โฟร์ อาร์ ได้รับการพัฒนาจาก เอส คิว ทรี อาร์ ที่มี 5 ขั้นตอน มีการปรับปรุงโดยการเพิ่มขั้นตอนไตร่ตรอง (Reflect) ไปในขั้นตอนที่ 5

2. ขั้นตอนวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

Anderson (1995: 32) และ Markel and Greenbaum (1996: 75) กล่าวว่า วิธี พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วย การดูก่อนอ่าน การตั้งคำถามสำหรับการอ่าน การอ่านเพื่อตอบคำถาม การสะท้อนสิ่งที่อ่าน การท่องสิ่งที่อ่าน และการตรวจทาน การดูก่อนอ่าน หมายถึง การสำรวจ ชื่อเรื่อง หัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของเรื่องที่อ่าน นักเรียนสามารถย้อนกลับไปดูที่หัวเรื่อง และหัวเรื่องย่อยเพื่อตั้งคำถาม คำถามจะหาคำตอบได้จากเรื่องที่อ่าน การสะท้อนเกี่ยวกับเนื้อหาสามารถเกิดขณะที่กำลังอ่าน ถ้านักเรียนหยุดพักจากการอ่าน และสร้างสรรค์เป็นภาพในใจขึ้น การท่องจะเป็นการเรียกซ้ำเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านจากความจำ การเรียกซ้ำนี้จะช่วยเรียกข้อมูลที่นักเรียนได้รับจากการอ่าน นักเรียนจะต้องอ่านอีกครั้งถ้ายังไม่ได้ข้อมูล สุดท้ายการตรวจทานสิ่งที่อ่าน โดยการตอบคำถาม และอ้างอิงกลับไปที่เรื่องที่อ่าน เพื่อความชัดเจนตอบคำถามไม่ผิดพลาด และกล่าวว่า วิธี พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสำหรับช่วยนักเรียนจัดระบบ และเก็บข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน

Slavin (1997: 217, 297-298) กล่าวว่า การสอนอ่านด้วยวิธี พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วยขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนจัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา และยังได้แนะนำว่า พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในเทคนิคที่ดีที่สุดในการสอนอ่าน สำหรับช่วยปรับปรุงการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน และจดจำในสิ่งที่อ่าน เทคนิคการสอนอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นเทคนิคที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์ช่วยนักเรียนด้านความเข้าใจในความคิดจากเรื่องที่อ่านสอดคล้องกับ Trianto (2007: 146) ที่ได้กล่าวไว้ว่า พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่ช่วยให้นักเรียนจดจำสิ่งที่อ่านได้ดีด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Rodli (2009: 21) ที่ได้เสนอแนะให้ครูใช้กลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในชั้นเรียน และแนะนำนักเรียนให้ใช้กลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นกลยุทธ์ในการเรียนเพื่อฝึกฝนการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วย ซึ่งสามารถสรุปวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ได้ดังนี้

- 1) Preview (P) การดูก่อนอ่าน เป็นการสำรวจ หรือกวาดสายตาไปที่สิ่งที่อ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้รับความคิดของการจัดระบบทั่วไป ความคิดหลัก และความคิดสนับสนุน
- 2) Question (Q) การถาม เป็นการถามคำถามกับตัวเองเกี่ยวกับสิ่งที่จะอ่าน ใช้หัวเรื่องในการตั้งคำถาม โดยการใช้คำขึ้นต้น เช่น ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม เป็นต้น
- 3) Read (R1) การอ่าน เป็นการอ่านโดยไม่เขียนบันทึกเพิ่มเติม พยายามตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขณะที่อ่าน
- 4) Recite (R2) การสะท้อน เป็นการพยายามทำความเข้าใจ และทำให้มันเต็มไปด้วยความหมายที่ถูกนำเสนอไว้ในข้อมูล สัมพันธ์กับสิ่งที่กำลังรับรู้ความสัมพันธ์ของหัวข้อย่อยเพื่อเป็นแนวคิดแรก หรือแนวคิดหลักในเรื่องที่อ่าน

5) Review (R3) การท่องจำ เป็นการฝึกจำข้อมูลโดยกล่าวออกเสียง และถามตอบ โดยใช้หัวเรื่อง การเน้นคำสำคัญ และบันทึกความคิดหลักที่จะตอบคำถาม

6) Reflect (R4) ตรวจสอบ เป็นการตรวจสอบสิ่งที่อ่าน และอ่านซ้ำเมื่อไม่แน่ใจในคำตอบ จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) โดยกวาดสายตารวดเร็ว ๆ เพื่อดูองค์ประกอบทั่วไป ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขณะอ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite) พยายามทำความเข้าใจ ฝึกจำข้อมูล โดยท่องออกเสียงถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบาย หรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจ ตอบทบทวนมากยิ่งขึ้น และขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) สะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

วิธีการสอนอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ อาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognitive Theory)

O'Neil and Abedi (1996: 234-243) ให้ความเห็นว่า กลวิธีอภิปัญญา เป็นการตรวจสอบตนเองอย่างมีสติ และเป็นระยะว่าเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ รวมถึงการเลือกใช้ และประยุกต์ใช้กลวิธีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเมื่อจำเป็นอีกด้วย ตลอดจนความสามารถที่จะสะท้อนความคิดจากผลของการกระทำ และความสามารถในการประเมินผล ความคิดนั้น การตระหนักถึงกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 การวางแผน ต้องมีเป้าหมายในการปฏิบัติกิจกรรมหนึ่ง ๆ ไม่ว่าเป้าหมายนั้น จะถูกกำหนดขึ้นโดยผู้อื่นหรือตนเองก็ตาม และต้องมีแผนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ตน ได้ตั้งเป้าหมายไว้

3.1.2 การตรวจสอบตนเองจำเป็นต้องมีกลไกการตรวจสอบตนเอง เพื่อกำกับตนเอง ให้ดำเนินการปฏิบัติภาระงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

3.1.3 กลวิธีจิตพิสัย เพื่อใช้กำกับกับการปฏิบัติกิจกรรมที่ต้องใช้สติปัญญาให้ลุล่วง ประสพผลสำเร็จ

3.1.4 การตระหนัก เป็นการมีสติสัมปชัญญะที่เกิดขึ้นภายในใจของแต่ละบุคคล และรู้ตัวว่าตนทำอะไรอยู่

Crowl (1997: 92) อธิบายว่า อภิปัญญา คือ การคิดในตัวเองว่าตนเองรู้อะไร และไม่รู้
อะไร เกี่ยวกับสถานการณ์ หรือปัญหาที่พบ และพยายามหาทางแก้ปัญหา และตรวจผลการแก้ปัญหา
หากปัญหายังไม่ถูกแก้จะพยายามหาวิธีใหม่ เพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จ

สรุปได้ว่า อภิปัญญา หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้
ความเข้าใจในกระบวนการคิด และกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ใช้ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีต่าง ๆ
ที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาในขณะที่เรียน สามารถเลือกใช้วิธีการได้อย่างเหมาะสม วางแผน ควบคุม
ตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีสติ และบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้
ของตนเอง

3.2 อภิปัญญากับการอ่าน

Cross and Paris (1988: 131-132) กล่าวถึงอภิปัญญาในการอ่านว่าได้รับผลมาจาก
องค์ประกอบ 4 ประการที่ทำงานปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านหรือผล
ของการเรียน ซึ่งองค์ประกอบ 4 ประการ มีดังนี้

3.2.1 บทอ่าน (Text) เนื้อหาที่เป็นสื่อและอุปกรณ์สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล
ต่อความเข้าใจ และความจำที่เต็มไปด้วยคำศัพท์ ความหมาย โครงสร้างบทอ่าน ลีลาของผู้เขียน
ความชัดเจน และความสอดคล้องต่อเนื่องของเนื้อหา ความถูกต้อง และความสอดคล้องกันของข้อมูล
ของข้อมูลที่เสนอไว้ในบทอ่าน ความยากง่าย แนวโน้มหรือแนวทาง เหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้เสมอ
จึงจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 งาน (Task) งานแต่ละชนิดมีความหมายแตกต่างกันไปความประสงค์
ของผู้เรียนที่จะอ่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ก็แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจ
ปรับพฤติกรรมที่อ่านกลวิธีในการอ่าน ความเร็วในการอ่านให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสิ่งที่อ่าน
โดยที่การปรับตัวตามสภาพสิ่งที่อ่านนี้ต้องอาศัยการตรวจสอบตนเอง และตรวจสอบบทอ่านด้วย

3.2.3 กลวิธี (Strategies) ผู้อ่านที่มีความสามารถในการอ่านจะต้องรู้จักใช้กลวิธี
ที่เหมาะสมที่จะช่วยให้อ่านอย่างเข้าใจ และสามารถจดจำข้อมูลจากการอ่านได้ เมื่อผู้อ่านไม่เข้าใจ
ในสิ่งที่อ่าน ส่วนผู้อ่านเก่งจะใช้กลวิธีต่าง ๆ มาแก้ปัญหา ซึ่งกลวิธีที่ใช้ในการแก้ปัญหานี้
ได้แก่ การจำปัญหานี้ไว้ในใจ และหวังว่าจะแก้ปัญหาได้ในอนาคต การอ่านบทอ่านซ้ำ การอ่าน
บทอ่านไปข้างหน้าเรื่อย ๆ หรือศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ กลวิธีในการเรียน ได้แก่ จดบันทึก
ขีดเส้นใต้ เขียนโครงเรื่อง สรุป ซึ่งที่จริงแล้วไม่ได้เป็นประโยชน์ในตัวเองเลย แต่การสอน
ให้รายละเอียด และบอกว่าจะใช้กลวิธีนั้น ๆ เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร และใช้เพื่อจุดประสงค์ใดต่างหาก
ที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ลักษณะนิสัยของผู้เรียน (Characteristics) องค์ประกอบของอภิปัญญาในส่วนสุดท้าย คือ การตระหนักรู้ของผู้เรียนว่าตนเองมีลักษณะนิสัยอย่างไร ในส่วนนิสัยของผู้เรียนนี้ครอบคลุมถึงความรู้เดิมของผู้เรียน ความสามารถ ความเข้าใจ แรงจูงใจ ทักษะต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียน และความเข้าใจในการอ่าน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า อภิปัญญาเน้นที่การตระหนักรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ การควบคุมกิจกรรมการอ่านได้ด้วยตนเอง ความสามารถของผู้อ่านในการตรวจสอบตนเองได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ บทอ่าน งาน กลวิธี และลักษณะนิสัยของผู้เรียนที่มีผลทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

3.3 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory)

การสอนอ่านตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม มีขั้นตอนการสอนอ่านที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการอ่าน (Pre-Reading) เป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นขั้นตอนที่ครูจะต้องจัดกิจกรรม เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีพื้นความรู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน และสามารถใช้ความรู้นั้นในการทำความเข้าใจสิ่งที่จะอ่านได้ ขั้นการอ่าน (While-Reading) เป็นขั้นที่ผู้เรียนทำกิจกรรมการอ่าน และพยายามทำความเข้าใจในบทอ่าน ในขั้นนี้ครูควรแนะนำและฝึกให้ผู้เรียนคิดเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับพื้นความรู้ที่มีอยู่ ผู้เรียนอาจต้องอ่านซ้ำ คิด พิจารณา ทบทวน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และขั้นตอนสุดท้ายของการอ่าน คือ ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งมีหลายวิธี เช่น ให้ตอบคำถาม ให้สรุปย่อประเด็นสำคัญ ให้เลือกข้อมูลจากบทอ่าน มาเรียบเรียงตามลำดับเรื่องราว

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า โครงสร้างความรู้ คือ ความรู้ทั้งหมดที่ผู้เรียนสะสมไว้ในความจำ ซึ่งมีการจัดกลุ่มข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน หากข้อมูลใหม่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว ผู้เรียนจะเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเพื่อเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป โดยความรู้เดิมจะแตกต่างกันไปตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ และการศึกษา

3.4 ทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism)

ทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ หรือการสร้าง ความหมายของสิ่งที่รับรู้ ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เมื่อได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ สร้างความหมายของประสบการณ์ใหม่ แต่เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่แตกต่างกัน มีความรู้และประสบการณ์เดิมที่ไม่เหมือนกัน มีความสนใจที่แตกต่างกัน มีความสามารถในการแปลความหมายของประสบการณ์เดิมที่ไม่เหมือนกัน มีความสนใจที่แตกต่างกัน มีความสามารถในการแปลความหมายของประสบการณ์ได้ไม่เท่ากัน จึงทำให้มนุษย์แต่ละคนสร้าง

ความรู้ได้แตกต่างกัน มีพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน แม้จะได้รับประสบการณ์ที่เหมือนกัน การปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นทำให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ และความคิดที่แตกต่างกัน มนุษย์มีโอกาสดึงเคราะห์ความคิดของตนเอง และความคิดของคนอื่นแล้วพัฒนาหรือสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ที่มีความสมเหตุสมผลมากขึ้น เชื่อถือได้มากขึ้น สอดคล้องกับประสบการณ์มากขึ้น (อมลวรรณ วีระธรรมโม, 2548: 10-11)

Piaget, 1979 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี 2545: 68-72) นักจิตวิทยาที่มีอิทธิพลมากที่สุดท่านหนึ่งในทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้กล่าวว่า มนุษย์สร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเพราะมนุษย์มีสติปัญญา มนุษย์มีลักษณะพื้นฐานที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2 ลักษณะ คือ

1) Organization คือ ความสามารถในการจัดระบบความคิดของตนอย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอน

2) Adaptation คือ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งแวดล้อมนั้น กระบวนการในการปรับตัวนี้มี 2 ลักษณะ คือ

2.1) การดูดซึม (Assimilation) เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ถ้าสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับประสบการณ์ หรือความรู้เดิมของบุคคลนั้น บุคคลจะดูดซึมภาพหรือเหตุการณ์นั้นเข้าไปสร้างเป็นความรู้ของตน

2.2) การปรับเปลี่ยน (Accommodation) เป็นความสามารถของบุคคลที่จะปรับความเข้าใจเดิมของตนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม หรือประสบการณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์ใหม่ที่ขัดแย้งกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ เรียกสภาวะของความสอดคล้องนี้ว่า ความสมดุล (Equilibration)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้เป็นทฤษฎีที่มีแนวคิดโดยให้ความสำคัญในกระบวนการ และวิธีการของผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมแล้วนำความรู้ใหม่ที่ได้รับมาไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน ผู้เรียนสร้างความรู้จากความสัมพันธ์ของสิ่งที่พบเห็นกับความรู้เดิม และพยายามนำความเข้าใจที่เกิดจากการเชื่อมโยงนี้มาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญาหรือโครงสร้างความรู้ในสมอง

4. ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ไว้ ดังนี้

Slavin (1997: 217, 297-298) กล่าวว่า การสอนอ่านด้วยวิธี พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วยขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนจัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา และยังได้แนะนำว่า พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในเทคนิคที่ดีที่สุดในการสอนอ่านสำหรับช่วยปรับปรุงความเข้าใจของนักเรียน และจดจำในสิ่งที่อ่าน เทคนิคการสอนอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นเทคนิคที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์ช่วยนักเรียนด้านความเข้าใจในความคิดจากเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับ Trianto (2007: 146) ที่ได้กล่าวไว้ว่า พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่ช่วยให้นักเรียนจดจำสิ่งที่อ่านได้ดีด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Rodli (2009: 21) ที่ได้เสนอแนะให้ครูใช้กลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในชั้นเรียน และแนะนำนักเรียนให้ใช้กลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นกลยุทธ์ในการเรียนเพื่อฝึกฝนการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนอ่านด้วยวิธี พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากการอ่านด้วยตนเอง หากผู้เรียนมีความใส่ใจ ฝึกฝน พัฒนาตนเองจะเป็นพื้นฐานที่ดีต่อการศึกษา และการประกอบสัมมาอาชีพต่อไป

สื่อดิจิทัล

1. ความหมายของสื่อดิจิทัล

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของสื่อดิจิทัลไว้ดังนี้

ชุตินันต์ เกิดวิบูลย์เวช (2560: 4) ได้สรุปความหมายของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัลนั้นในภาพกว้างจะสื่อความถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการผสมผสานสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่พบได้ในโลกยุคดิจิทัลปัจจุบันเข้าด้วยกัน ในขณะที่นิยามในเชิงลึกของตัวคำศัพท์เอง และในเชิงเทคนิควิศวกรรมนั้นจะสื่อความหมายไปในทางของการนำเสนอรูปแบบการเก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์ที่เปลี่ยนจากรูปแบบแอนะล็อกสมัยก่อนมาเป็นรูปแบบดิจิทัล ณ ปัจจุบันที่ข้อมูลทุกอย่างจะถูกเก็บและแปลงให้อยู่ในรูปของสายตัวเลข 1 และ 0 เท่านั้น ซึ่งเมื่อมาผนวกกับองค์ความรู้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมการเก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์ระบบดิจิทัลที่มีการพัฒนากันมายาวนาน และมาตรฐานการเก็บข้อมูลประเภทต่าง ๆ ที่มีใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ก็สามารถเปลี่ยนให้สายของตัวเลข 1 และ 0 นี้กลายเป็นโปรแกรม แอปพลิเคชัน และสื่อดิจิทัลแบบต่าง ๆ ที่พบเห็นกันอยู่ในปัจจุบันได้

Jay David Bolter and Richard Grushin, 2000 (อ้างถึงใน ททัฬหเทพ ภาปราชญ์ 2565: 16) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อใหม่หรือสื่อดิจิทัล หมายถึง สื่อที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีจากระบบแอนะล็อก หรือสื่อดั้งเดิมมาเป็นระบบดิจิทัล ทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน (Multimedia) ในยุคปัจจุบันจึงแทบไม่มีความเป็นไปได้ของการปรากฏตัวของสื่อชนิดใดชนิดหนึ่งอย่างโดดเด่นอีกต่อไป เหลือเพียงแต่ว่าในการสื่อสารนั้น ๆ ถูกให้น้ำหนักไปกับรูปแบบสื่อไหนมากกว่ากัน ในบทความของ Tim Cook (1997: 135) มีการพยายามเปรียบเทียบการปฏิวัติเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันกับการปฏิวัติในยุคแห่งการกำเนิดสื่อสิ่งพิมพ์ของกูเทนเบิร์กว่า คนยุคปัจจุบันอยู่ในสถานะที่เหนือกว่ายุคนั้นมาก ๆ เพราะนี่คือ “ยุคดิจิทัล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเราเปรียบเทียบความแตกต่างที่เห็นเด่นชัดระหว่างสื่อเก่ากับสื่อใหม่

พนม คลีฉายา (2565: 7-8) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัล หมายถึง ช่องทาง หรือตัวกลางที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อส่งเนื้อหา ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการ รวมทั้งถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เกมการละเล่นที่ผู้ส่งสารต้องการส่งถึงผู้รับ และเป็นช่องทาง หรือตัวกลางที่สร้างขึ้นด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ระบบดิจิทัล ครอบคลุมถึงอุปกรณ์และการใช้งาน ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์แบบพกพา แท็บเล็ต ไอพอด และการใช้งานบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ได้แก่ เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ เว็บล็อก ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมการสนทนาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เกมออนไลน์

จิตินัน บ. คอมมอน (2565: 27) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัล (Digital Media) คือ รูปแบบของสื่อที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งหมายถึง เป็นสื่อที่มีลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระบบตัวเลขฐานสอง คือ เลขศูนย์ และเลขหนึ่ง

วิภาดา พรสกุลวานิช (2565: 11) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัล เป็นสื่อที่ใช้ระบบดิจิทัลในการสื่อสาร และส่งผ่านข้อมูลต่างๆ เช่น ภาพ เสียง ตัวอักษร วิดีโอ และกราฟิกต่าง ๆ แปลงไปเป็นระบบที่สามารถใช้ในเครื่องมือสื่อสารที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลทำให้ผู้ใช้สื่อสามารถสร้างข้อมูล ดูข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และเก็บข้อมูลได้สะดวก และรวดเร็ว ผู้ใช้สื่อดิจิทัลสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีความละเอียดในเรื่องภาพ และเสียงที่คมชัด ข้อมูลในสื่อดิจิทัลสามารถปรับเปลี่ยน และแก้ไขได้ไม่ยาก มีความยืดหยุ่นในการจัดการสูง ตัวอย่างสื่อดิจิทัล เช่น ภาพดิจิทัล เสียงดิจิทัล วิดีโอดิจิทัล ข้อมูลดิจิทัล ฐานข้อมูลดิจิทัล และเอกสารดิจิทัล

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สื่อดิจิทัล หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการผสมผสานสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นช่องทาง หรือตัวกลางที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อส่งเนื้อหา เช่น ภาพ เสียง ตัวอักษร วิดีโอ และกราฟฟิกต่าง ๆ แปลงไปเป็นระบบที่สามารถใช้ในเครื่องมือสื่อสารที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลทำให้ผู้ใช้สื่อสามารถสร้างข้อมูล ดูข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และเก็บข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว ผู้ใช้สื่อดิจิทัลสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีความละเอียดในเรื่องภาพ และเสียงที่คมชัด ข้อมูลในสื่อดิจิทัลสามารถปรับเปลี่ยน และแก้ไขได้ไม่ยาก มีความยืดหยุ่นในการจัดการสูง

2. รูปแบบของสื่อดิจิทัล

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบของสื่อดิจิทัลไว้ดังนี้

วิกานดา พรสกุลวานิช (2565: 17) ได้กล่าวถึงรูปแบบของสื่อดิจิทัลไว้ว่า รูปแบบและการนำเสนอของสื่อในยุคดิจิทัล มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1) การสื่อสารสองทางและหลายทาง (Two-way and Multiple-way Communication) สื่อในยุคดิจิทัลมีรูปแบบเป็นการสื่อสารสองทางและการสื่อสารหลายทาง ผู้ส่งสาร และผู้รับสารสามารถตอบโต้กันได้ และสามารถแสดงความคิดเห็น โดยมีรูปแบบที่ใช้งานง่ายสะดวก และไม่ยุ่งยาก

2) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive-Oriented) จากที่กล่าวมาในเรื่องรูปแบบที่สามารถตอบโต้ได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทำให้การใช้สื่อในยุคนี้ เน้นการปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นปฏิริยาการตอบสนองแบบโดยทันที (Synchronous Interaction) หรือการตอบสนองแบบไม่ทันที (Asynchronous Interaction) การมีปฏิสัมพันธ์โดยทันที เป็นความสามารถของสื่อในการโต้ตอบไปและกลับอย่างทันทีทันใด เช่น การใช้ไลน์แชต การใช้เฟซบุ๊กแมสเซ็นเจอร์ ส่วนการมีปฏิสัมพันธ์แบบไม่ทันที เป็นการตอบข้อความกลับในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะไม่ได้เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น เช่น การเปิดรับและตอบอีเมล การอ่านและตอบข้อความในหน้าฟีดสื่อสังคมชนิดต่าง ๆ

3) ข้อมูลเจาะจง (Personalized Message) ในเรื่องการนำเสนอข้อมูล สื่อในยุคดิจิทัลสามารถนำเสนอข้อมูลที่เจาะกลุ่มคนที่มีความสนใจร่วมกันได้ดี เนื่องจากในปัจจุบันเป็นยุคที่มีเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย ประกอบกับคอมพิวเตอร์ฉลาดขึ้น และมีระบบฐานข้อมูลที่ดีขึ้น ทำให้เรื่อง การเข้าถึงกลุ่มคนกลุ่มเฉพาะไม่ได้เป็นเรื่องยาก ดังนั้น การนำเสนอข้อมูล เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย จะมีความเจาะจงมากขึ้น โดยระบบอัลกอริทึม (Algorithm) จะช่วยวิเคราะห์ข้อมูลของปัจเจกบุคคล และกลุ่มคน เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้สื่อมากที่สุด

4) ผู้ใช้สื่อเป็นผู้สร้างสาร (User-Generated Content) ข้อมูลและข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อในยุคดิจิทัล นอกจากจะเป็นข้อมูลที่มาจากองค์กร และภาคส่วนต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นข้อมูลที่ได้จากผู้ใช้สื่อที่มีความสามารถในการสร้างสารและส่งสาร ข้อมูลจากผู้ใช้สื่อมาจากหลากหลายทิศทาง ซึ่งสามารถกระจายไปยังเครือข่ายสังคมของผู้ใช้สื่อเอง รวมถึงเผยแพร่ไปยังสาธารณชน ผู้ใช้สื่อคนอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง

ฐิตินัน บ. คอมมอน (2565: 27) ได้กล่าวถึงรูปแบบของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัลมีรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากรูปแบบของสื่อประเพณีดั้งเดิมแบบแอนะล็อกใน 4 ประการ คือ

1) เนื้อหาของสื่อดิจิทัลไม่ผูกติดกับอุปกรณ์ที่ใช้ แต่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเนื้อหาอันั้นได้จากอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น การอ่านหนังสือจากสื่ออินเทอร์เน็ต ดูภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ รวมทั้งเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์ ซึ่งคุณสมบัติข้อนี้เป็นผลมาจากการหลอมรวมของสื่อ (Media Convergence)

2) ข้อมูลที่ส่งผ่านสื่อดิจิทัล มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และข้อความ ซึ่งถูกบีบอัดไว้ใช้พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลน้อย จึงสามารถเก็บเนื้อหาและข้อมูลไว้ในอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็ก เช่น โทรศัพท์สมาร์ทโฟน (Smart Phone) และยูเอสบี (USB) ขนาดเล็ก

3) การเข้าถึงข้อมูลของสื่อดิจิทัลทำได้ง่ายและรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ในรูปแบบที่ไม่เป็นเส้นตรง หรือไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear) คือ เข้าถึงได้ทุกช่วงของเนื้อหาและสามารถข้ามไปยังช่วงต่าง ๆ ได้ เช่น การดูภาพยนตร์ไม่จำเป็นต้องดูจากต้นจนจบเรื่อง แต่สามารถเลือกดูได้ในตอนและฉากที่ผู้ชมต้องการ

4) การจัดการข้อมูล และเนื้อหาในสื่อดิจิทัลสามารถทำได้ง่าย และรวดเร็วกว่าระบบแอนะล็อก (Analogue) ทั้งการลบ การบันทึก การตกแต่ง การจัดระเบียบเนื้อหา และข้อมูลของสื่อใหม่

Lev Manovich, 2001 (อ้างถึงใน ฐิตินัน บ. คอมมอน 2565: 28) กล่าวว่า สื่อดิจิทัลถือเป็นผลของการหลอมรวมระหว่างพัฒนาการด้านคอมพิวเตอร์และนวัตกรรมการสื่อสาร โดยรูปแบบของสื่อใหม่มีอยู่ 3 ประเภท คือ

1) รูปแบบของตัวอุปกรณ์ (Hardware) เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน เครื่องเล่นดีวีดี มัลติมีเดีย คอมพิวเตอร์เกม

2) รูปแบบของโปรแกรมซอฟต์แวร์ (Software) เช่น โซเชียลมีเดีย เกมออนไลน์ รวมทั้งแอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ ที่ใช้งานในอุปกรณ์สมาร์ทโฟน และคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต

3) รูปแบบของเครือข่ายการสื่อสาร (Communication Network) เช่น ระบบสื่อสารดาวเทียมเคเบิลใยแก้ว เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โทรคมนาคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบของสื่อดิจิทัล มี 5 ประการ คือ 1) การมีปฏิสัมพันธ์ที่สามารถตอบโต้ได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทำให้การใช้สื่อในยุคนี้เน้นการปฏิสัมพันธ์กัน 2) เนื้อหาของสื่อดิจิทัลไม่ผูกติดกับอุปกรณ์ที่ใช้ แต่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้จากอุปกรณ์ที่หลากหลาย 3) ข้อมูลที่ส่งผ่านสื่อดิจิทัล มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และข้อความ 4) การเข้าถึงข้อมูลของสื่อดิจิทัลทำได้ง่ายและรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ในรูปแบบที่ไม่เป็นเส้นตรง หรือไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear) คือ เข้าถึงได้ทุกช่วงของเนื้อหาและสามารถข้ามไปยังช่วงต่าง ๆ ได้ และ 5) การจัดการข้อมูลและเนื้อหาในสื่อดิจิทัลสามารถทำได้ง่าย และรวดเร็ว กว่าระบบแอนะล็อก (Analogue) ทั้งการลบ การบันทึก การตกแต่ง การจัดระเบียบเนื้อหา และข้อมูลของสื่อใหม่

3. องค์ประกอบของสื่อดิจิทัล

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสื่อดิจิทัลไว้ดังนี้

Van Dijk and De Vos, 2001 (อ้างถึงใน ทักษิณา ชัยอิทธิพรวงศ์ 2565: 41-42) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อใหม่หรือสื่อดิจิทัลเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การบูรณาการ การมีปฏิสัมพันธ์ และการเข้ารหัสดิจิทัล ดังนี้

1) การบูรณาการ (Integration) โครงสร้างของสื่อใหม่เกิดจากการบูรณาการแนวคิด 3 ด้าน คือ ระบบโทรคมนาคม (Telecommunication) การสื่อสารข้อมูล (Data Communication) และการสื่อสารมวลชน (Mass Communication) โดยเรียกการบูรณาการ 3 ด้าน เข้าด้วยกัน ว่าการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence)

2) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) สื่อใหม่เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์ หมายความว่า โครงสร้างของสื่อใหม่สนับสนุนให้ผู้ส่งสารและผู้รับสาร สามารถโต้ตอบกันและกันได้อย่างต่อเนื่อง หรือเกิดการสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) โดยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร มีความแตกต่างกัน จำแนกเป็น 4 ระดับ คือ

2.1) ระดับที่ 1 หรือระดับพื้นฐาน เป็นมิติด้านระยะทาง (Space Dimension) ผู้อ่านสามารถใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเรียกดูข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ การบันทึกภาพยนตร์ ด้วยสมาร์ตโฟน การออกอากาศโดยเปิดสายโทรศัพท์ให้ผู้ชมรายการร่วมพูดคุยกับผู้ดำเนินรายการ ฯลฯ

2.2) ระดับที่ 2 คือ ความพร้อมกัน (Synchronicity) หรือปฏิสัมพันธ์ในมิติด้านเวลา (Time Dimension) เป็นปฏิสัมพันธ์ที่ดำเนินไปพร้อม ๆ กันได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ถูกขัดจังหวะ ผู้รับและผู้ส่งสารสามารถสื่อสารกันได้ตามเวลา และสถานที่ที่ตนสะดวก เกิดคุณภาพของการมีปฏิสัมพันธ์ เช่น การคุยผ่านหน้าจออิเล็กทรอนิกส์ หรือ “สไกป์” (Skepe) การออกอากาศคลิปเหตุการณ์ภัยธรรมชาติขณะเกิดเหตุการณ์ พร้อมเสียงสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้ที่กำลังเผชิญภัย

2.3) ระดับที่ 3 เป็นปฏิสัมพันธ์ด้านพฤติกรรม (Behavioral Dimension) ที่แสดงถึงความสามารถของผู้ส่งและผู้รับในการปรับเปลี่ยนบทบาทระหว่างกันได้ทุกขณะ ในมุมมองของการสื่อสารมวลชน ปฏิสัมพันธ์เชิงพฤติกรรมมีความหมายด้านการควบคุมการสื่อสารที่เกิดขึ้นด้วย

2.4) ระดับที่ 4 เป็นปฏิสัมพันธ์ระดับสูงสุด คือ เป็นมิติด้านจิตใจ (Mental Dimension) ช่วยให้สื่อสารได้ตามความหมาย และในบริบทที่ต้องการ เช่น ฉากภาพยนตร์ที่นักแสดงยืนอยู่ท่ามกลางหิมะที่ภูเขาไฟฟูจิ ประเทศญี่ปุ่น ในการถ่ายทำจริง นักแสดง และกองถ่ายภาพยนตร์ไม่ต้องเดินทางไปภูเขาไฟฟูจิ แต่ใช้เทคโนโลยีการแต่งภาพช่วยก่อร่าง สร้างมิติจำลองที่ดูเสมือนจริงของภูเขาไฟฟูจิ และตัดต่อภาพตัวนักแสดงไว้กับภาพเสมือนจริงของภูเขาไฟฟูจิ ทำให้ปฏิสัมพันธ์ด้านจิตใจเป็นไปอย่างเต็มรูปแบบระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร คือ ภาพยนตร์ต้องการให้คนดูรู้สึกว่ฉากนี้มีการถ่ายทำบรรยากาศจริงของภูเขาไฟฟูจิ ส่วนผู้ชมเชื่อว่าฉากนี้นักแสดงกำลังแสดงตามบท ณ ภูเขาไฟฟูจิ

3) การเข้ารหัสดิจิทัล (Digital Code) การสื่อสารผ่านสื่อใหม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาที่สื่อออกไปให้เป็นรหัสดิจิทัล (0, 1) และบีบอัดอย่างหนาแน่น ทำให้สามารถเพิ่มปริมาณข้อมูลและปริมาณการสื่อสารได้ อีกนัยหนึ่ง การผลิต การบันทึก และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อใหม่ทำได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการใช้สื่อดั้งเดิมทุกชนิด การทำงานของสื่อใหม่ได้สลายวิธีการสื่อสารเชิงเส้นตรงแบบเดิม ข้อมูลดิจิทัลที่เป็นตัวอักษร รูปภาพ เสียง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่เผยแพร่ออกไปจะเชื่อมโยงกันในลักษณะ “ไฮเปอร์ลิงก์” (Hyperlink) โดยผู้ใช้งานข้อมูลดิจิทัลสามารถเชื่อมโยงไปถึงข้อมูลที่ต้องการได้เอง เช่น ผู้ชมสามารถกดปุ่มบันทึกข่าว หรือบทความที่สนใจจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และจัดเก็บไว้ในไฟล์ข้อมูลส่วนตัวด้วยการคลิกเปิดไฟล์ (Open) บันทึก (Save) และระบุที่จัดเก็บไฟล์ข้อมูล (Folder)

Lev Manovich, 2001 (อ้างถึงใน ทัพพ์เทพ ภาปราชญ์ 2565: 31) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสื่อดิจิทัลไว้ว่า

1) การแทนข้อมูลในรูปแบบตัวเลข (Numerical Representation) สื่อใหม่มีข้อมูลที่แสดงผลผ่านคอมพิวเตอร์ และประกอบด้วยโค้ดดิจิทัล หรือเป็นตัวเลขทั้งหมด ทำให้สามารถอธิบายได้อย่างเป็นทางการในระบบฟังก์ชันของคณิตศาสตร์ มันมีการจัดการด้วยระบบอัลกอริทึม

ซึ่งสามารถทำให้ผู้ใช้ลบล้างสัญญาณรบกวนได้ เช่น ลบบางส่วนของภาพถ่าย หรือจัดสัดส่วนของภาพใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Hassan, R. and Thomas, J. (2012) ที่อธิบายถึงกฎพื้นฐานของสื่อดิจิทัลว่า มันอยู่ภายใต้การนำเสนอด้วยระบบโค้ดตัวเลข สื่อดิจิทัลที่ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ข้อมูล ทั้งภาพ และเสียง จะใช้รหัสดิจิทัลเดียวกัน ซึ่งช่วยให้สามารถแสดงผลผ่านอุปกรณ์เพียงคอมพิวเตอร์เครื่องเดียว ในลักษณะมัลติมีเดีย และทุกอย่างสามารถจัดการแก้ไขได้ด้วยโปรแกรมทั้งหมด

2) องค์ประกอบ (Modularity) ของสื่อใหม่มีลักษณะเป็นเศษส่วนหรือโมดูล และถูกจัดการในรูปแบบคอลเลกชัน แต่สามารถนำมาประกอบกันเป็นวัตถุนขนาดใหญ่ได้ และข้อมูลยังคงรักษาเอกลักษณ์ที่แยกจากกันได้ด้วย เช่น ซอฟต์แวร์ที่จัดเก็บไฟล์ภาพนิ่ง และถูกนำมาร้อยประกอบกันเป็นภาพยนตร์ได้ แต่ก็มีกรแยกภาพและเสียงต้นฉบับเป็นส่วน ๆ ออกจากกัน หรือในกรณีโครงสร้างของการจัดการระบบ Html หรือเว็บไซต์เว็บก็มีการจัดแยกประเภทของภาพด้วยไฟล์ gif, jpeg และคลิปวิดีโอโดยแยกส่วนกัน แต่ก็แสดงผลร่วมกันบนหน้าเว็บแต่ละหน้าที่เรียงร้อยกัน

3) ระบบอัตโนมัติ (Automation) ของสื่อใหม่เพิ่มศักยภาพให้เกิดการแก้ไข การสร้างสรรค์ การเข้าถึง และการลบได้ง่ายขึ้นด้วยพื้นฐานการทำงานที่เป็นดิจิทัล ทำให้เกิดซอฟต์แวร์ในเชิงพาณิชย์ เช่น โฟโต้ช้อป หรือ AI ที่มาพร้อมฟิลเตอร์ต่าง ๆ ในการแก้ไข และเกิดโปรแกรม 3 มิติ ที่สามารถสร้างภาพแทนหรือภาพเสมือน (Simulation) อีกมิติขึ้นมาบนเอกสาร หรือภาพต้นฉบับเดิม

4) ความแปรปรวน (Variability) คือ คุณลักษณะสำคัญเนื่องจากสื่อใหม่มีการพัฒนาเป็นระบบเวอร์ชัน ซึ่งระบบทำให้เกิดเวอร์ชันต่าง ๆ ได้ไม่มีที่สิ้นสุด

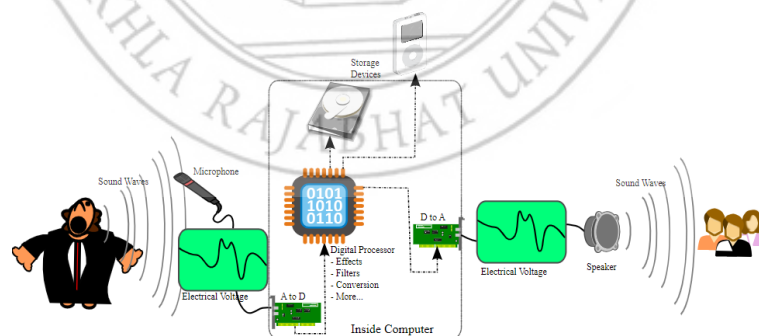
5) การแปลงรหัส (Transcoding) ส่งผลต่อตรรกะของคอมพิวเตอร์ ในการแยกอัลกอริทึม และข้อมูลโครงสร้าง ขนาดไฟล์ ประเภทไฟล์ ประเภทของการบีบอัดที่ใช้ ดังนั้น การแปลงข้อมูลเป็นระบบดิจิทัลย่อมมีโอกาสในการสูญเสียข้อมูลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งต่างจากข้อมูลของสื่อเก่าที่มีความคงที่กว่า แต่ในขณะที่สื่อแอนะล็อก หรือสื่อเก่านี้สามารถสำเนา ข้อมูลที่ต่อเนื่องกันได้แบบที่ละฉบับ และสามารถสูญเสียคุณภาพได้เมื่อระยะเวลาผ่านไปนานมากขึ้น แต่สื่อดิจิทัลกลับคัดลอกได้รวดเร็วไม่รู้จักโดยไม่ลดทอนคุณภาพ

ชุดสันต์ เกิดวิบูลย์ (2565: 13-22) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัลมักประกอบด้วยสื่อพื้นฐานหลัก 5 ประเภท ดังนี้

1) ข้อความ ซึ่งใช้คำในภาษาอังกฤษว่า Text คือ รูปแบบพื้นฐานหนึ่งของสื่อดิจิทัลสำหรับใช้แสดงเนื้อหาส่วนที่เป็นตัวอักษร หรือประโยคข้อความในภาษาต่าง ๆ ด้วยอักขระที่แต่ละภาษากำหนดขึ้น โดยการแสดงข้อความในสื่อดิจิทัลนั้น โดยมากจะสามารถเลือกกำหนดชนิด

ของตัวอักษร (Font) รูปแบบ (Style) และสี (Color) ของตัวอักษรได้ตามที่ผู้ใช้งานต้องการ และตามที่คอมพิวเตอร์แสดงผลเครื่องดังกล่าวมีข้อมูลรองรับอยู่ในส่วนของการได้มาซึ่งข้อมูลนำเข้า (Input) ประเภทข้อความนั้นก็มีอยู่หลายช่องทาง เช่น ข้อความที่ได้จากการพิมพ์บนแป้นพิมพ์ของเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นโดยตรง ข้อความไฮเปอร์เท็กซ์บนเว็บไซต์ที่สามารถคลิกแล้วลิงก์ต่อไปที่อื่นบนเครือข่ายได้ ข้อความที่ได้จากการใช้โปรแกรมรู้จำอักขระด้วยแสง (OCR: Optical Character Recognition) สแกนเอกสารที่เป็นกระดาษ หรือสแกนข้อความที่ปรากฏในรูปภาพ ข้อความที่ได้จากโปรแกรมการสั่งการด้วยเสียง (เช่น โปรแกรม Siri ในไอโฟน ที่ใช้การพูดใส่ไมโครโฟนแทนการพิมพ์ข้อความตัวอักษรได้) เป็นต้น

2) เสียง หรือที่ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Audio เป็นอีกรูปแบบพื้นฐานของสื่อดิจิทัลที่สามารถถูกบันทึก จัดเก็บ สร้าง แก้ไข และทำซ้ำในรูปแบบดิจิทัลได้ โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ออกแบบมาเพื่อรองรับการทำงานกับสัญญาณเสียงโดยเฉพาะ แสดงภาพรวมของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัลประเภทเสียง ตั้งแต่การเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ จนถึงการออกเป็นเสียงทางลำโพง โดยในขั้นตอนการเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์นั้นสัญญาณเสียงซึ่งเป็นสัญญาณแอนะล็อกที่ไมโครโฟน (Microphone) ได้รับมาจะถูกแปลงให้เป็นสัญญาณแบบดิจิทัล (A to D หรือ Analog to Digital Converter) เพื่อให้สามารถจัดเก็บอยู่ในคอมพิวเตอร์ดิจิทัล หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัลอื่น ๆ อย่างแผ่นซีดี แผ่นดีวีดี แฟลชไดรฟ์ ฯลฯ ได้ และในตอนที่ให้นำสัญญาณเสียงดิจิทัลที่ถูกเก็บไว้ดังกล่าวมาแสดงผล สัญญาณเสียงดิจิทัลก็จะถูกแปลงกลับเป็นสัญญาณแอนะล็อก (D to A หรือ Digital to Analog Converter) ก่อนออกเป็นเสียงทางลำโพง (Speaker) ดังภาพ 2

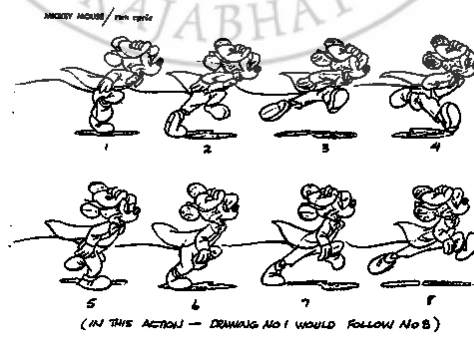

ภาพ 2 กระบวนการที่เกี่ยวข้องในการรับสัญญาณเสียงจากไมโครโฟนจนถึงการนำมาแสดงออกทางลำโพง

ที่มา: <https://www.wikiwand.com/en/Digital>

3) ภาพนิ่ง หรือภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่า Still Image เช่น ภาพวาด (Drawing) ภาพถ่าย (Photograph) ภาพลายเส้น (Clipart) ภาพร่าง (Sketch) แผนที่ (Map) แผนภูมิ (Chart) โลโก้ (Logo) ฯลฯ ถือเป็นสื่อดิจิทัลพื้นฐานประเภทหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบงานมัลติมีเดีย และงานด้านสื่อดิจิทัลผสมผสานมาก ข้อดีของรูปภาพ คือ สามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้มากกว่าการเขียนอธิบายด้วยตัวอักษรเพียงอย่างเดียว เช่น การเลือกใช้สีในภาพสามารถสื่อถึงอารมณ์ที่ต่างกันได้ โดยไม่ต้องเขียนอธิบายรายละเอียดเล็กน้อยในภาพที่อาจอธิบายด้วยตัวอักษรไม่หมด หรือไม่ได้อธิบาย แต่ผู้รับสื่อก็ยังสามารถสังเกตได้เองจากการมองภาพเป็นต้น นอกจากนี้สื่อประเภทรูปภาพยังมีข้อดีเหนือสื่อประเภทข้อความเนื่องจากสามารถสื่อความหมายได้ไร้พรมแดน และเป็นสากลมากกว่า ไม่ติดข้อจำกัดเรื่องความแตกต่างของภาษาและความสามารถส่วนบุคคลในการอ่าน และทำความเข้าใจภาษา

4) ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่า Motion Picture ในที่นี้ หมายถึง ภาพกราฟิกที่แสดงความเคลื่อนไหวของขั้นตอน หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือก็คือภาพกราฟิกที่ไม่หยุดนิ่งนั่นเอง หลักการพื้นฐานในการสร้างภาพเคลื่อนไหว คือ การนำภาพนิ่งหลาย ๆ ภาพมาแสดงต่อกันอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องด้วยความเร็วระดับที่สายตามนุษย์ไม่สามารถแยกแยะภาพออกมาทีละภาพ แต่จะเห็นรวบเป็นภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่องเพียงภาพเดียว เช่น ภาพนิ่ง 8 ภาพที่ต่างกันทีละเล็กน้อยของมิกกี้เมาส์ ดังภาพ 3 นั้น เมื่อนำมาแสดงต่อกันอย่างรวดเร็วตามลำดับ 1 > 2 > 3 > ... > 6 > 7 > 8 และวนกลับมาที่ 1 ใหม่ก็จะเห็นเป็นตัวมิกกี้เมาส์กำลังวิ่งอยู่นั่นเอง ในทางนิเทศศาสตร์มักเรียกภาพเคลื่อนไหวนี้ด้วยคำทับศัพท์จากภาษาอังกฤษว่าแอนิเมชัน (Animation) ซึ่งการผลิตแอนิเมชันนั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือซอฟต์แวร์สำเร็จรูปต่าง ๆ ตัวอย่างบางส่วนของนามสกุลไฟล์ดิจิทัลของภาพเคลื่อนไหว หรือแอนิเมชันนี้

ภาพ 3 ตัวอย่างการสร้างภาพเคลื่อนไหวจากภาพนิ่งที่นำมาแสดงต่อกัน

ที่มา: <http://www.google.com>

5) วิดีโอ ซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่า Video ในที่นี้ หมายความว่า ข้อมูลต่อเนื่องทุกอย่างที่ถูกบันทึกจากสิ่งแวดล้อมผ่านเครื่องมือบันทึกอย่างกล้องวิดีโอ กล้องติดหน้ารถยนต์ กล้องในมือถือ สมาร์ทโฟน กล้องติดโดรนบินถ่ายภาพ ฯลฯ ในแง่ของสื่อดิจิทัลพื้นฐานนั้น วิดีโอถือเป็นสื่อดิจิทัลพื้นฐานที่มีความสมบูรณ์มากกว่าสื่อดิจิทัลประเภทอื่น ๆ เนื่องจากไฟล์วิดีโอเพียงไฟล์เดียวที่สามารถประกอบขึ้นจากทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว หรือแอนิเมชันรวมกันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สื่อดิจิทัลประกอบด้วยสื่อพื้นฐานหลัก 5 ประเภท ได้แก่ ข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอ ซึ่งในการสร้างสื่อดิจิทัลขึ้นมาจะประกอบด้วย 3 วิธี ได้แก่ การบูรณาการ การมีปฏิสัมพันธ์ และการเข้ารหัสดิจิทัล เพื่อให้สื่อดิจิทัลมีความน่าสนใจ ทันสมัย สะดวกต่อการใช้งานตามวัตถุประสงค์

4. การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลไว้ดังนี้

พนม คลีฉายา (2565: 10-11) ได้กล่าวถึงการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลไว้ว่า ความรอบรู้เรื่องสื่อดิจิทัล หรือการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้รับสารเอง แต่การที่คนในสังคมรู้เท่าหรือรู้ไม่เท่า รู้ทันหรือรู้ไม่ทันสื่อจะส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นไปของสังคม และทิศทางการพัฒนาของสังคมอย่างมีนัยสำคัญมาก สิ่งสำคัญ คือ ความรอบรู้เรื่องสื่อไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องของการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษา แต่เป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่ต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์และการใช้สื่อในชีวิตประจำวันของคนทุกรุ่นวัย คนแต่ละรุ่นวัยจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งในแง่การใช้เป็นเครื่องมือการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ที่แต่ละสื่อมีธรรมชาติ ความสำคัญ ประโยชน์ และโทษแตกต่างกัน รวมถึงเรื่องของการมารยาท ไปจนถึงความเสี่ยงจากการใช้งานในทางที่ผิด ผู้รับสารจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะการตอบสนองการใช้สื่ออย่างปลอดภัย ได้ประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ

ทักษิณา ชัยอิทธิพรวงศ์ (2565: 9) ได้กล่าวถึงการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลไว้ว่า การรู้เท่าทันหมายถึง ความสามารถในการอ่านเขียน “การรู้เท่าทันสื่อ” (Media Literacy) จึงเป็นความสามารถในการเข้าใจลักษณะของสื่อแต่ละประเภท และนัยของสารที่สื่อเลือกนำเสนอ ก่อนมีสื่อออนไลน์ สื่อที่ผู้เสพสื่อควรรู้เท่าทันมักหมายถึง ทวี วิทย์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และป้ายโฆษณา ปัจจุบันการรู้เท่าทันสื่อต้องหมายรวมถึงเนื้อหาที่ปรากฏเป็นไวรัสวิดีโอ (Viral Video) ข้อความบนโซเชียลมีเดีย วิดีโอเกมส์ รวมถึงโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ทั้งโดยตรง และที่แฝงมา (Tie-In) ซึ่งขอบเขตความหมายของการรู้เท่าทันสื่อครอบคลุม ดังนี้

1) ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ ซึ่งหมายรวมถึงการมี หรือไม่มีสื่อดิจิทัลใช้ ทักษะการใช้สื่อดิจิทัลให้คุ้มค่ากับประสิทธิภาพของสื่อ และไม่มีข้อจำกัดด้านภาษาในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อภาษาสากลที่ใช้แสดง หรือสื่อความหมายบนสื่อออนไลน์มักเป็นภาษาอังกฤษ

2) การวิเคราะห์และประเมินสื่อที่บริโภค นั่นคือ ผู้บริโภคสื่อต้องพร้อมจะตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และวิพากษ์ วิเคราะห์สิ่งที่สงสัย รวมทั้งใคร่ครวญ ไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่สื่อนำเสนอ ผู้บริโภคที่รู้เท่าทันสื่อจะตั้งคำถามว่า นี่เขากำลังให้เราดู ฟังอะไร เขาเขียนอะไรให้อ่าน เป็นการเสพสื่อ ซึ่งโอกาสการเลือกอยู่ที่ผู้บริโภค เพราะบทบาทการชี้นำพฤติกรรมผู้บริโภคของสื่อมวลชนลดน้อยลง

3) ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสื่อต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรู้เท่าทันสื่อไม่ใช่การปกป้องเยาวชนจากเนื้อหาสาระที่ไม่เหมาะสม อิทธิพลของสื่อ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดียจะไม่ใช้เรื่องผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมืองในเชิงปรากฏการณ์เท่านั้น แต่เป็นเรื่องของวัฒนธรรม แนวปฏิบัติเป็นกิจวัตร หรือวิถีในชีวิตประจำวัน (Social Norms) ซึ่งแฝงอยู่นานจนกลมกลืนหล่อหลอมเป็นสิ่งที่ปกติในวิถีชีวิตของผู้คนในศตวรรษที่ 21 ดังที่เรียกว่า ชีวิตดิจิทัล

Hoechsmann and Poyntz, 2012 (อ้างถึงใน พนม คลีฉายา 2565: 8) เสนอให้พิจารณาการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลในหลายแง่มุม ที่เป็นไปตามสิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนี้

1) ความตระหนักรู้ (Consciousness) ในการใช้การสื่อสารเพื่อบ่งบอกอัตลักษณ์ของตนเอง ความตระหนักรู้ในการใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับคนรอบข้างในสังคม

2) การติดต่อสื่อสาร (Communication) ทั้งในการสื่อสารระหว่างบุคคล และการสื่อสารแบบเครือข่าย

3) การบริโภคและการติดตามข่าวสาร (Consumption & Surveillance) เนื่องจากผู้ใช้สื่อคือเป้าหมายของธุรกิจ และสื่อดิจิทัลเป็นแหล่งข้อมูล เพื่อใช้ตัดสินใจในการบริโภค และเป็นแหล่งข่าวสารหลักสำหรับติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

4) การหลอมรวมเนื้อหาจากหลากหลายสื่อ (Convergence) ส่วนหนึ่งเกิดจากความพยายามของธุรกิจต่าง ๆ ที่พยายามหลอมรวมเนื้อหาสินค้า และบริการจากสื่อต่าง ๆ เข้าสู่สื่อดิจิทัล และอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้สื่อในวงกว้าง

5) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เกิดขึ้นในสองลักษณะ คือ การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Creativity) เช่น การใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงเนื้อหาสินค้าและบริการมาสร้างให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อการมีส่วนร่วม (Creative Engagement) เช่น การออกแบบเกม เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถเล่นได้อย่างสนุกสนาน และเกิดการเรียนรู้

6) การทำสำเนา และตัดแปะ (Copy-Paste) เทคโนโลยีเอื้ออำนวยให้สามารถทำได้ ส่งผลต่อการรับรู้ และเรียนรู้ในด้านความเป็นต้นฉบับ อันนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการรับรู้แบบบิดเบือนข้อมูลได้

7) ความเป็นชุมชน (Community) สื่อดิจิทัลเปิดโอกาสให้ใช้เป็นพื้นที่แสดงความคิดเห็น ส่งต่อเรื่องราวต่าง ๆ ถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งแบบเปิดเผยต่อสาธารณะ หรือแบบปิดเฉพาะกลุ่ม หรือแบบเครือข่าย

Chetty Ket al, 2017 (อ้างถึงใน พนม คลีฉายา 2565: 9) เสนอมิติการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล เพื่อใช้เป็นกรอบในการนิยามความหมาย การวัด และการสอนเรื่องการรู้เท่าทันสื่อว่าประกอบด้วย 5 มิติ ดังนี้

1) มิติด้านข้อมูลข่าวสาร (Information) เป็นส่วนของเนื้อหาในสื่อดิจิทัล การเข้าถึง และใช้ข้อมูล ข่าวสาร เนื้อหาต่าง ๆ และสามารถสังเคราะห์รวบรวมเนื้อหามาใช้งานได้อย่างเหมาะสม

2) มิติด้านคอมพิวเตอร์ (Computer) เป็นส่วนของอุปกรณ์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้งานทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสม

3) มิติด้านสื่อ (Media) เป็นส่วนของอักษร เสียง ภาพ วิดีโอ สื่อสังคม เป็นการตรวจสอบ ประเมินว่ามีความถูกต้องเป็นจริงด้วยการคิดเชิงวิพากษ์ และสามารถสร้างผลิตสื่อ เพื่อประโยชน์ในการใช้งานได้

4) มิติด้านการสื่อสาร (Communication) เป็นส่วนของการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงเครือข่ายบุคคลในการสื่อสาร เป็นการพัฒนาและใช้เนื้อหาในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ บนออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม ด้วยการมีความคิดเชิงวิพากษ์ และสร้างสรรค์ ผลิตเนื้อหาสื่อสารผ่านช่องทางได้อย่างเหมาะสม

5) มิติด้านเทคโนโลยี (Technology) เป็นส่วนของการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต ติดตามเหตุการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถคิดค้น สร้าง และประเมินเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจลักษณะของสื่อแต่ละประเภท และนัยของสารที่สื่อเลือกนำเสนอ ป้องกันการรับรู้บิดเบือนเพื่อประโยชน์สำหรับผู้รับสาร และทิศทางความเป็นไปของสังคมในยุคทศวรรษที่ 21

5. ประโยชน์ของสื่อดิจิทัล

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อดิจิทัลไว้ดังนี้

ทักษิณา ชัยอิทธิพรวงศ์ (2565: 9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อดิจิทัลไว้ว่า สื่อดิจิทัลทำให้เกิดการสื่อสารมวลชนอย่างไร้พรมแดนและตลอดเวลา ผู้คนสามารถเข้าถึงข่าวสาร ข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลาด้วยอุปกรณ์สื่อสารหลากหลายชนิด (Anywhere, Anytime, and Anydevice) เป็นยุคของการหลอมรวมสื่อ หรือการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีดิจิทัล 4 ชนิด ได้แก่ เทคโนโลยีการแพร่ภาพและเสียง เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม (Jenkins, 2006) สื่อใหม่มีคุณสมบัติของการส่งสาร และเข้าถึงผู้รับสารอย่างไม่จำกัดเวลา สถานที่ไร้ขอบเขตปิดกั้น (Borderless) และอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ผู้ส่งและผู้รับสารสามารถจัดเก็บรวบรวม และเผยแพร่เนื้อหาจำนวนมาก เสมือนไม่มีความจำกัดของพื้นที่

พนม คลีฉายา (2565: 19-20) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อดิจิทัลไว้ว่า มุมมองอีกมุมมองหนึ่งของอิทธิพลสื่อดิจิทัล คือ มุมมองด้านบวกที่เกิดจากการประยุกต์อิทธิพลของสื่อมาใช้ในการสร้างการเรียนรู้และการศึกษาของเด็ก เป็นมุมมองที่ให้ความสำคัญกับอิทธิพลของสื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรู้ของเด็กที่สื่อมีส่วนช่วยในการพัฒนาทั้งการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรมและทัศนคติของเด็ก มีงานวิจัยเกี่ยวกับการรับชมรายการโทรทัศน์ในกลุ่มช่วงวัยต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาหลายชิ้นที่สะท้อนให้เห็นถึงผลเชิงบวกของการใช้โทรทัศน์เป็นสื่อการศึกษา

จิตินัน บ. คอมมอน (2565: 13) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อดิจิทัลไว้ว่า การใช้สื่อดิจิทัลสมัยใหม่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ตัวตน (Self) และการสร้างอัตลักษณ์ (Identity) ของเยาวชนในโลกสมัยใหม่ด้วยสื่อใหม่ ถือเป็นช่องทางที่เปิดให้เยาวชนได้สำรวจทดลอง ทดสอบ และพัฒนาอัตลักษณ์ของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ในการเรียนรู้ และการขัดเกลาทางสังคมของเยาวชน เราคงไม่สามารถปฏิเสธกันได้ว่า สื่อดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในด้านการศึกษา และการเรียนรู้เกี่ยวกับโลกของเยาวชน อินเทอร์เน็ต คือ ห้องสมุดที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล เป็นช่องทางให้พวกเขาแสวงหาความรู้ และข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ เยาวชนในยุคปัจจุบันเข้าถึงข้อมูลจำนวนมาก และเข้ามามีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ร่วมกับผู้ปกครอง

วิกานดา พรสกุลวานิช (2565: 8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อดิจิทัลไว้ว่า การพัฒนาของเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้คอมพิวเตอร์มีความชาญฉลาดมากขึ้น สามารถจัดวาง เลือกสรร และวิเคราะห์สิ่งที่มนุษย์แต่ละคนต้องการ ซึ่งระบบนี้เองสามารถวิเคราะห์ความต้องการของมนุษย์ว่าต้องการอ่านข้อมูลแบบใด ต้องการซื้อสินค้าชนิดใด ต้องการทำกิจกรรมใด ซึ่งการอยู่ในโลกที่แวดล้อมด้วยเทคโนโลยีที่ล้ำหน้าเหล่านี้ ข้อมูลจากสื่อใหม่ต่าง ๆ ได้ถูกวิเคราะห์ และจัดวางไว้ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้สื่อ ทำให้ผู้ใช้สื่อได้รับข้อมูลข่าวสารที่อาจจะวนเวียนในสิ่งที่เราต้องการรู้ ต้องการเห็น เปรียบเสมือนแต่ละคนอยู่ในฟองอากาศ (Bubble) ของตน วนเวียนอยู่กับสิ่งที่เราชอบ ได้รับข้อมูลที่สนับสนุนความคิดเห็นของเรา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สื่อดิจิทัลทำให้เกิดการสื่อสารมวลชนอย่างไร้พรมแดนตลอดเวลา ผู้คนสามารถเข้าถึงข่าวสาร ข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลาด้วยอุปกรณ์สื่อสารหลากหลายชนิด อีกทั้งยังประยุกต์อรรถิพลของสื่อมาใช้ในการสร้างการเรียนรู้และการศึกษาของเด็ก เพราะสื่อดิจิทัลมีส่วนช่วยในการพัฒนาทั้งการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติของเด็ก

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยที่ผู้สอนใช้วิธีการอ่านที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้อ่าน ช่วยให้อ่านระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา ถือเป็นกระบวนการกลวิธีในการอ่านที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดในขั้นต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งผนวกด้วยสื่อดิจิทัลที่มีส่วนช่วยในการพัฒนา ทั้งการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติของเด็กโดยมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยที่ผู้เรียนจะกวาดสายตาอย่างคร่าว ๆ เพื่อดูองค์ประกอบทั่วไปของบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยที่ผู้เรียนจะตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร)

ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยขณะอ่านผู้เรียนจะพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite) ผู้เรียนจะพยายามทำความเข้าใจ ผูกจำข้อมูล โดยท่องออกเสียง ถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบายหรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านให้ผู้สอนได้ทราบถึงความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนจะทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) ผู้เรียนจะสะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก

การอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 900) ได้กล่าวถึง การอ่าน ไว้ว่า อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดู หรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกต หรือพิจารณาดูให้เข้าใจ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544: 5) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้าในขณะที่อ่าน สมรรถนะของผู้อ่านจะต้องคิดตามผู้เขียน หรือตีความข้อความที่อ่านไปด้วยตลอดเวลา ผู้อ่านที่ดีนั้นจะเข้าใจข้อความที่ตนอ่านได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง ผู้อ่านที่อ่านช้า และไม่ค่อยเข้าใจสิ่งที่ตนอ่านนั้น จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขตนเองโดยรีบด่วน

คณาจารย์สมานมิตร (2547: 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดแล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550: 14) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือ เป็นการเก็บรวบรวมความคิดที่ปรากฏอยู่ในหนังสือที่อ่านนั้น ควรมีคติประจำใจว่าจะต้องอ่านเอาเรื่อง เอาความคิดจากหนังสือให้ได้ ขณะอ่านควรใช้ความคิดตามไปด้วย อย่าอ่านแต่เพียงลวก ๆ หรือใจลอย ต้องอ่านอย่างตั้งใจจริง การอ่านด้วยความพิถีพิถะจะช่วยให้ได้รับความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เป็นการก่อให้เกิดสติปัญญาตามมาในขั้นสุดท้าย

โสภณ สาทิสัมฤทธิ์ผล (2550: 41) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การรับรู้ หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน นอกจากนี้ อาจหมายรวมถึงเครื่องหมาย และภาพต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารประสงค์ให้ผู้รับสารได้รับรู้ หรือเข้าใจด้วย

วรรณิ โสมประยูร (2553: 128) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็น กระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้ และเข้าใจความหมาย ของคำ หรือสัญลักษณ์ โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้อะหว่างผู้เขียน กับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ธีรยุทธ ชีระศิลป์ (2553: 30) ได้ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน แปลว่า ดูให้เข้าใจ หรือสังเกตพิจารณาดูให้เข้าใจ หรือแปลว่า คิด ก็ได้ ฉะนั้น การอ่านหนังสือ คือ การดูหนังสือ อย่างพิจารณา และต้องคิดตรองให้เข้าใจ ซึ่งเป็นการรับสารอย่างหนึ่ง โดยมีหนังสือเป็นสื่อตนเอง

จิรวรรณ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 256) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมการสนทนาโต้ตอบ ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนเป็นกระบวนการของการรับรู้ และเข้าใจสาระที่เขียนขึ้น เป็นการรวบรวมความคิด ทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

สายใจ ทองเนียม (2560: 87) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การรับรู้ และการทำความเข้าใจในความหมายของอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏผ่านกระบวนการ ทางความคิด ตีความ ทำความเข้าใจ และนำความหมายไปใช้ประโยชน์ได้

นภวรรณ อุณเรื่อน (2560: 72) ระบุความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการ รับรู้สาร ซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และความสามารถ ในการใช้ความคิด การอ่านเป็นการรับสารที่สำคัญไม่น้อยกว่าการฟัง ความสามารถในการอ่าน จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน ดังจะเห็นได้ว่าองค์การระดับ นานาชาติ เช่น องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรประเทศต่าง ๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนา ของประเทศนั้น

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน ที่สำคัญของการเรียนรู้ เพราะเป็นทักษะการรับสารขั้นพื้นฐาน อันจะส่งผลต่อทักษะอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งการอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ หนังสือ รวมทั้ง สื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อค้นหาสาระ แก่นเรื่อง หรือจุดมุ่งหมายของเรื่อง เมื่อผู้อ่านเข้าใจ ตรงกับผู้เขียนแล้ว จึงนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

2. ความสำคัญของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เล็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพ และการศึกษ การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน นักเรียน นักศึกษาจะสามารถเล่าเรียนได้เก่งจนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ครู อาจารย์ ผู้สอนจำเป็นจะต้องอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการสอนอยู่ตลอดเวลา การอ่านมีความสำคัญ และจำเป็นต่อคนทุกอาชีพทุกเพศทุกวัย การอ่านช่วยให้คนเรารอบรู้ ฉลาด ทันโลก ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2544: 6) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1) การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหา สารความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง

2) ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำติดตัวไปได้

3) หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด

4) ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน

5) การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี มีสมาธิ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1) การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือ เพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ

2) การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตน และพัฒนางาน

3) การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นต่อไป

4) การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิด และฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญา เป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

5) การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน บันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

6) การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจ และบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

7) การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม

8) การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2550: 42) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญมากต่อชีวิตของเรา เพราะช่วยให้เราเลือกเรียนรู้ และค้นคว้าได้โดยไม่จำกัดรูปแบบและขอบเขต จึงสรุปความสำคัญของการอ่านได้ ดังนี้

1) การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ทำให้มีความเจริญงอกงามทั้งสติปัญญา อารมณ์ และมีส่วนพัฒนาจิตใจได้อย่างดี

2) การอ่านมากช่วยส่งเสริมให้เกิดวิจารณ์ญาณในการรับสาร

3) การอ่านช่วยให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารเป็นประจำ จะช่วยให้เป็นผู้รอบรู้

4) การอ่านช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน และช่วยให้รู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว เพราะการอ่านหนังสือคือ กิจกรรมคลายความเหงาที่ดีวิธีหนึ่ง

5) การอ่านช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพ เพราะผู้ที่อ่านมากย่อมมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และรู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เป็นผู้มีเสน่ห์ที่คนรอบข้างอยากอยู่ใกล้

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 86-90) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1) เสริมสร้างองค์ความรู้ การอ่านมีส่วนช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ ทั้งเพิ่มพูนความรู้เดิมที่มีอยู่ให้เกิดมุมมองที่แตกต่างไปจากความรู้ หรือความคิดเดิม ยังเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์ใหม่ให้ผู้อ่าน ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น รู้เท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาพัฒนาตนให้มีแนวทางการดำเนินชีวิต และประกอบสัมมาชีพในแนวทางดีงามได้

2) พัฒนาคุณค่าทางอารมณ์ การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้รับความสุข หรือความบันเทิงใจ ส่งผลดีต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกาย รวมถึงช่วยให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดี และทำให้เกิดพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามมาได้

3) ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพราะเมื่อได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ หรือแนวคิด และยังส่งเสริมจินตนาการนำไปสร้างสรรค์งานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้

สำลี รักสุทธี (2553: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทุกกลุ่มวิชา

วรรณ โสมประยูร (2553: 128) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1) การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เขียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2) ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ทั้งในด้านการกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม

3) การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้ และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพ หรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4) การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศ และชื่อเสียง ฯลฯ

5) การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคล ได้ขยายความรู้ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้ง และกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยาย หรือการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพ และความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6) การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิด นับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7) การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เช่น ศิลปจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

ธีระยุทธ ธีระศิลป์ (2553: 30-31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะการรับสารที่สำคัญไม่น้อยกว่าการฟัง ยิ่งความเจริญทางเทคโนโลยีเจริญมากขึ้นเท่าใด การอ่านก็ยิ่งมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตมากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้ ข่าวสารและสารสนเทศต่าง ๆ ได้เผยแพร่ทางสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าสื่อทางเสียงจนมีคำกล่าวที่ว่า “ไม่อ่านหนังสือวันหนึ่งไปหนึ่งปี” ดังนั้น จึงพอสรุปถึงความสำคัญของการอ่านได้ ดังนี้

1) ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ จะเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จำเป็นต้องอาศัยการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะอ่านหนังสือโดยตรง หรืออ่านจากอินเทอร์เน็ตก็ตาม

2) ความสำคัญเกี่ยวกับอารมณ์ เพราะการอ่านเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความเพลิดเพลิน บั่นเทิงใจ จึงช่วยให้มีอารมณ์ดีคลายเครียดได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งอาจจะเกิดจากถ้อยคำภาษาไทยที่ไพเราะ และเนื้อหาที่สนุกสนาน ตรงกับความสนใจ

3) ความสำคัญด้านจิตใจ เพราะการอ่านช่วยกล่อมเกลา ชักนำ โน้มน้าวใจ ฯลฯ ให้คนเรามีจิตใจที่ดียิ่งขึ้น เสมือนเติมคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น จึงเรียกกันว่า “การจรรโลงใจ” นั่นเอง

4) ความสำคัญด้านบุคลิกภาพ เพราะการอ่านเปรียบเสมือนท่องเที่ยวไปในโลกกว้าง ไม่มีขอบเขต ผู้อ่านจึงได้เรียนรู้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ ทุกแง่มุม และนำสิ่งเหล่านั้นมาพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง หรือนำมาใช้ในโอกาสต่าง ๆ อย่างผู้มีวิสัยทัศน์ ปฏิบัติได้อย่างทันสมัย เหมาะสมทุกสภาวะ เป็นผู้มีความรู้รอบรู้ ฯลฯ

5) ความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพ เพราะการอ่านเป็นที่มาของอาชีพ และการพัฒนาอาชีพ จึงเห็นได้ว่าทุกอาชีพต้องมีตำรา มีวารสาร ฯลฯ สำหรับอาชีพนั้นโดยตรง เช่น เกษตรกรมีหนังสือสำหรับเกษตรกร ครูมีหนังสือสำหรับอาชีพครู หมอมีหนังสือสำหรับอาชีพหมอ เป็นต้น ซึ่งการอ่าน จะช่วยให้การประกอบอาชีพมีคุณภาพมากขึ้น

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 260) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะเราต้องแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร การเคลื่อนไหวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การอ่านส่งเสริมให้ผู้อ่าน มีพัฒนาการในด้านความรู้ และความคิดมองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ผ่านสื่อการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความเฉลียวฉลาด สามารถประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทยได้

ดวงใจ ไทยอุบล (2556: 47) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านถือเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์โดยตรงในชีวิตประจำวัน เพราะนอกจากจะทำให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึนึกคิดของผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ เหมือนการเปิดโลกของตัวผู้อ่านให้กว้างขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ

สายใจ ทองเนียม (2560: 88) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะต้องอ่านข้อมูล หรือข่าวสารต่าง ๆ และนำความรู้ความเข้าใจมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จ รวมทั้งยังช่วยสนองตอบความต้องการทางด้านสุนทรีย์ และนันทนาการอีกด้วย

จากความสำคัญของการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่เล็กจนโต เนื่องจากมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การอ่านส่งผลให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในด้านความรู้ และความคิดมองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม นอกจากนี้ผู้อ่านจะได้รับความรู้เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาแล้ว ยังได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ทำให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนเกิดการจรรโลงใจจากการอ่าน ช่วยให้มีพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ดีขึ้น และสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544: 8) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า ดังนี้

1) อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร เป็นการอ่านเพื่อความรู้ควรอ่านให้ได้ปริมาณมากที่สุด และในบางครั้งก็ต้องอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ด้วย เพื่อจะได้เข้าใจเหตุการณ์และปัญหาต่าง ๆ รอบด้าน ขณะอ่านต้องคิดว่าอะไร เกิดขึ้น ที่ไหน เมื่อไร มีอะไรที่ควรทราบเพิ่มเติมอีกบ้าง ตัวอย่างหนังสือที่ให้ข่าวสาร ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวัน หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ วารสารวิชาการ หรือกึ่งวิชาการ อนุสาร หรือจุลสาร นอกจากนี้ยังรวมถึงการอ่านตารางเวลา ประกาศต่าง ๆ หรือโฆษณาอีกด้วย

2) อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อศึกษาเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการเรียนการสอน หรือเพื่อรู้ความรู้ทั่วไป หนังสือที่ให้ความรู้ เช่น ตำราเรียน ตำราวิชาการต่าง ๆ สารคดี เป็นต้น

3) อ่านเพื่อประกอบอาชีพ เป็นการอ่านข่าวสารหรือสารคดีในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาอาชีพให้ดีขึ้น ผู้ที่ประกอบกิจการงานควรศึกษาหาความรู้จากข้อเขียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพที่กระทำอยู่

4) อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและหาความสุขให้แก่ชีวิต เช่น อ่านนวนิยายเรื่องสั้น โคลงกลอนต่าง ๆ การสอนเล่นเกมใหม่ ๆ ตอบปริศนาอักษรไขว้ หรือกิจกรรมที่สนุกสนานบางอย่าง

5) อ่านเพื่อบำบัดความทุกข์ใจ ในบางครั้งปัญหาในชีวิตของคนเราก็กวักไปได้ยาก วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้คลายทุกข์ลงได้ คือ อ่านหนังสือที่จะช่วยบำบัดความทุกข์ในใจ เช่น หนังสือเกี่ยวกับศาสนา คำสอน จิตวิทยา หนังสือประเภทให้กำลังใจในการต่อสู้ชีวิต เป็นต้น

โสภณ สาทิสสัมฤทธิ์ผล (2550: 42) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือแต่ละครั้ง มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับเพศ วัย อาชีพ การศึกษา และความสนใจของแต่ละคน จะสังเกตได้ว่าในปัจจุบันมีหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์เกิดขึ้นมากมาย เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งพอสรุปจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ ดังนี้

1) อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านที่สำคัญ และจำเป็นต่อวัยศึกษาเล่าเรียน อาจเป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ทั่วไป หรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้

2) อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านที่มุ่งผ่อนคลายอารมณ์ความตึงเครียด ที่อาจเกิดขึ้นได้จากสภาวะแวดล้อมของสังคมยุคปัจจุบันที่มากด้วยความเร่งรีบ และการแข่งขัน

3) อ่านเพื่อฆ่าเวลา เป็นการอ่านที่ไม่ค่อยคาดหวังเรื่องความรู้ หรือเนื้อหาสาระมากนัก เพราะมักจะอ่าน เพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านระหว่างรอรถ หรือผู้ที่นัดหมาย อ่านระหว่างการเดินทางอันยาวนาน เป็นต้น

4) อ่านเพื่อหาคำตอบ เป็นการอ่านที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ หรือสาระสำคัญ ๆ เท่านั้น เช่น การอ่านพจนานุกรม เพื่อหาความหมายของคำศัพท์ การอ่านจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น

ธีระยุทธ ธีระศิลป์ (2553: 31) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือแต่ละครั้งและของแต่ละคนมีจุดหมายต่าง ๆ กันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการ และประเภทหนังสือ แต่ก็สามารถจำแนกจุดมุ่งหมายสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1) จุดมุ่งหมายด้านความรู้ ซึ่งการอ่านเพื่อความรู้นั้นผู้อ่านจะได้รับความรู้ 2 ประเภท คือ ความรู้ด้านวิชาการ ได้แก่ อ่านตำรา บทความ สารคดี งานวิจัย ฯลฯ และความรู้ประเภทข่าวสาร ได้แก่ อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น

2) จุดมุ่งหมายด้านบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายให้เกิดความเพลิดเพลิน ทำให้อารมณ์ดี สนุกสนานไปกับเนื้อเรื่อง และถ้อยคำสำนวนที่อ่าน ได้แก่ อ่านนวนิยายเรื่องสั้น วรรณคดี บทกวี เป็นต้น

3) อ่านเพื่อพัฒนาจิตใจ เป็นการอ่านเพื่อยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นที่เรียกว่า จรรโลงใจ คือ ช่วยให้ได้เพิ่มพูนด้านศีลธรรม คุณธรรม ได้แก่ อ่านหนังสือธรรมะ ชีวประวัติของบุคคล บทกวีนิพนธ์ เป็นต้น

4) จุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาคำตอบ เป็นการอ่านเพื่อนำความรู้มาแก้ปัญหา หรือตอบข้อสงสัย สามารถนำความรู้มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้อง ได้แก่ การอ่านผลงานการวิจัย อ่านประกาศ อ่านคู่มือการใช้อุปกรณ์ อ่านฉลากยา เป็นต้น

วรรณ โสมประยูร (2553: 134-135) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การอ่านแต่ละครั้งจะมีความมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้ จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูงจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้ทดลองปฏิบัติ และทดลองสอนมาแล้ว จุดมุ่งหมายที่เคยตั้งไว้มีดังนี้

- 1) การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา อ่านบทความ อ่านสารคดี
- 2) การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี
- 3) การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือประเภทชวนหัวต่าง ๆ
- 4) การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
- 5) การอ่านเพื่อวิเคราะห์ วิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
- 6) การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จ ส่วนใดเป็นของจริง เช่น การอ่าน

คำโฆษณาต่าง ๆ

- 7) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร
- 8) การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ อ่านคู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า
- 9) การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะกับเนื้อเรื่อง และเหมือนกับพูด เช่น อ่านบทละครต่าง ๆ

ผะอบ โปษกฤษณะ (2554: 109) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า ถ้าจะแยกประเภทก็จะได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ

- 1) เพื่อให้รู้ การอ่านไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องน้อยหรือเรื่องใหญ่ ๆ จุดประสงค์ที่มาก่อนก็คือ เพื่อให้รู้ เช่น การอ่านฉลากยา เพื่อให้รู้จะได้กินยาถูก อ่านประกาศ อ่านตำรา อ่านข่าว ฯลฯ
- 2) เพื่อให้เกิดความบันเทิง การอ่านเป็นยาอายุวัฒนะอย่างหนึ่ง เป็นอาหารใจ ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน หนังสือสามารถสร้างจินตนาการ และเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตาม เกิดความสนุกสนานราวกับไปอยู่อีกโลกหนึ่งได้ สามารถทำให้ผู้อ่านได้พบอยู่ในสมัยต่าง ๆ ในถิ่นที่ต่าง ๆ อย่างที่ผู้อ่านนึกไม่ถึง

จุดมุ่งหมายของการอ่านดังกล่าว อาจรวมอยู่ในการอ่านครั้งเดียวกันก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแยกจากกันอย่างชัดเจน และการอ่านไม่ว่าจะด้วยจุดมุ่งหมายใด ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่านก็ต่อเมื่อรู้จักอ่านโดยใช้ความคิดพิจารณาเท่านั้น นอกจากนั้นควรฝึกอ่านเรื่องต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ไม่ใช่อ่านเฉพาะเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อตอบสนองความสนใจด้านใดด้านหนึ่ง จึงจะทำให้เกิดการพัฒนาทางความคิด และได้รับความรู้มากขึ้น

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 262-263) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน มีจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้นตามความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งอาจต้องการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อประโยชน์เชิงวิชาการ หรืออ่านเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป นักวิชาการด้านการอ่านหลายท่านได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการอ่านอย่างกว้าง ๆ พอประมวลได้ ดังนี้

1) อ่านเพื่อหาความรู้ หรือเพิ่มพูนความรู้ เป็นความรู้จากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การอ่านจากหนังสือที่มีสาระเดียวกัน ควรอ่านจากผู้เขียนหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ผู้อ่านจะมีความรอบรู้ ได้แนวคิดที่หลากหลาย การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้นี้เป็นการอ่านเพื่อสั่งสมความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่าน

2) อ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด เป็นการอ่านเพื่อให้ทราบข่าวสารความคิดเข้าใจแนวคิด ซึ่งได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทวิจารณ์ข่าว รายงานการประชุม ผู้อ่านไม่ควรเลือกอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความคิด และความชอบของตน ควรเลือกอ่านอย่างหลากหลายจะทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้น จะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ ได้ลุ่มลึกมาก

3) อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อความบันเทิง ความชื่นชม การอ่านเป็นอาหารใจให้เกิดความบันเทิงใจ อ่านแล้วเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ที่ได้จากการอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน หรืออ่านบทละคร อ่านบทกวีนิพนธ์ บทเพลง บทกวี เป็นต้น นอกจากจะเพลิดเพลินไปกับภาษา และเรื่องราวที่สนุกสนานแล้ว ยังได้ความรู้ และคติข้อคิดควบคู่ไปด้วย

4) อ่านเพื่อพัฒนาวิจรรย์ญาณ และค่านิยม การอ่านเพื่อพัฒนาวิจรรย์ญาณ และค่านิยมจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น และมีการเพิ่มพูนมวลประสบการณ์ทางโลก และชีวิตที่เจนจัดมากขึ้น นักเรียนจึงจะเข้าใจคติธรรมที่แทรกอยู่ในวรรณกรรมที่อ่าน ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผล สามารถเลือก และประยุกต์สิ่งที่มีคุณค่ามาพัฒนาตนเองให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า สามารถรับใช้สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าตามกำลังสติปัญญาที่เพิ่มพูนขึ้น อันสืบเนื่องมาจากนักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจสภาพแวดล้อมของชีวิต ในด้านที่เป็นสัจธรรม ความจริงสมบูรณ์ขึ้น

5) การอ่านเพื่อกิจธุระหรือประโยชน์อื่น ๆ การอ่านเพื่อกิจธุระอื่น ๆ นอกเหนือจากจุดมุ่งหมายที่กล่าวมาแล้ว เป็นการอ่านเพื่อประโยชน์เฉพาะกิจ เช่น อ่านแบบฟอร์มต่าง ๆ อ่านหนังสือสัญญาเงินกู้ จำนอง และซื้อขาย อ่านใบสมัคร และระเบียบการ อ่านคำสั่ง และสัญญาฉบับบอกที่มีความหมายต่าง ๆ เป็นต้น เราถือว่าสารเหล่านี้จะมีแบบแผน และรายละเอียดเฉพาะกลุ่ม

เฉพาะองค์การ หรือเฉพาะสังคม ซึ่งการติดต่อสื่อสารในโลกปัจจุบัน เราไม่อาจหลีกเลี่ยงการอ่านสิ่งนี้ได้เลย หากอ่านผิดพลาด หรือไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริง อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเสียผลประโยชน์ของเราได้

สอดคล้องกับนวนิยาย อุ่นเรือน (2560: 72-74) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า ในการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน เพราะการมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ทำให้ผู้อ่านสามารถกำหนดความเร็ว และวิธีการอ่านให้เหมาะสมกับเรื่องราวที่อ่าน ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูง บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จุดมุ่งหมายของการอ่านอาจแบ่งได้กว้าง ๆ ดังนี้

1) อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าทางด้านวิทยาการที่จะมาเสริมสร้างความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ เพราะความรู้ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมอยู่ทุกขณะ เราจึงต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลก การอ่านทำให้ผู้อ่านมีความรู้รอบกอง ขยายขอบเขตออกไปจากเดิมที่มีอยู่ ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่าง ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เช่น การอ่านตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ ป้าย เครื่องหมาย คำอธิบาย คู่มือวิธีใช้อุปกรณ์ หรือคู่มือต่าง ๆ

2) อ่านเพื่อพัฒนาความคิด เป็นการอ่านเพื่อวิเคราะห์หรือวิจารณ์ คือ อ่านเพื่อให้เข้าใจลึกซึ้งพอที่จะนำความรู้ไปใช้ หรือแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ เช่น บทความ บทวิจารณ์ รายงาน งานวิจัยต่าง ๆ ช่วยให้อ่านมีทรรศนะกว้างขวาง เพราะจะได้ทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับขั้นแนวคิดของผู้เขียน พิจารณาเหตุผล และแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้น ๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางความคิดของตนเอง หรืออาจนำมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต ผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกนำความคิดที่ได้อ่านมาใช้ให้เป็นประโยชน์

3) อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ่อนคลายอารมณ์ หรือเพื่อฆ่าเวลาระหว่างการรอคอยอะไรสักอย่าง เช่น รอบุคคลที่นัดหมาย คอยเวลารถไฟออก รอรถประจำทาง ซึ่งผู้อ่านมักเลือกสิ่งพิมพ์ตามรสนิยม และความสนใจของตน เช่น หนังสือพิมพ์ นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี สารคดีบางประเภท การ์ตูน หรือเรื่องขำขัน การอ่านในลักษณะนี้จะช่วยให้อ่านเกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความรู้ ความคิด และได้ผ่อนคลายอารมณ์ดังเคย

4) อ่านเพื่อกิจธุระหรืออ่านด้วยความจำเป็น เป็นการอ่านเพื่อผลประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต หรือในการทำงาน เช่น หนังสือสัญญา ประกาศระเบียบการ หรือแบบฟอร์มต่าง ๆ แผนที่เดินทาง ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ เพื่อแก้ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ ฯลฯ

5) อ่านเพื่อประโยชน์ในการเข้าสังคม เป็นการอ่านเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มที่เราติดต่อยู่ด้วย ทำให้สามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ มีปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ทศนคติ และมุมมองกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น มักเป็นสื่อสิ่งพิมพ์เรื่องราวที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคม เช่น ข่าว นวนิยาย ละคร ฯลฯ

6) การอ่านเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีมุมมองที่กว้างขึ้น สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพในการทำงาน หรือประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพได้ เช่น การอ่านหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับช่างเทคนิค และวิศวกร คู่มือช่าง คู่มือการปฏิบัติงาน เลขณการ หนังสือคอมพิวเตอร์ สารคดี บทความ ฯลฯ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาจากสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญ และนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป

4. กระบวนการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 63) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมาย หรือพัฒนาการตีความระหว่างการอ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมีดังนี้

1) การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อจากสารบัญเรื่อง อ่านคำนำ ให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์ของการอ่านว่าจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรืออ่านเพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่าน โดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่า ความยากง่ายอย่างไร หนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้อ่านประเภทใด เดาความว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความ หรือเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

2) การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่ม หรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่าน ขณะอ่าน ผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอน ด้วยการอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้า ซึ่งจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไป ย้อนมา ผู้อ่านจะใช้บริบท หรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความหมายของคำ เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3) การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน อ่านซ้ำในตอนที่ไมเข้าใจ เพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อน สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่าน ถ้าเป็นอ่านบทกลอนจะต้องอ่านทำนองเสนาะดัง ๆ เพื่อฟังเสียงการอ่าน และเกิดจินตนาการ

4) การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำ และภาษาที่ใช้สำรวจโครงเรื่องของหนังสือ เปรียบเทียบหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจ และเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่อง ลำดับเรื่อง และสำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

5) การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่าน จัดทำโครงการ หลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้เขียน คนเดียวกันแต่ง อ่านเรื่องเพิ่มเติม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจน และกว้างขวางยิ่งขึ้น

วรรณ โสมประยูร (2553: 132) ได้สรุปลักษณะกระบวนการอ่านไว้ว่า ลักษณะกระบวนการอ่านจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ การรับรู้ การตีความ และการตอบสนอง จึงจะทำให้ลักษณะกระบวนการอ่านดำเนินไปได้ครบวงจร และสามารถสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการ

จิรวรรณ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 270) ได้สรุปกระบวนการอ่านไว้ว่า กระบวนการการอ่านมีความสัมพันธ์กับการเขียน โดยผู้อ่านอ่านความรู้ และความคิดของผู้เขียน ที่ถ่ายทอดเป็นตัวอักษร ส่วนการเขียนเป็นการนำเสนอความรู้ และความคิดของผู้เขียนออกมาเป็นตัวอักษร ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการการอ่าน เพื่อรับรู้ และเข้าใจเรื่องราวให้ตรงกันกับ ผู้เขียน อาจกล่าวได้ว่า ผู้อ่านอ่านความคิดของผู้เขียน ส่วนผู้เขียนนำข้อคิดของผู้อ่านไปปรับปรุงงานเขียน

สายใจ ทองเนียม (2560: 90-91) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ว่า กระบวนการอ่าน ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1) รู้จักคำ หมายถึง การระลึกถึงประสบการณ์จากการถูกกระตุ้นด้วยสัญลักษณ์ นั่นคือ ผู้อ่านสามารถจำคำศัพท์ได้ ถ่ายทอดเสียงได้ ถ่ายทอดความหมายของคำต่าง ๆ ในบริบทได้

2) เข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยค เมื่อเห็นคำต่าง ๆ แล้วเข้าใจความหมายไปตามลำดับ ผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์เดิมของตนมาช่วยตีความหมายของคำในบริบท และต้องพิจารณาจุดประสงค์ ความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้เข้าใจ

3) ขั้นปฏิกิริยา คือ อ่านไป คิดไป ต้องอ่านโดยมีสติปัญญา และความรู้สึกว่าข้อความนั้น ผู้อ่านยอมรับ หรือปฏิเสธด้วยเหตุผลใด และต้องอาศัยประสบการณ์เดิมมาช่วยประกอบการพิจารณา และแยกแยะได้ว่า เรื่องใดมีความสำคัญ เป็นความจริง หรือความคิดเห็น จนถึงหาข้อสรุปเป็นแนวคิดกว้าง ๆ และสรุปเนื้อหาทั้งหมดได้

4) บุรณาการ ขั้นนี้ผู้อ่านต้องนำความหมายจากข้อความที่อ่านไปสร้างความคิดใหม่ ให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หรือเกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมาแล้วศึกษาโดยละเอียด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการประสบผลสำเร็จในการอ่าน การมีพื้นฐานทางภาษา รู้ความหมายของคำ อ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ รวมถึงผู้อ่านที่มีกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการอ่าน และสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ต่อไป

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

Bloom (1956: 204) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง ประเภทของความเข้าใจ หรือความเข้าใจที่ทำให้บุคคลรู้ที่กำลังสื่อสารอะไรอยู่ และสามารถ ใช้ประโยชน์จากเนื้อหา หรือแนวคิดที่กำลังสื่อสาร โดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาอื่น หรือเห็นผลกระทบอย่างเต็มที่

Strang (1969: 4) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญ และรายละเอียดปลีกย่อยได้ ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านจะสามารถย่อใจความสำคัญ หรือสรุป โครงเรื่องของสิ่งที่อ่าน หรือสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสิ่งที่อ่าน

Shephard (1983: 79) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่สามารถใช้ความคิดติดตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ ผู้อ่านจะสามารถเข้าถึง จุดประสงค์ของผู้เขียนได้ก็ต่อเมื่อสามารถเข้าใจภาษาของผู้เขียน และสามารถตีความได้ตรงกับ ความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน

Carrell and Eisthold (1986: 251) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือ ความเข้าใจ ในประโยค หรืออนุเขต โดยเฉพาะความเข้าใจรูปแบบการเรียบเรียงเรื่อง หรือโครงสร้างของข้อเขียน หรือสรุปในความหมายอย่างกว้างได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากงานเขียน

Goodman (1989: 209) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือ การสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยอาศัยมโนภาพ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้ เพื่อประมวลความคิดกับความหมายของภาษา จนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูด และภาษาเขียนได้

Nuttall (1996) กล่าวถึงความหมายในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นการอ่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลจากงานเขียน อาจจะเป็นข้อมูลจริง หรือเท็จ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกสนาน ได้แนวคิด เกิดความรู้สึก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 17) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการวัดความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมา โดยสามารถบอกหรือเล่าให้ผู้อื่นฟังได้ และสรุปเรื่องย่อได้ นอกจากนั้นยังสามารถอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ โดยใช้คำพูดของตนเอง เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ

สมุทร เซ็นเชาวนิช (2549: 73) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า หมายถึง ความสามารถที่จะอนุมานข้อสันเทษ หรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้ว ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจนี้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษา และประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละคน และนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการบอกรายละเอียด ลำดับเหตุการณ์ บอกเหตุและผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย แยกประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างมีวิจารณญาณ แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

Williams (1986: 3-7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of the writing system) ด้านการสะกดคำ และการอ่านออกเสียง

2) ความรู้ในเรื่องภาษา (Knowledge of the language) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ของภาษา

3) ความสามารถในการตีความ (Ability to interpret) หมายถึง ความสามารถเข้าใจจุดประสงค์ของข้อความ รู้วิธีการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกันและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

4) ความรู้รอบตัวทั่วไป (Knowledge of the world) ได้แก่ ลักษณะของข้อเขียน วัฒนธรรม เหตุการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ

5) เหตุผลในการอ่าน และวิธีการอ่าน (Reason for reading and reading styles) ผู้อ่านแต่ละคนมีเหตุผล และความต้องการในการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกวิธีการอ่าน อย่างไรให้เหมาะสม

Miller (1990: 2) กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านตัวผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ความสนใจในการอ่านจุดประสงค์ในการอ่าน และความสามารถในการสะกดคำ

2) ด้านสิ่งที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวกับความยากของคำที่ใช้ ลำดับคำ หรือประโยคที่ใช้ความยาวของบทอ่าน และรูปแบบของบทอ่าน

นลินี บำเรอราช (2545: 29-33) กล่าวถึง การเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่าน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) เข้าใจภาษาที่ผู้เขียนใช้สื่อสาร หมายถึง เข้าใจความหมายของคำ สำนวน วลี และประโยครูปแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏในข้อเขียนนั้น

2) สามารถเดาความหมายของคำ ประโยค และข้อความได้อย่างมีเหตุผล โดยการสังเกตบริบทต่าง ๆ เนื้อความต่าง ๆ ที่แวดล้อม เหตุการณ์ที่กล่าวถึง หรือเกี่ยวข้อง อารมณ์ และทัศนคติที่ผู้เขียนแสดงออกมาในข้อเขียนนั้น ๆ คนอ่านหนังสือเก่ง ๆ มักกล้าเดา และชอบเดาโดยใช้บริบทต่าง ๆ ทำให้เกิดความสุขในการอ่าน และรู้สึกว่าการอ่านนั้นท้าทายความสามารถของตนเอง อยากที่จะอ่านต่อไป ความสามารถในการเดาความหมายของคำต่าง ๆ นั้นนักอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำมักจะใช้อยู่เสมอ

3) สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของคำต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นหน่วยความคิด คือ เข้าใจถ้อยคำในลักษณะที่เป็นกลุ่มคำ เป็นประโยค เป็นอนุเจต หรือเป็นย่อหน้าแต่ละย่อหน้า และสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของอนุเจตต่าง ๆ แต่ละตอน จัดลำดับความคิดที่ปรากฏตามแต่ละอนุเจตได้จนสามารถเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด

4) นำประสบการณ์ส่วนตัว หรือความรู้เดิมของผู้อ่านมาเกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านเฉพาะหน้านั้น ถ้าข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้อ่านมีอยู่เดิมสอดคล้องกันกับเรื่องกำลังอ่านก็จะช่วยให้เกิดความเข้าใจได้เร็วขึ้น เนื่องจากการเข้าใจเรื่องที่อ่านมักเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน ความเข้าใจ หรือความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่นี้ก็จะถูกเก็บไว้ใช้สำหรับในการอ่านคราวต่อ ๆ ไป และก็จะถูกนำมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านใหม่ในคราวนั้น ๆ อีกไปเรื่อย ๆ

5) รู้จักรูปแบบหรือโครงสร้างของงานเขียน นักอ่านส่วนมากยอมรับว่า การมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ หรือโครงสร้างของงานเขียนประเภทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจกลวิธีการเขียนเรื่อง หรือเข้าใจวิธีการนำเสนอเนื้อหาได้ดีขึ้น ทั้งนี้ เพราะงานเขียนที่ต่างรูปแบบกันย่อมมีวิธีนำเสนอด้วยกลวิธีต่างกัน

6) ใช้ลักษณะการอ่านหรือวิธีอ่านที่เหมาะสม ถ้าผู้อ่านใช้ลักษณะการอ่านต่างกันอย่างมีผลต่อการทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านต่างกัน เช่น

6.1) วิธีอ่านแบบข้ามคำ (Skimming) เป็นลักษณะที่ไม่อ่านทุกคำ อ่านแต่คำหลักหรือกลุ่มคำที่สำคัญ โดยแต่ละคำที่เป็นส่วนขยาย การอ่านวิธีนี้เป็นทักษะการอ่านแบบหนึ่งที่ผู้อ่านทุกคนควรฝึกฝน และใช้ให้เป็นประโยชน์ในการอ่าน เพื่อค้นหาประเด็น โครงเรื่อง หรือเรื่องที่ตนต้องการ ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องรู้จักใช้ชื่อเรื่อง หรือหัวข้อใหญ่ให้เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน และการค้นคว้าต่อไป

6.2) วิธีอ่านแบบกวาดสายตา (Scanning) เป็นลักษณะที่อ่านแบบรวดเร็วเพื่อหาคำสำคัญ ข้อมูล หรือคำตอบที่เฉพาะเจาะจงบางประการที่ต้องการทราบ การอ่านวิธีนี้ผู้อ่านไม่มุ่งหวังทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

6.3) วิธีอ่านเพื่อต้องการทราบรายละเอียด เป็นลักษณะที่ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายทั้งหมดของผู้เขียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาอย่างแท้จริง

7) ตั้งจุดประสงค์ในการอ่านไว้ก่อน การตั้งจุดประสงค์ไว้ก่อนอ่านจะช่วยทำให้การอ่านแต่ละครั้งนั้นมีประสิทธิภาพมากกว่าการไม่กำหนดจุดมุ่งหมายไว้

8) ความสมบูรณ์ในตัวเองของเนื้อหาที่ปรากฏในงานเขียนนั้น ถ้าผู้เขียนสร้างงานขึ้นมาด้วยความพิถีพิถัน คำนึงถึงความสมบูรณ์ของเนื้อหา การจัดหน้า การวางหัวข้อ การตั้งชื่อบท และตอนต่าง ๆ โดยให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ๆ ย่อมมีส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างรวดเร็วด้วย

สมุทฺร เชนฺเชวนิช (2549: 74) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1) สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการจะใช้ประโยชน์ หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยยาก

2) สามารถจับใจความสำคัญ ๆ ได้ สามารถแยกแยะ หรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็น หรือสำคัญมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ หรือตัดทิ้งไปได้

3) สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราว หรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญ หรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด

4) สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

5) สามารถใช้วิจารณ์งานของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง และเป็นระบบ ไม่สับสน

6) สามารถถ่ายโอน หรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ได้อย่างเหมาะสมตามกาลและเทศะ

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2561: 76) กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่าน เพื่อความเข้าใจไว้ว่า ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องที่จะจับใจความสำคัญตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจ และได้ภาพรวมของเนื้อหาของเรื่องทีอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยในขณะที่อ่านควรตั้งคำถามและพิจารณาว่าผู้เขียนกำลังสื่อเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน ด้วยเหตุผลใด และอย่างไร หากเรื่องนั้นมีชื่อเรื่องก็ให้พิจารณาตั้งแต่ชื่อเรื่อง เพราะโดยทั่วไปชื่อเรื่องมักจะสอดคล้องกับใจความสำคัญ หรือความคิดหลัก หรือช่วยแสดงให้เห็นถึงจุดสนใจของเรื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ มีองค์ประกอบหลัก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านตัวผู้อ่าน เป็นองค์ประกอบหลัก เนื่องจากหากผู้อ่านเป็นผู้มีการจัดลำดับความคิด กระบวนการคิด มีการสั่งสมความรู้ ให้เหตุผลเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมร่วมกับประสบการณ์ใหม่ ย่อมส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่านอย่างง่ายดาย และด้านสิ่งที่อ่าน ถือเป็นองค์ประกอบรอง เกี่ยวข้องกับการสร้างบทอ่านทุกรูปแบบ

3. ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

Bloom (1956: 204-205) ได้จำแนกระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1) ระดับการแปลความ หมายถึง ความเข้าใจที่เห็นได้จากความเอาใจใส่ และความถูกต้องแม่นยำในการสื่อสารที่ถูกถอดความ หรือแสดงผลจากภาษาหนึ่ง หรือรูปแบบการสื่อสารหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง การแปลจะตัดสินบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ และความถูกต้อง นั่นคือ ขอบเขตที่เนื้อหาในการสื่อสารดั้งเดิมได้รับการเก็บรักษาไว้ แม้ว่ารูปแบบของการสื่อสารจะมีการเปลี่ยนแปลงก็ตาม ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ไม่ใช่ตัวอักษร (คำอุปมา สัญลักษณ์ การประชด การพูดเกินจริง) ทักษะในการแปลเนื้อหาทางวาจาทางคณิตศาสตร์เป็นข้อความเชิงสัญลักษณ์ และในทางกลับกัน

2) ระดับการตีความ หมายถึง คำอธิบายหรือสรุปการสื่อสาร ในขณะที่การแปลเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดการสื่อสารแบบส่วนต่อส่วนอย่างเป็นกลาง การตีความเกี่ยวข้องกับการเรียงลำดับใหม่ การจัดเรียงใหม่ หรือมุมมองใหม่ของเนื้อหา ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจความคิดของงานโดยรวมในระดับทั่วไปที่ต้องการ และความสามารถในการตีความข้อมูลโซเซียลประเภทต่าง ๆ

3) ระดับการขยายความ หมายถึง การขยายแนวโน้มหรือแนวโน้มนอกเหนือจากข้อมูลที่ให้ไว้เพื่อกำหนดผลกระทบที่ตามมา ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่อธิบายไว้ในการสื่อสารดั้งเดิม ได้แก่ ความสามารถในการจัดการกับข้อสรุปของงานในแง่ของการอนุมานทันทีจากข้อมูลที่ชัดเจน และทักษะในการทำนายแนวโน้มความต่อเนื่อง

Smith (1985: 262-264) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1) ระดับการอ่านตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นระดับความเข้าใจขั้นต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้โดยตรง

2) ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation) หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ละเอียด และลึกซึ้งกว่าในระดับแรก

3) ระดับความเข้าใจขั้นวิจารณ์ (Critical Reading) หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถใช้ความคิดของตนวิเคราะห์ ตัดสิน และประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในระดับต้น และระดับขั้นตีความมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

Raygor and Raygor (1985: 145) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ความเข้าใจขั้นตัวอักษร คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของคำ และความคิดของผู้เขียน

2) ความเข้าใจขั้นตีความ คือ ผู้อ่านไม่เพียงแต่รู้สิ่งที่ผู้เขียนเขียนเท่านั้น แต่ยังสามารถโยงไปถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของเรื่องได้ สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องกับประสบการณ์ส่วนตัวได้ สามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล และสามารถตีความข้อความทั่ว ๆ ไปได้

3) ความเข้าใจขั้นตอนนำไปใช้ คือ ผู้อ่านสามารถประเมินความคิดของผู้เขียนได้ ไม่ว่าผู้อ่านจะยอมรับ หรือปฏิเสธความคิดเห็นนั้นก็ตาม และผู้อ่านสามารถนำความคิดเห็นนั้นไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้

Miller (1990: 4-7) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) ความสามารถในการแปลความ (Textually Explicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในบทความอย่างตรงไปตรงมาได้ ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง ตลอดจนจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในบทความได้

2) ความสามารถในการตีความ (Textually Implicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้โดยตรงในบทอ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้เหตุผลและความรู้ของตนเข้ามาช่วยตัดสินใจ ทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิงสรุป และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ตลอดจนรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้

3) ความสามารถในการวิเคราะห์ (Critical Reading) เป็นระดับความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน โดยสามารถแยกความแตกต่างของข้อมูลที่อ่านได้ว่าอะไรหรือข้อเท็จจริง สามารถเปรียบเทียบเนื้อหาที่อ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่น ๆ สามารถเข้าใจภาษาเชิงอุปมา อุปมัยที่ผู้เขียนนำมาใช้ ตลอดจนสามารถบอกได้ว่าผู้เขียนมีทัศนคติต่อเรื่องที่น่าเสนออย่างไร

4) ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Scriptually Implicit Comprehension) เป็นความเข้าใจในระดับสูงที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านนอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่าน เพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาในบทอ่านนั้น ๆ

Nuttall (1996: 188-189) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 5 ระดับ ดังนี้

1) ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal Comprehension) หมายถึง ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในบทอ่าน

2) ความเข้าใจในระดับตีความ (Interpretation Comprehension) หมายถึง ความเข้าใจในการตีความเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หรือการพยายามให้ได้ข้อเท็จจริงจากบทอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ

3) ความเข้าใจในระดับอ้างอิง (Inference Comprehension) หมายถึง ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุไว้โดยนัย หรือไม่ได้กล่าวไว้โดยตรงในบทอ่าน

4) ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation Comprehension) หมายถึง การตัดสินบทอ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด

5) ความเข้าใจระดับตอบสนองส่วนบุคคล (Personal Response Comprehension) หมายถึง การที่ผู้อ่านตอบสนองตอบบทอ่านโดยตรง โดยไม่มีอิทธิพลของผู้เขียนเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่การตอบสนองนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏชัดในบทอ่าน กล่าวคือ ไม่ได้ตอบสนองเฉพาะในฐานะผู้อ่าน แต่เป็นการรวมเอาความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาด้วย ดังนั้น อย่างน้อยที่สุด การตอบสนองก็มาจากการเข้าใจในบทอ่าน และทัศนะของผู้อ่านที่สามารถอธิบายได้ว่า ทำไมจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างนั้น

สมุทร เช็นเซาวิช (2549: 9) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 2 ระดับ คือ

1) ความเข้าใจแบบทันที เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยการรู้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ ต้องใช้คำศัพท์ต่าง ๆ มากพอ ต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญของจำนวนและประโยคต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้ ขณะอ่านจะต้องมีสมาธิแน่วแน่จึงจะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้โดยตลอด

2) ความเข้าใจแบบไตร่ตรอง คือ ความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรอบรู้ ทักษะและความสามารถในการหลาย ๆ ด้านเป็นหลักใหญ่ เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยทำความเข้าใจต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการจะให้ความเพลิดเพลิน อธิบาย ชี้แจง สอน หรือชักจูง นอกจากนี้จะต้องสามารถพิจารณา และไตร่ตรองหาข้อสรุปให้เป็นไปตามความนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการ ความเข้าใจแบบนี้จะต้องพึ่งเหตุผล อาศัยการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ต่าง ๆ หรือสิ่งที่ได้เคยพบเห็นมาแล้วในชีวิตเป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำแนกได้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับการแปลความ เป็นการระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง ตลอดจนบอกลำดับเหตุการณ์ หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ระดับการตีความ เป็นการใช้เหตุผล และความรู้เดิมเข้ามาช่วยตัดสินใจทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิง สรุป และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ตลอดจนรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด รวมทั้งวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ และระดับการขยายความ เป็นการอธิบายความเข้าใจของเราที่มีต่อสารที่เราอ่านให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยอาจผ่านการแปลความ และการตีความของเรา แล้วให้ความคิดเห็น หรือเหตุผลเพิ่มเติม เพื่อขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

Goodman (1989: 24) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1) Sampling หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านใช้ตัวชี้แนะจากข้อความที่อ่าน และเลือกใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ของตน เพื่อหาความหมายจากข้อความที่อ่าน

2) Prediction เป็นการคาดคะเน หรือเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร จะดำเนินไปลักษณะใด

3) Confirmation เป็นการหาข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่คาดคะเนไว้นั้นถูกต้อง หรือไม่

4) Correction เป็นการแก้ไข หรือปรับจัดระดับความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อพบว่าสิ่งที่ตนคาดคะเนไว้นั้นไม่ถูกต้อง

สมิตรา อังควัฒนกุล (2535: 178) และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 33) เสนอขั้นตอนในการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเริ่มต้นจากขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading) ได้รับความสนใจพร้อมทั้งปูพื้นฐานความรู้ในเรื่อง ได้แก่ การเดาเรื่องที่อ่าน ขั้นที่สองระหว่างอ่าน (While-Reading) ทำความเข้าใจโครงสร้างเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน กิจกรรมที่ควรจัด ได้แก่ เรียงลำดับเรื่อง โดยแบ่งเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งอาจจะเป็นย่อหน้า หรือประโยค ขั้นสุดท้าย ขั้นหลังอ่าน (Post-Reading) เป็นการตรวจความเข้าใจ หรืออาจจะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 62) ได้เสนอแนะการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังนี้

1) เตรียมการอ่าน เป็นการวางพื้นฐานในการอ่าน โดยใช้กิจกรรม เช่น การสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน รู้จักตั้งจุดประสงค์การอ่าน

2) อ่านในใจ ซึ่งเป็นขั้นตอนของการอ่านเพื่อความเข้าใจนักเรียนจะอ่านในใจโดยมีกิจกรรม ดังนี้

2.1) อ่านสำรวจและตั้งคำถาม ผู้อ่านจะอ่านบทอ่านคร่าว ๆ ใช้ทักษะการอ่านข้าม (Skimming) และการกวาดสายตาเฉพาะตอนที่สำคัญ (Scanning) เป็นการอ่านเร็ว ๆ แล้วตั้งคำถามช่วยกับบอกคำถามที่นักเรียนตั้งคำถาม ครูเขียนบนกระดานดำ

2.2) อ่านพินิจพิเคราะห์ และตอบคำถาม ผู้อ่านจะอ่านบทอ่านอีกครั้งอย่างพินิจพิเคราะห์ อ่านเพื่อตอบคำถาม อาจเป็นคำถามที่จับประเด็นสำคัญ ทารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุผลของเหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ ตอบคำถามปากเปล่าแล้วอภิปรายตอนใดตอนหนึ่งที่สำคัญ

2.3) ตอบคำถามและทบทวนกิจกรรม ผู้อ่านตอบคำถามลงสมุด และทบทวนตรวจสอบคำตอบจากบทอ่านแล้วแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการอ่านนั้น ได้แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะ 1 Pre-Reading Activities เป็นการสร้างความสนใจให้แก่ นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ปูพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง และคำศัพท์

ระยะ 2 While-Reading Activities เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ฝึกทักษะที่อ่านเนื้อเรื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น เรียงลำดับจากเนื้อเรื่องที่อ่าน เกมตัดข้อความ

ระยะ 3 Post-Reading Activities เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ เช่น นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง สรุปเล่าเรื่อง บอกประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน แสดงบทบาทสมมติ เขียนบทสนทนาจากเรื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วยการให้ผู้อ่านได้รู้วิธีการอ่าน และได้ฝึกฝนการอ่านด้วยตนเอง การนำเสนอบทอ่าน การเสริมข้อมูลเพิ่มเติม การใช้สื่อการสอนช่วยในการอ่าน ทั้งสื่อดิจิทัล และสื่อทั่วไป ตลอดจนการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การสอนอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังแบ่งขั้นตอนในการสอนอ่านได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading) ขั้นระหว่างอ่าน (While-Reading) และขั้นหลังอ่าน (Post-Reading)

5. การวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ

5.1 เครื่องมือในการวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 134-138) ได้กล่าวถึงเครื่องมือในการวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ สำหรับการดำเนินการสร้างเครื่องมือทั้งสองประเภทก็คล้ายกับเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน โดยต้องนำข้อความหรือเรื่องที่ให้อ่านไปหาความยากง่ายตามหลักของ Fry ซึ่งประยุกต์ใช้กับภาษาไทย โดย Munsegvith ส่วนการสร้างข้อสอบที่จำเป็นต้องทำตาราง เพื่อวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการจะให้เปลี่ยนแปลงตามหลักที่ Bloom ได้เสนอไว้ แล้วจึงนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาประสิทธิภาพ

1) แบบทดสอบวิเคราะห์การอ่านออกเสียงเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดการอ่านออกเสียงคำ ประโยค ข้อความ และเรื่อง โดยพิจารณาความถูกต้องในการอ่านคำ การเว้นวรรคตอน น้ำเสียง และจังหวะในการอ่าน ตลอดจนการจับใจความเรื่องที่อ่าน ด้วยเหตุนี้การอ่านออกเสียงจึงมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- 1.1) อ่านคำผิด หักที่ละ 1 คะแนน
- 1.2) อ่านข้ามคำ หักที่ละ 1 คะแนน
- 1.3) อ่านเพิ่มคำ หักที่ละ 1 คะแนน
- 1.4) อ่านลั่นเลอย่างไม่แน่ใจ หักที่ละ 1 คะแนน
- 1.5) อ่านซ้ำคำ หักที่ละ 1 คะแนน
- 1.6) แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง น้ำเสียงและจังหวะในการอ่านไม่เข้ากับบทที่อ่าน หักที่ละ 1 คะแนน

ข้อความหรือเรื่องที่นำมาให้อ่านควรอยู่ในบทเรียน หรือเป็นเรื่องซึ่งบรรจุคำที่นักเรียนมีประสบการณ์ทางภาษามาแล้ว จำนวนคำที่จะนำมาใช้เป็นแบบทดสอบไม่ควรเกิน 300 คำ และผ่านขั้นตอนของการหาความยากง่ายโดยตรงกับระดับชั้นที่เรียน สำหรับการบริหารเครื่องมือ เมื่อนักเรียนแต่ละคนอ่านออกเสียงเสร็จ จึงให้ตอบคำถามเนื้อเรื่องที่อ่าน ผลการอ่าน

ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์คิดเป็น 60/60 60 ตัวแรก คือ ร้อยละที่ผู้อ่านทำได้จากการอ่านออกเสียงถูกต้อง 60 ตัวหลัง คือ ร้อยละที่ผู้อ่านตอบคำถามได้ถูกต้อง ดังเช่น เด็กชายแดงอ่านออกเสียงข้อความจำนวน 50 คำ ได้คะแนนการอ่าน 35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 ตอบคำถามถูก 7 ข้อ จากจำนวน 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ จะได้ 70/70 ดังนั้น จึงถือว่าเด็กชายแดงผ่านเกณฑ์

2) แบบทดสอบวิเคราะห์การอ่านในใจ การอ่านในใจเป็นการอ่านที่ใช้สายตาจับกับสมอง ไม่ได้ใช้ปากเพื่อการเปล่งเสียง ดังนั้น การอ่านในใจจึงมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างไปจากการอ่านออกเสียง วัตถุประสงค์ของการอ่านในใจมีหลายอย่าง ได้แก่ อ่านเพื่อจับใจความ อ่านจับใจความ เพื่อเน้นอัตราเร็ว และอ่านเพื่อคิดวิจารณ์ ดังนั้น ในการสร้างแบบทดสอบวิเคราะห์ข้อบกพร่องทางการอ่าน จึงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์เป็นอันดับแรกว่าต้องการวิเคราะห์ในทางใด ในขั้นต่อไป จึงพิจารณาเนื้อเรื่องที่นำมาใช้เป็นสื่อการอ่าน ควรมีความยากง่ายตรงกับระดับชั้นที่จะใช้เครื่องมือ และควรคำนึงถึงความยาวของเรื่องที่จะนำมาให้อ่านด้วย ถ้าเป็นเรื่องที่นำมาให้อ่านเพื่อจับใจความ โดยเน้นอัตราเร็ว ควรมีความยาวมากกว่าเรื่องที่จะนำมาให้อ่านจับใจความ และอ่านเพื่อคิดวิจารณ์ ส่วนคำถามก็ควรผ่านขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพมาแล้ว เมื่อนำไปใช้กับนักเรียน ควรจะทำได้ อย่างน้อยคิดเป็น ร้อยละ 60 ขึ้นไป สำหรับการตอบคำถาม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เครื่องมือในการวัดและการประเมินผลการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ควรคำนึงถึงความยากง่ายให้ตรงกับระดับชั้น เพื่อความเหมาะสม และเอื้อให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ไปตามลำดับขั้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการวัดและการประเมินผล การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วัดจากคะแนน ที่ได้ในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) ให้นักเรียนตอบข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับลำดับการคิด ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3 ระดับ คือ ระดับการแปลความ เป็นการระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง ตลอดจนบอกลำดับเหตุการณ์ หัวข้อเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเข้าใจสัญลักษณ์ที่ไม่ใช่ตัวอักษรในบทอ่านได้ ระดับการตีความ เป็นการใช้เหตุผล และความรู้เดิมเข้ามาช่วยตัดสินใจ ทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิง สรุป และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ตลอดจนรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด รวมทั้งวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ และระดับการขยายความ เป็นการอธิบายความเข้าใจของเราที่มีต่อสารที่เราอ่าน ให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยอาจผ่านการแปลความ และการตีความของเรา แล้วให้ความคิดเห็น หรือเหตุผลเพิ่มเติม เพื่อขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

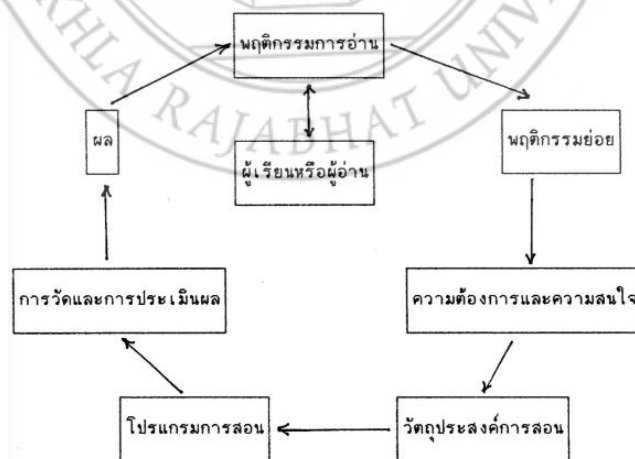
5.2 องค์ประกอบในการวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

Hafner and Jolly (1974) ได้สรุปการประเมินความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

- 1) ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
- 2) เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจง หรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้ถูกต้อง
- 3) จดจำ และสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านเป็นคำพูดออกมาได้
- 4) ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
- 5) แยกได้ว่ารายละเอียดตอนไหนสำคัญ ตอนไหนไม่สำคัญ
- 6) บอกได้ว่าตัวอย่าง หรือคำอธิบายต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องตอนใด
- 7) บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงเนื้อหาสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 8) บอกได้ว่าเนื้อหาที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 3-6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการวัดและการประเมินผลการอ่านไว้ว่า ผู้สอนการอ่านมักจะพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล เช่น การเลือกใช้วิธีวัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เครื่องมือที่ใช้วัด วิธีการสร้างเครื่องมือ หรือการเลือกใช้เครื่องมือให้ตรงกับวัตถุประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างวัตถุประสงค์การวัดและการประเมินผล การอ่านไม่ได้เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์เท่านั้น ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันดังภาพ 4 ดังนี้

ภาพ 4 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลการอ่าน

ที่มา: สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2540: 4.

1) พฤติกรรมการอ่าน เป็นเป้าหมายสำคัญที่ครูสอนอ่านต้องการให้นักเรียนแสดงออกทางการอ่านจนติดเป็นนิสัย พฤติกรรมที่ปรากฏ คือ การอ่านและการคิดวิจารณ์ภายในขณะอ่าน อีกทั้งยังรวมถึงพฤติกรรมด้านจิตพิสัยทางการอ่านด้วย

2) พฤติกรรมย่อยทางการอ่าน เป็นการพิจารณาในส่วนที่แยกย่อยของพฤติกรรมการอ่าน ได้แก่ อ่านเพื่อรู้ หรือจำ เข้าใจ นำไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน พฤติกรรมที่แยกย่อยนี้จะเน้นต่างกันสำหรับผู้อ่านที่มีวัย เพศ และอายุ แตกต่างกันครูจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์พฤติกรรมย่อยทางการอ่าน เพื่อให้ผู้อ่านได้เปลี่ยนแปลงลักษณะการอ่านไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

3) ความต้องการและความสนใจ นักเรียนหรือผู้อ่านแต่ละคนย่อมมีความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัย เพศ อายุ และสภาพแวดล้อม ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูจากที่บ้าน การใช้สื่อการอ่านจึงแตกต่างกัน ครูคอยเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้อ่านจะช่วยให้การอ่านบรรลุวัตถุประสงค์

4) วัตถุประสงค์ของการสอนอ่าน การที่นักเรียนหรือผู้อ่านจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านตามที่กำหนดนั้น จำเป็นต้องมีการสอนที่ดีจะต้องมีการวางแผนด้วยการทำแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และวิธีการวัดผล วัตถุประสงค์ของการสอนเป็นแนวทางที่ชี้ให้เห็นพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมย่อยแล้วเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

5) โปรแกรมการสอนอ่าน เป็นแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการสอนและกิจกรรมเสริมการอ่าน มุ่งให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แผนงานอาจมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว โปรแกรมการสอนอ่านจะรวมกิจกรรมที่จัดในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ทั้งสองประเภทจะเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์การอ่านต่อไป

6) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนประกอบสำคัญของโปรแกรมการสอนอ่าน เมื่อครูต้องการรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านมากหรือน้อยจะกระทำได้ด้วยการวัด ซึ่งอาจใช้หรือไม่ใช้เครื่องมือก็ได้ ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลที่แท้จริง ครูจึงควรใช้วิธีวัดมากกว่าหนึ่งวิธี แล้วนำผลที่ได้จากการวัดมาทำการประเมินต่อไป

7) ผลการอ่าน ได้จากการใช้เครื่องมือวัด ผลการอ่านอาจเป็นคะแนน หรือข้อมูลประเภทอื่น เช่น ตัวอักษร หรืออัตราส่วนประเมินค่า ผลที่ได้จะชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมายหรือไม่ เพิ่มขึ้นหรือลดลง

จากแผนภูมิจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบแต่ละอย่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านที่ครูต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงนั้น จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ให้เป็นพฤติกรรมย่อยให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน แล้วจึงนำมากำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ของการสอนอ่าน เพื่อนำไปสู่การจัดโปรแกรมการอ่าน จัดเนื้อหากิจกรรม และสื่อให้สร้างความสนใจ เพื่อช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวังไว้ การวัดและการประเมินผล จะช่วยให้รู้ผลที่แท้จริง ซึ่งเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในการอ่าน ถ้ามีจุดบกพร่องก็จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมการอ่าน เพื่อการฝึกฝนต่อไป

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 17) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการวัดความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมา โดยสามารถบอกหรือเล่าให้ผู้อื่นฟังได้ และสรุปเรื่องย่อได้ นอกจากนั้นยังสามารถอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ โดยใช้คำพูดของตนเอง เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย คำนำหน้าที่บ่งชี้การวัดพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้

- 1) เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง
- 2) เล่าหรือเขียนเรื่องย่อได้
- 3) สรุปเรื่องด้วยคำพูดของตนเองได้
- 4) บอกหรือเขียนประโยคสำคัญได้ถูกต้อง
- 5) เขียนแผนภูมิแสดงความเกี่ยวข้องกันระหว่างเหตุการณ์หรือตัวละคร

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550: 48-49) กล่าวว่า การวัดผลหรือประเมินความีประสิทธิภาพในการอ่านเพียงใด ในเบื้องต้นจะพิจารณาได้จากความเข้าใจ ความเร็ว นิสัยในการอ่าน ความสนใจ และวิจารณ์ญาณว่ามีเพียงใด ความเข้าใจ ได้แก่ การเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนกระบวนความ ได้เนื้อหาสาระตามความประสงค์ของผู้แต่ง ความเร็ว ได้แก่ ความเร็วในการอ่าน แม้จะมีความสำคัญรองลงมาจากความเข้าใจแต่ก็จำเป็นมาก เพราะการอ่านช้าเกินไป บางกรณีอาจไม่ทันกาล และเสียประโยชน์มาก ความมีนิสัยในการอ่าน ได้แก่ การอ่านอย่างมีสมาธิ ไม่อ่านแบบเรื่อยเปื่อยโดยไร้จุดหมาย หรือออกท่าทางโดยไม่จำเป็น มีนิสัยชอบจดบันทึก ตลอดจนนิสัยในการเปิดพจนานุกรม เพื่อให้ทราบความหมายที่ขัดแย้งเมื่อไม่เข้าใจ ความสนใจ หมายถึง การสนใจอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านแต่ละครั้งให้ได้ประโยชน์ เสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ และความบันเทิงในชีวิต ความมีวิจารณ์ญาณ ได้แก่ การอ่านอย่างพินิจพิจารณา นับเป็นการอ่าน เพื่อความเข้าใจในระดับสูง ถึงขั้นนำเอาไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

สุวรรณ ตังทีมะรักษ์ (2555: 67) กล่าวว่า ผู้อ่านมีวิธีทดสอบความเข้าใจหลังจากการอ่านได้ ดังนี้

- 1) สามารถแยกใจความสำคัญออกจากพลความได้
- 2) สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องหลังจากอ่านเรื่องจบแล้ว
- 3) สามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่อง โดยเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนของตัวเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบในการวัดและการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ การที่ผู้อ่านสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องเล่าหรือเขียนเรื่องย่อได้ สรุปเรื่องด้วยคำพูดของตนเองได้ บอกหรือเขียนประโยคสำคัญได้ถูกต้อง ตลอดจนเขียนแผนภูมิแสดงความเกี่ยวข้องกันระหว่างเหตุการณ์หรือตัวละคร

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

พื้นฐานของการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนนั้น ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนรู้ การทำงาน ตลอดจนการใช้ชีวิตให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของความพึงพอใจ โดยมีผู้ให้ความหมายไว้หลายทรรศนะ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 143) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จ

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549: 14) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ หากเป็นไปในทางบวก จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จะมีการเสียสละ อุทิศร่างกาย แรงใจ แรงทรัพย์ และสติปัญญาให้แก่งานมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติงานเป็นไปในทางลบ จะมีผลทำให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน ขาดความกระตือรือร้น ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ

สรวงศ์ โค้วตระกูล (2551: 67) กล่าวว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ภาวะของอารมณ์ ความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีต่อการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดจากแรงจูงใจ ซึ่งเป็นพลังภายในของแต่ละบุคคลอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายที่คาดหวัง และความต้องการด้านจิตใจนำไปสู่การค้นหาละเอียดที่ต้องการมาตอบสนอง เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการ แล้วจะเกิดความรู้สึกมีความสุข กระตือรือร้น มุ่งมั่น เกิดขวัญกำลังใจ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายนั้นสำเร็จตามที่กำหนดไว้ อีกนัยหนึ่งความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในเชิงการประเมินค่า อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555: 273) กล่าวว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ดี ที่ประทับใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับเชิงบวก โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความหมายของความพึงพอใจเป็นนามธรรม ซึ่งไม่สามารถปรากฏเป็นรูปร่างอันเป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาได้ เป็นความรู้สึกในภาพรวมของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติ การเข้าร่วมหรือการเป็นไปในกิจกรรมนั้น ๆ โดยเป็นไปในเชิงบวก บุคคลย่อมมีความต้องการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ โดยไม่ได้รู้สึกว่ายากอยู่ภายใต้คำสั่ง ข้อบังคับ แต่เป็นไปด้วยความรู้สึกที่บุคคลนั้นกำหนดการกระทำเหล่านั้นเอง

2. การประเมินความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นทัศนคติในเชิงบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นนามธรรม ซึ่งไม่อาจปรากฏเป็นประจักษ์ให้เป็นรูปร่างได้ ฉะนั้น การวัดความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือช่วยในการวัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากนันทวรรณจะสรุปได้ ดังนี้

โยธิน แสงวดี (2551: 9) กล่าวว่า แบบสอบถามที่แท้จริงก็คือคำถามต่าง ๆ ที่เราประสงค์จะให้ผู้เรียนกรอกเติม หรือให้เขียนคำตอบ อาจเป็นแบบให้กรอกคำตอบเดียวหรือตอบยาว ๆ ก็ได้ สำหรับให้ผู้เรียนหรือครูกาเครื่องหมาย เพื่อแสดงว่า มี-ไม่มี ชอบ-ไม่ชอบ เพียงประการใดประการเดียว เรียกเครื่องมือนี้ว่า Checklist ถ้าแปลงรูปของ Checklist ธรรมดาที่ตอบเพียงว่ามี-ไม่มี ชอบ-ไม่ชอบ ให้เป็นรูปสำหรับตอบว่ามีสิ่งนั้นหรือมีคุณลักษณะนั้น ๆ มากน้อยปานใดแล้วก็จะกลายเป็น Rating Scale

1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2) การสัมภาษณ์ เป็นการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3) การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง การสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ชวาล แพรัตกุล (2552: 65) กล่าวว่า แบบสอบถามที่แท้ก็คือคำถามต่าง ๆ ที่เราประสงค์จะให้ผู้เรียนกรอกเติม หรือให้เขาเขียนตอบ อาจเป็นแบบให้กรอกคำเดียว หรือตอบยาว ๆ ก็ได้ รูปร่างของเครื่องมือวัดความพึงพอใจมีหลายชนิด ถ้าทำเป็นบัญชีรายการของเรื่องราวต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียน หรือครูกาเครื่องหมาย เพื่อแสดงว่ามี-ไม่มี หรือชอบ-ไม่ชอบ เพียงประการใด ประการเดียว เช่นนี้แล้ว เราเรียกเครื่องมือนี้ว่า Checklist ถ้าแปลงรูปของ Checklist ธรรมดาที่ตอบเพียงว่า มี-ไม่มี หรือชอบ-ไม่ชอบ ให้เป็นรูปสำหรับตอบว่ามีสิ่งนั้นหรือมีคุณลักษณะนั้น ๆ มากน้อยปานใดแล้วก็จะกลายเป็น Rating Scale

ชวลิต ชูกำแหง (2553: 103) กล่าวว่า ในการสร้างแบบสอบถามจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและองค์ประกอบของแบบสอบถาม ซึ่งรูปแบบของแบบสอบถามแบ่งได้ 2 แบบ คือ แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Form) และแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-Ended Form) และในแบบสอบถามแบบปลายปิด สามารถแบ่งเป็น 4 แบบ ได้แก่ แบบเติมคำสั้น ๆ ในช่องว่าง (Short Answer) แบบจัดอันดับความสำคัญ (Ranking) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแต่ละแบบก็เหมาะกับการใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นแบบสอบถามชนิดใดจะมีโครงสร้าง หรือส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม สถานภาพทั่วไป ในส่วนนี้เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ และข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด จะถามเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการจะวัด

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และจุดมุ่งหมายของการวัด เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวัดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยไม่มีการวินิจฉัยว่าถูกหรือผิด มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรณีการ ทัพพา (2552: 78) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพิ่มค่าเฉลี่ยร้อยละ 28.93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรัญญา สุขตระกูล และอังคณา อ่อนธานี (2560: 223-238) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม แนวคิด พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการศึกษาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประเมินความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนในภาพรวมนักเรียนมีความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ในระดับดี

ฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ (2560: 157-170) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาอุปถัมภ์มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

พรพรรณ พูลเขาล้าน (2563: 49-53) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

รังสิมา ศรีเมฆ กฤตยากาญจน์ โตพิทักษ์ และทรงภพ ขุนมธุรส (2564: 133-146) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิหยาบวงระกำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$)

ขวัญทิชา เชื้อหอม (2564: 140-146) ได้ศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพการอ่านด้วยสื่อดิจิทัล ร่วมกับการโค้ชสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสื่อดิจิทัล เรื่อง การอ่านสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.92/85.58 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

สุภากาญจน์ ทาวิ (2565: 119-125) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน เพื่อความเข้าใจตามแนวสมดุภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวสมดุภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม และแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม บทอ่าน และแบบประเมินผล ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวสมดุภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญเกื้อ แสงแก้ว (2565: 93-106) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ 80.03/ 81.63 ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของครู และนักเรียนอยู่ในระดับมาก

สุภัทรศรี บุญประชุม วิชาดา ยศทอง และณัฐกรณ์ ประพามา (2565: 335-345) ได้ศึกษา นวัตกรรมสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับ ประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำก่อน และหลังการใช้สื่อดิจิทัลพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับ ประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 พบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีคะแนนเฉลี่ยหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อสื่อดิจิทัลพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$, $SD=0.42$)

นงค์ลักษณ์ ดวงศรี ธีรวิทย์ เอกะกุล และรสวลีย์ อักษรวงศ์ (2566: 13-24) ได้ศึกษา การพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแฮด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชายโสธรเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการวิจัย ปฏิบัติการมีลักษณะบันไดเวียนกระทำซ้ำ 3 วงจรปฏิบัติการ ในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นวางแผน 2. ขั้นปฏิบัติการและสังเกต 3. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการที่ 1 Story (นิทาน/เรื่องสั้น) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรปฏิบัติการที่ 2 News (ข่าว) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรปฏิบัติการที่ 3 Advertisement (โฆษณา) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 84.45 มีนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คะแนนของแบบวัดทักษะ จับใจความภาษาอังกฤษ ร้อยละ 100 และนักเรียนจำนวน 11 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ตามเกณฑ์ ที่กำหนด และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะ การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการ

เกษราภรณ์ มีหาญเสมอ และสง่า วงศ์ไชย (2566: 93-102) ได้ศึกษาผลของการจัด การเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาถูก ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถ ในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยเทคนิค PQ4R พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยเทคนิค PQ4R พบว่า นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิค PQ4R สูงขึ้นทุกคน

Zawadzka (2007: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้กลวิธีการสอนแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมการจำคำศัพท์ โดยใช้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมาริทาม เมืองสซซซซซ ประเทศโปแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลวิธีการสอนแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นเทคนิคช่วยความจำคำศัพท์ และใช้เป็นเครื่องมือในการจำบทความ ซึ่งขั้นตอนในแต่ละขั้นตอนของ พี คิว โฟร์ อาร์ ยังกระตุ้นและสนับสนุนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการจำ การใช้เทคนิคกลวิธีการสอน พี คิว โฟร์ อาร์ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะช่วยส่งเสริมความจำและความเข้าใจ รวมถึงช่วยส่งเสริมการคิดในแต่ละขั้นตอนกระบวนการ

Rodli (2009: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยสอนการอ่านใน MAN Mojokerto ซึ่งความสามารถในการอ่านของนักเรียนยังมีไม่เพียงพอ การวิจัยนี้ออกแบบเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน เมื่อใช้กลวิธี พี คิว โฟร์ อาร์ ในกิจกรรมที่ใช้ พี คิว โฟร์ อาร์ นั้นนักเรียนได้รับมอบหมายให้จับใจความเนื้อเรื่องด้วยขั้นตอน Preview, Question, Read, Reflect, Recite และ Review นักเรียนกลุ่มทดลองมีอายุ 10 ปี จำนวน 42 คน เป็นนักเรียนของ MAN Mojokerto ใน East Java ปี การศึกษา 2008/2009 การวิจัยนี้ทำ 2 รอบ แต่ละรอบมีการประชุมกัน 2 ครั้ง ข้อมูลจากการวิจัยประกอบด้วย 1) เอกสารการสังเกตการณ์ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของครูและนักเรียน และขั้นตอนระหว่างการสอนด้วยกลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์ 2) บันทึกเกี่ยวกับการติดตามเอกสารการสังเกตการณ์ 3) ทดสอบเพื่อระบุความคืบหน้าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ซึ่งงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการให้การเสริมด้วยกลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์ ในการสอนความเข้าใจในการเรียนสามารถส่งเสริมทักษะความเข้าใจของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ ระบุว่าหลังจากใช้กลยุทธ์แล้วมีผลช่วยเพิ่มจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่า หรือเท่ากับ 65 คะแนนในรอบแรกที่มีนักเรียนเพียง 25 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 59.52% แต่ในรอบที่ 2 นักเรียนได้รับคะแนนมากกว่า หรือเท่ากับ 65 คะแนน เป็น 34 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 80.45% ถือเป็นการประสบความสำเร็จในการทำให้คะแนนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนในชั้นเรียนยังมีการแบ่งปันความคิด การดูก่อนอ่าน การตอบคำถาม การอ่าน การสะท้อน การทอ้ง และการตรวจทานด้วยกลยุทธ์ พี คิว โฟร์ อาร์

Nurul Lailatul Khusniyah (2018: 166) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิค PQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีนักศึกษา 34 คน จากแผนกภาษาอังกฤษของ UIN Mataram (มหาวิทยาลัยอิสลามแห่งรัฐมาตาราม) ซึ่งใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เพื่อรวบรวมและวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนตามลำดับก่อนและหลังการทดลอง ข้อมูลที่รวบรวมได้คำนวณโดยใช้การทดสอบ t-test ของกลุ่มตัวอย่างอิสระ จากหลักฐานทางสถิติพบว่าการใช้ PQ4R ช่วยปรับปรุงความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยพิจารณาจากหลักฐานทางสถิติ $(5.38) > t\text{-table } (1.99)$

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเข้าใจจากการอ่าน ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน สนใจที่จะอ่าน และเรียนรู้ในเรื่องถัดไปโดยไม่เบื่อหน่าย ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยนั้น มีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 117 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยมีแบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest - Posttest Design) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544: 383) มีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย มีดังนี้

T_1 คือ ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X คือ จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

T_2 คือ ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

เพื่อความเข้าใจ และสอบถามความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

2. สื่อดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 5 เรื่อง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 20 ข้อ

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 20 ข้อ

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ 4 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

1.1 ศึกษาเอกสารตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

1.3 ศึกษาวิธี และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

1.4 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ดังตาราง 7

ตาราง 7 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	สื่อดิจิทัล	จำนวน ชั่วโมง
หน่วยที่ 9 การอ่าน			
1	นานานิทาน	เรื่องที่ 1 พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก	2
2	สารคดีเปลี่ยนชีวิต	เรื่องที่ 2 Giraffe	2
3	สาระเรื่องสั้น	เรื่องที่ 3 เด็กหญิงสายไหม	2
4	บทความจากผู้หวังดี	เรื่องที่ 4 Cat Stories	2
5	ยลยีนกลืนเพลง	เรื่องที่ 5 เพลงไก่เถื่อน	2
รวม			10

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้องของเนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล รวมถึงองค์ประกอบอื่น ๆ โดยหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับคือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยกำหนดความหมายของคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.7 นำคะแนนผลประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่มีคุณภาพ และความเหมาะสมโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่าแผนมีคุณภาพและสามารถใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 109)

4.51-5.00	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

พิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์คุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ในการวิจัยต่อไป ซึ่งผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 4.55 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ภาคผนวก ง)

1.8 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยการอธิบายคำนิยามของนิทานและสารคดีให้ชัดเจน

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Try Out) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม แล้วจึงปรับปรุงแก้ไขหลังจากใช้กับกลุ่มทดลอง (Try Out) เสร็จ พบว่าในการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ขั้นตอนของการสุ่มนำเสนอคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้ 5 คน ปรากฏว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะนำเสนอคำถามที่ตั้งไว้มากกว่าจำนวนที่ผู้สอนต้องการสุ่ม

1.10 ผู้วิจัยจึงปรับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทุกคนนำเสนอคำถามที่ตั้งไว้คนละ 1 คำถาม เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

1.11 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน (ภาคผนวก ค)

2. สื่อดิจิทัล

โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 5 เรื่อง

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาเนื้อหาสาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จากหลักสูตรแกนกลาง สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะสร้างสื่อดิจิทัล เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างสื่อดิจิทัล

2.4 สร้างสื่อดิจิทัล เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 5 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก

เรื่องที่ 2 Giraffe

เรื่องที่ 3 เด็กหญิงสายไหม

เรื่องที่ 4 Cat Stories

เรื่องที่ 5 เพลงไก่เถื่อน

2.5 นำสื่อดิจิทัลเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบด้านความเหมาะสมของแบบสื่อดิจิทัลในแต่ละเรื่อง โดยหาคุณภาพของสื่อดิจิทัลแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับคือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยกำหนดความหมายของคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.6 นำคะแนนผลประเมินสื่อดิจิทัลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่มีคุณภาพ และความเหมาะสมโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่าสื่อดิจิทัลมีคุณภาพ และสามารถใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 109)

4.51-5.00	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

พิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์คุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ในการวิจัยต่อไป ซึ่งผลการประเมินสื่อดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของสื่อดิจิทัลเท่ากับ 4.84 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ภาคผนวก ง) โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ให้ปรับแก้ไขให้มีเฉลยแบบฝึกหัดในสื่อดิจิทัล

2.7 นำสื่อดิจิทัลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Try Out) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม และเวลาที่ใช้

2.8 นำสื่อดิจิทัลไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน (ภาคผนวก ค)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 ดำเนินการออกแบบและสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 40 ข้อ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีเกณฑ์ให้คะแนนเป็นรายข้อ คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน และคัดเลือกข้อสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 20 ข้อ และสร้างเกณฑ์การวัด และประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหา และระดับพฤติกรรมของการวัดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางวิเคราะห์เนื้อหา และระดับพฤติกรรมของการวัดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
ตัวชี้วัด	ความรู้		ความเข้าใจ		การนำไปใช้		การวิเคราะห์		รวม	
	ความจำ		เข้าใจ		นำไปใช้		วิเคราะห์			
	สร้าง	คัด	สร้าง	คัด	สร้าง	คัด	สร้าง	คัด	สร้าง	คัด
	เลือก		เลือก		เลือก		เลือก		เลือก	
ป.6/1 อ่านออกเสียงบท ร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง	4	2	4	2	2	1	4	2	14	7
ป.6/2 อธิบายความหมาย ของคำ ประโยค และข้อความ ที่เป็นโวหาร	1	1	4	1	0	0	1	1	6	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ตารางวิเคราะห์เนื้อหา และระดับพฤติกรรมของการวัดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
ตัวชี้วัด	ความรู้		ความเข้าใจ		การนำไปใช้		การวิเคราะห์		รวม	
	ความจำ		เข้าใจ		นำไปใช้		วิเคราะห์			
	สร้าง	คัดเลือก	สร้าง	คัดเลือก	สร้าง	คัดเลือก	สร้าง	คัดเลือก	สร้าง	คัดเลือก
ป.6/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และการปฏิบัติตาม	5	2	4	2	0	0	0	0	9	4
ป.6/7 อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	4	2	2	1	0	0	0	0	6	3
ป.6/8 อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	0	0	0	0	2	1	0	0	2	1
ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน	0	0	0	0	3	2	0	0	3	2
รวม	14	7	14	6	7	4	5	3	40	20

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรง (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความตรงตามเนื้อหา ลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้องของพฤติกรรมที่ต้องการวัด และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Index of Objectives Congruence; IOC) ของแบบทดสอบ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน 0 หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน -1 หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นจึงคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความความสอดคล้องของข้อคำถาม กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50-1.00 ซึ่งแสดงว่า แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมีความสอดคล้องจึงนำไปใช้ได้ ปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.67-1.00 (ภาคผนวก ง) จำนวน 38 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ให้ปรับแก้ไขข้อคำถามที่ง่ายให้ยากขึ้น ปรับภาษาให้กระชับ

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาจัดพิมพ์แบบทดสอบ เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง (Try Out) คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจ จำแนก (r) ระหว่าง 0.20-1.00 (อิทธิพัทธ์ สุวทนพรกุล: 2561: 217-220) จำนวน 30 ข้อ

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ ปรากฏว่ามีข้อสอบที่ใช้ได้จำนวน 27 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27-0.73 (ภาคผนวก ง)

3.7 คัดเลือกข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40-0.60 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.60-0.73 จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ด (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.93 (ภาคผนวก ง)

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน (ภาคผนวก ค)

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ

4.3 ดำเนินการออกแบบและสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 40 ข้อ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีเกณฑ์ให้คะแนนเป็นรายข้อ คือ ตอบถูกต้อง 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน และคัดเลือกข้อสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 20 ข้อ และสร้างเกณฑ์การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	ข้อของแบบทดสอบที่สัมพันธ์กับ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	จำนวนข้อสอบ (ข้อ)	
		สร้าง	เลือก
การแปลความ	1, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 37, 39, 40	22	11
การตีความ	2, 6, 7, 11, 15, 17, 20, 22, 25, 27, 30, 34, 35, 38	14	7
การขยายความ	3, 9, 14, 36	4	2
รวมทั้งหมด	40	40	20

4.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรง (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Index of Objectives Congruence; IOC) ของแบบทดสอบ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากนั้นจึงคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50-1.00 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นมีความสอดคล้องจึงนำไปใช้ได้

ปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เท่ากับ 0.67-1.00 (ภาคผนวก ง) จำนวน 38 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ให้ปรับแก้ ข้อคำถามให้มีตัวเลือกตอบแตกต่างกัน เรียงลำดับตัวเลือกตอบจากสั้นไปหายาว และปรับภาษา ให้กระชับ

4.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาจัดพิมพ์แบบทดสอบเพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง (Try Out) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 (อิทธิพัทธ์ สุวทนพรกุล: 2561: 217-220) จำนวน 30 ข้อ

4.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมาวิเคราะห์หาค่า ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ ปรากฏว่ามีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 26 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.73 (ภาคผนวก ง)

4.7 คัดเลือกข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40-0.60 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.60-0.73 จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ด (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.92 (ภาคผนวก ง)

4.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมาจัดพิมพ์แบบทดสอบ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน (ภาคผนวก ค)

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

5.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ การวัดและประเมินผล การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.2 ผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายในการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับพึงพอใจ มากขึ้นไป โดยประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน และด้านการวัดและการประเมินผล

5.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบบสอบถามความพึงพอใจมีจำนวน 15 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ด้าน ดังนี้

5.3.1 ด้านเนื้อหา จำนวน 3 ข้อ

5.3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ

5.3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ

5.3.4 ด้านการวัดและการประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ลักษณะข้อความ ความสอดคล้องของพฤติกรรมที่ต้องการวัด ว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ หรือไม่ และความเหมาะสมในการใช้ภาษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรง (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objectives Congruence; IOC) ของแบบสอบถาม ความพึงพอใจ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง	แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง
คะแนน 0 หมายถึง	ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง
คะแนน -1 หมายถึง	แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้อง

จากนั้นจึงคัดเลือกแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50-1.00 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามความพึงพอใจนั้นมีความสอดคล้องจึงนำไปใช้ได้ ปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจเท่ากับ 0.67-1.00 (ภาคผนวก ง) จำนวน 15 ข้อ

5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ มาจัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง (Try Out) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ปรากฏว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81 (ภาคผนวก ง)

5.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์มาจัดพิมพ์เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน (ภาคผนวก ค)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่เรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน

ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาทดสอบ 50 นาที ตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่เรียนรายวิชาภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง

2. ดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียน

3.1 หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ครบ 10 ชั่วโมง ผู้วิจัยทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนแต่สลับข้อ

3.2 นำแบบบันทึกคะแนนมาตรวจให้คะแนน

3.3 นำคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบผลก่อนเรียนและหลังเรียนว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่

4. ศึกษาความพึงพอใจ

4.1 หลังการทดสอบหลังเรียนแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้

4.2 นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลโดยใช้สถิติการทดสอบที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples)

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติการทดสอบที แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (t-test for one sample)

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติการทดสอบที แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (t-test for one sample)

1.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

1) ค่าความเที่ยงตรง (Validity)

2.1.2 สื่อดิจิทัล

1) ค่าความเที่ยงตรง (Validity)

2.1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1) ค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (Index of Item Objective Congruence)

2) ค่าความยากง่าย

3) ค่าอำนาจจำแนก

4) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson)

2.1.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1) ค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (Index of Item Objective Congruence)

2) ค่าความยากง่าย

3) ค่าอำนาจจำแนก

4) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson)

2.1.5 แบบสอบถามความพึงพอใจ

1) ค่าความเที่ยงตรง

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1) ค่าที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น และนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
P	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญ (P-Value)
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (n=30)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	P
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความรู้ ความจำ	7	3.97	0.50	5.37	0.42	4.76**	0.00
ความเข้าใจ	6	3.80	0.48	4.63	0.42	2.89**	0.00
การนำไปใช้	4	1.23	0.46	3.03	0.43	6.70**	0.00
การวิเคราะห์	3	0.97	0.47	2.47	0.38	7.04**	0.00
รวม	20	9.97	0.50	15.50	0.42	10.25**	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ในภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 9.97 และหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 15.50

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=30)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์ร้อยละ 70	t	P
ความรู้ ความจำ	7	5.37	0.42	4.90	2.75**	0.01
ความเข้าใจ	6	4.63	0.42	4.20	2.56**	0.01

ตาราง 11 (ต่อ)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์ร้อยละ 70	t	P
การนำไปใช้	4	3.03	0.43	2.80	1.33	0.10
การวิเคราะห์	3	2.47	0.38	2.10	2.95**	0.00
รวม	20	15.50	0.42	14	4.27**	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.50

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=30)

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์ร้อยละ 70	t	P
ระดับแปลความ	11	9.20	0.37	7.70	5.58**	0.00
ระดับตีความ	7	5.50	0.41	4.90	2.33**	0.01
ระดับขยายความ	2	1.97	0.13	1.40	17.00**	0.00
รวม	20	16.67	0.37	14	5.83**	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.67

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

ตาราง 13 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหาที่นำมาใช้ อ่านและเข้าใจง่าย	4.70	0.47	มากที่สุด
2. เนื้อหาที่นำมาใช้มีความหลากหลาย น่าสนใจ	4.97	0.18	มากที่สุด
3. นักเรียนชอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล	4.80	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.82	0.44	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
4. การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน	4.93	0.25	มากที่สุด
5. การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	4.87	0.43	มากที่สุด
6. การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ทำให้เข้าใจ เนื้อหาที่เรียนได้เป็นอย่างดี	4.90	0.31	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.90	0.34	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
7. สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้มีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
8. สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.83	0.46	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนการสอนช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย	4.73	0.58	มากที่สุด
10. สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.89	0.38	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านการวัดและประเมินผล			
11. ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม	4.97	0.18	มากที่สุด
12. นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้า	4.50	0.57	มาก
13. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.47	0.78	มาก
14. ครูประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย	4.90	0.31	มากที่สุด
15. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.97	0.18	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.76	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้งหมด	4.84	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.90 รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ตามลำดับ เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้มีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการเรียน การสอนมีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 5.00 และนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.47

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง สื่อดิจิทัล แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ สื่อดิจิทัล

สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลกับเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลกับเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.84

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลทุกแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นของวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ทั้ง 6 ขั้น เป็นวิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ โดยที่ผู้สอนใช้วิธีการอ่านที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้อ่าน ช่วยให้จัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา ถือเป็นการรวบรวมกลวิธีในการอ่านที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดในขั้นต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งผนวกด้วยสื่อดิจิทัลที่มีส่วนช่วยในการพัฒนา ทั้งการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติของเด็ก ดังที่ Robert E. Slavin (1997) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วยขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนจัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา และยังได้แนะนำว่าเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในเทคนิคที่ดีที่สุดในการสอนอ่านสำหรับช่วยปรับปรุงความเข้าใจของนักเรียน และจดจำในสิ่งที่อ่าน ดังที่ ศิริพร น้อยอำคา (2561) กล่าวถึงสื่อดิจิทัล ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากการศึกษาเป็นหนึ่งในกระบวนการที่พัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ซึ่งหากผู้สอนสามารถสร้างกระบวนการหรือมีวิธีการส่งเสริมการเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่มีการก้าวกระโดดไปอย่างรวดเร็ว วิธีการใช้ชีวิตของมนุษย์ก็ได้ปรับเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด จากการอ่านหนังสือปกติก็มีการปรับเปลี่ยนอ่านบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสอดคล้องกับเทคโนโลยี การนำเสนอ และพฤติกรรมของผู้อ่าน จึงควรนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นของวิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) โดยกวาดสายตาราว ๆ เพื่อตบยอดประกอบทั่วไป ซึ่งหลังจากผู้เรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้ว ครูและผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปรายร่วมกันก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) ซึ่งครูได้ยกตัวอย่างการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากผู้เรียนเสนอคำถามที่ได้ตั้งไว้ ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขณะอ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ หลังจากผู้เรียนอ่านเนื้อหาและหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ครูได้ดูแลสังเกตผู้เรียนและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite) พยายามทำความเข้าใจ ฝึกจำข้อมูล โดยท่องออกเสียง ถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบาย หรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ครูได้ชี้แจงเพิ่มเติมให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่าน โดยใช้ข้อมูลในแบบบันทึกการอ่าน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสน ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน

เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งครูได้เน้นย้ำให้ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป และขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) สะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้ อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก ซึ่งหลังจากผู้เรียนสรุปงานหน้าชั้นเรียน ครูและผู้เรียนได้อภิปรายงานร่วมกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ทัพพชา (2552: 78) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคงทนในการจำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพิ่มค่าเฉลี่ยร้อยละ 28.93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ (2560: 157-170) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาอุปถัมภ์มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลทุกแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจตามลำดับขั้นของวิธีการอ่านแบบพี คิว โฟร์ อาร์ ทั้ง 6 ขั้น เป็นวิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเข้าใจจากการอ่านด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน สนใจที่จะอ่าน และเรียนรู้ในเรื่องถัดไปโดยไม่เบื่อหน่าย ดังที่ Robert E. Slavin (1997) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ประกอบด้วยขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนจัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านั้นมีความหมายขึ้นมา และยังได้แนะนำว่าเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ เป็นหนึ่งในเทคนิคที่ดีที่สุดในการสอนอ่านสำหรับช่วยปรับปรุงความเข้าใจของนักเรียน และจดจำ ในสิ่งที่อ่าน ดังที่ ศิริพร น้อยอำคา (2561) กล่าวถึง สื่อดิจิทัล ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากการศึกษาเป็นหนึ่งในกระบวนการที่พัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ซึ่งหากผู้สอนสามารถสร้างกระบวนการหรือมีวิธีการส่งเสริมการเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่มีการก้าวกระโดดไปอย่างรวดเร็ว วิธีการใช้ชีวิตของมนุษย์ก็ได้ปรับเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด จากการอ่านหนังสือปกติก็มีการปรับเปลี่ยนอ่านบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสอดคล้องกับเทคโนโลยีการนำเสนอ และพฤติกรรมของผู้อ่าน จึงควรนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจตามลำดับขั้นของวิธีการอ่านแบบ พี คิว โพร อาร์ 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) โดยกวาดสายตารวดเร็ว ๆ เพื่อองค์ประกอบทั่วไป ซึ่งหลังจากผู้เรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้ว ครูและผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปรายร่วมกันก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยการพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) ซึ่งครูได้ยกตัวอย่างการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากผู้เรียนเสนอคำถามที่ได้ตั้งไว้ ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขณะอ่านพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ หลังจากผู้เรียนอ่านเนื้อหาและหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ครูได้ดูแล สังเกตผู้เรียนและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite) พยายามทำความเข้าใจ ผูกจำข้อมูล โดยท่องออกเสียงถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบาย หรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ครูได้ชี้แจงเพิ่มเติมให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่าน โดยใช้ข้อมูลในแบบบันทึกการอ่าน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสน ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งครูได้เน้นย้ำให้ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป และขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) สะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก ซึ่งหลังจากผู้เรียนสรุปงานหน้าชั้นเรียน ครูและผู้เรียนได้อภิปรายงานร่วมกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนางศุภลักษณ์ ดวงศรี ธีรวิทย์ เอกะกุล และรสวลีย์ อักษรวงศ์ (2566: 13-24) ได้ศึกษาการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปึกแฮด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสายใต้เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 84.45 มีนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คะแนนของแบบวัดทักษะจับใจความภาษาอังกฤษ ร้อยละ 100 และนักเรียนจำนวน 11 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ตามเกณฑ์ที่กำหนด และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการ สอดคล้องกับเกษราภรณ์ มีหาญเสมอ และสง่า วงศ์ไชย (2566: 93-102) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R

ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตากูก ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยเทคนิค PQ4R พบว่า นักเรียน มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาจะแผนพัฒนาการสัมพัทธ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยเทคนิค PQ4R พบว่า นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ความสามารถในการอ่าน จับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิค PQ4R สูงขึ้นทุกคน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.84

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้น มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน มีการเลือกเนื้อหาที่อ่านและเข้าใจง่าย มีความหลากหลาย น่าสนใจ และเป็นเรื่องใกล้ตัว เหมาะกับช่วงวัยของผู้เรียน กิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยส่งเสริมความสามารถของผู้อ่านช่วยให้จัดระบบข้อมูลขึ้นในสมอง และทำให้ข้อมูลเหล่านี้มีความหมายขึ้นมา ถือเป็นการรวบรวมกลวิธีในการอ่านที่หลากหลาย ที่เกี่ยวข้องับกระบวนการคิดในขั้นต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งผนวกด้วยสื่อดิจิทัลที่มีส่วนช่วยในการพัฒนา ทั้งการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติของเด็ก การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้เรียนมีผลการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สูงขึ้น ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง กล้าคิด กล้าตั้งคำถาม ตอบคำถาม และมีความมั่นใจในการร่วมกันอภิปรายทั้งระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อดิจิทัลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย และมีความทันสมัย การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม ผู้เรียนทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้าและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน ประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย สามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งส่งผลให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ดังที่ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2551: 67) กล่าวว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ภาวะของอารมณ์ ความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีต่อการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดจากแรงจูงใจ ซึ่งเป็นพลังภายในของแต่ละบุคคลอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายที่คาดหวังและความต้องการด้านจิตใจ นำไปสู่การค้นหาลำดับสิ่งที่ต้องการมาตอบสนอง เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วจะเกิดความรู้สึกมีความสุข กระตือรือร้น มุ่งมั่น เกิดขวัญกำลังใจ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายนั้นสำเร็จตามที่กำหนดไว้

อีกนัยหนึ่งความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในเชิงการประเมินค่า อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับเกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555: 273) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ดี ที่ประทับใจหรือเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับเชิงบวก โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสิมา ศรีเมฆ กฤตยาภาณุจัน โดพิทักษ์ และทรงภพ ขุนมธุรส (2564: 133-146) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิหิตบางระกำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) สอดคล้องกับสุภัทธรศรี บุญประชุม วิภาดา ยศทอง และณัฐกรณ์ ประทุมมา (2565: 335-345) ได้ศึกษานวัตกรรมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำก่อนและหลังการใช้สื่อดิจิทัลพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 พบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อดิจิทัลพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$, $SD=0.42$)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องศึกษารูปแบบการสอน ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำมาใช้จริงอย่างละเอียด

1.2 ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้านทักษะการใช้ ICT และความพร้อมของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์จะทำให้สื่อดิจิทัล โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ มีประสิทธิภาพกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

1.3 ก่อนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อดิจิทัลโดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ผู้สอนควรเน้นย้ำเกี่ยวกับวิธีการอ่านและการใช้สื่อดิจิทัล สัญลักษณ์และปุ่มเมนูต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างชำนาญยิ่งขึ้น

1.4 ในขั้นที่ 1 Preview (P) หลังจากผู้เรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้ว ครูและผู้เรียนควรร่วมกันอภิปรายร่วมกันก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป

1.5 ในขั้นที่ 2 Question (Q) ครูควรยกตัวอย่างการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนควรร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากผู้เรียนเสนอคำถามที่ได้ตั้งไว้

1.6 ในขั้นที่ 3 Read (R) หลังจากผู้เรียนอ่านเนื้อหาและหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ครูควรดูแล สังเกตผู้เรียนและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน

1.7 ในขั้นที่ 4 Recite (R) ครูควรชี้แจงเพิ่มเติมให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่าน โดยใช้ข้อมูลในแบบบันทึกการอ่าน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสน

1.8 ในขั้นที่ 5 Review (R) ครูควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

1.9 ในขั้นที่ 6 Reflect (R) หลังจากผู้เรียนสรุปงานหน้าชั้นเรียน ครูและผู้เรียนควรอภิปรายงานร่วมกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.2 ควรมีการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน เพื่อให้เห็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างชัดเจน

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลกับเทคนิคอื่น ๆ เพื่อศึกษานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2.4 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้กว้างขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- กนิษฐา ปวีณโยธิน, กนกวรรณ แซ่จั้ง และอรศรี งามวิทยาพงศ์. (2554). **รายงานการศึกษาปัจจัยที่เอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน: กรณีศึกษาแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เม็ดทราย.
- กรรณิการ์ ทัพทวา. (2552). **การใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เกษราภรณ์ มีหาญเสมอ และสง่า วงศ์ไชย. (2566). “ผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตากูก.” ใน **ทิศทางการผลิตครูยุคใหม่ เพื่ออนาคตประเทศไทย: รายงานสืบเนื่องการประชุมและนำเสนอผลงานวิชาการทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 9**. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ร่วมกับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 93-102.
- กรกช พุทธิกุล. (2566). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะตามเทคนิคเอส คิว โฟร์ อาร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). **การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- ขวัญเกื้อ แสงแก้ว. (2565). “การพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คัดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม”. **วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย**. 4 (2), 93-106.
- ขวัญทิชา เชื้อหอม. (2564). “การพัฒนาประสิทธิภาพการอ่านด้วยสื่อดิจิทัลร่วมกับการโค้ชสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา”. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. 6 (1), 140-146.
- คณาจารย์สมานมิตร. (2547). **หลักการสอนภาษาไทยสำหรับเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- จินตวิร์ คล้ายสังข์. (2555). **Desktop Publishing สู่ e-book เพื่อส่งเสริมการใ้รู้ของผู้เรียน ยุคดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2547). **การออกแบบการเรียนการสอนบนเว็บในระบบการเรียน อิเล็กทรอนิกส์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ. (2561). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์.” **วารสารมจร พุทธปัญญาปริทรรศน์**. 3 (2), 158-170.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). **การวิจัยหลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวาล แพรัตกุล. (2552). **เทคนิคการวัดผล**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุตินันต์ เกิดวิบูลย์. (2560). **สื่อดิจิทัลใหม่ สื่อแห่งอนาคต**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ฐิตินัน บ. คอมมอน. (2565). **สื่อดิจิทัลกับเยาวชน: ตัวตน อัตลักษณ์ และความเป็นพลเมือง**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2556). **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2561). **การอ่านให้เก่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 17. นนทบุรี: ภาพพิมพ์.
- ทักษิณา ชัยอิทธิพรวงศ์. (2565). **Digital Content Creation หลักและแนวปฏิบัติในมิติ การสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัพพะเทพ ภาปราษฎ์. (2565). **สื่อดิจิทัลกับเทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). **กระบวนการเรียนรู้ ความหมาย แนวทางการพัฒนา และปัญหาข้อใจ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ธีระยุทธ ธีระศิลป์. (2553). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- นลินี บำเรอราช. (2545). **การสอนอ่าน**. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวกรณ์ อุ่นเรือน. (2560). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

- นาฏอนงค์ จันทรเขียว. (2558). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้การเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นงศ์ลักษณ์ ดวงศรี, อีรุณี เอกะกุล และรสวลีย์ อักษรวงศ์. (2566). “การพัฒนาเทคนิค PQ4R
ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบ้านนาคำปากแอด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาโยธธา เขต 1.”
วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี. 12 (1), 13-24.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
_____. (2546). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2554). ลักษณะและการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2554). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร:
อมรการพิมพ์.
- พนม คลีฉายา. (2565). กระบวนการค้นคว้าความรู้เรื่องสื่อ พัฒนาการ และปฏิบัติการจากสื่อดั้งเดิม
สู่สื่อดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัทธมน หน่อสุวรรณ และบุญสม ทับสาย. (2561). “แนวทางการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
เพื่อความเข้าใจด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกซ์ร่วมกับ
เทคนิค 5W1H.” ใน น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่และพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน.
ครั้งที่ 10. งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม,
1448-1455.
- พรพรรณ พูลเขาล้าน. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โยธิน แสงวดี. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษาและอบรมการวิจัย.

รังสิมา ศรีเมฆ, กฤตยากาญจน์ โตพิทักษ์ และทรงภพ ขุนมธุรส. (2564). “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิหยาบางระกำ.” วารสารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ. 10 (1), 133-146.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน). (2566). **หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2566 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)**. สงขลา: โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน).

ลักษณ์ สรวิวัฒน์. (2549). **การคิด**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ยูแพดอินเตอร์.

วรัญญา สุขตระกูล และอังคณา อ่อนธานี. (2560). “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด พี คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 19 (4), 223-238.

วิกานดา พรสกุลวานิช. (2565). **สื่อและผลของการสื่อสารในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริพร น้อยอำคา. (2561). “รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบมีปฏิสัมพันธ์.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 37 (2), 185.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563**. (Online). <https://www.niets.or.th>, 18 เมษายน 2567.

_____. (2564). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564**. (Online). <https://www.niets.or.th>, 21 กุมภาพันธ์ 2567.

_____. (2565). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565**. (Online). <https://www.niets.or.th>, 21 กุมภาพันธ์ 2567.

_____. (2566). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566**. (Online). <https://www.niets.or.th>, 18 เมษายน 2567.

- สมุทร เชื่นชาวนิช. (2542). **เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2560). **ครูยุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). **การวัดและประเมินผล การอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **เทคนิควิจัยด้านการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภัทรศรี บุญประชุม, วิภาดา ยศทอง และณัฐกรณ์ ประทุมมา. (2565). “นวัตกรรมสื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1”. ใน **การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2565**. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา, 335-345.
- สมิตรา อังควันกุล. (2535). **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2551). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวกาญจน์ ทาวี. (2565). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวสมคูลภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณา ตั้งจิตะรักษ์. (2543). **การอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550). **กลเม็ดอ่านให้เก่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล. (2550). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สถาบันภาษาไทย. (2546). **คู่มือการสอนภาษาไทย สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็วช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำลี รักสุทธี. (2553). **สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออกเขียนได้**. กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์.
- อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2548). “ทฤษฎีการสร้างสรรค์ : สื่การสอนของครูและพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน”. **วารสารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ**. 4 (1), 10-18.

อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). การวิจัยทางการศึกษา แนวคิดและการประยุกต์ใช้.

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Anderson, J.R. (1995). **Learning and memory**. New York: John Wiley.

Anderson, R.C. (2018). **Role of the Reader Schema in Comprehension Learning and Memory**. 7th ed. Delaware: International Reading Association.

Bloom, B.S. (1956). **Taxonomy of Education Objectives**. London: Longman Group.

Carr, E.M. (1983). The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository Text. **Journal of Reading Behavior**, 15 (3), 1-78.

Carrell, P.L. and Eisthold, J.C. (1986). Schema Theory and ESL Reading Pedagogy. **TESOL Quarterly**, 18 (12), 254-258.

_____. (1988). **Introduction: Interactive Approaches to Second Language Reading**. Patricia Carrell, and David Eskey. Cambridge: Cambridge University Press.

Cross, D.R. and Paris S.G. (1988). Developmental and Instructional Analysis of Children's Metacognition and Reading Comprehension. **Journal of Educational Psychology**. 80 (2), 131-142.

Crowl, T.K. (1997). **Education psychology : Windows on teaching**. Madison: Brown and Benchmark.

De Chant, E.V. (1982). **Improving the teaching of reading**. 3rd ed. Englewood Cliffs: Prentice Hall.

Francis, R.P. (1946). **Effective Study**. New York: Harper & Brothers.

_____. (1961). **Effective Study**. New York: Harper & Brothers.

Goodman, Y. (1989). Root of the Whole-Language Movement. **The Elementary School Journal**. 90 (2), 113.

Lawrance, E.H. and Hayden, B.J. (1972). **Pattern of teaching Reading in the Elementary School**. New York: Macmillan.

Markel, G. and Greenbaum, J. (1996). **Performance Breakthroughs for Adolescents with Learning Disabilities or ADD**. Champaign: Research Press.

Miller, W.H. (1990). **Reading comprehension activities kit**. U.S.A.: The Center for Applied Research in Education.

- Nurul, L.K. (2018). The Impact of PQ4R Strategy use on EFL Students' Reading Comprehension. **Journal of English Language Education**. 1 (2) 2018, 166-177.
- Nuttall, C. (1996). **Teaching reading skills in a foreign language**. Bath: Heinemann.
- O'Neil, H.F. and Abedi, J. (1996). Reliability and Validity of a State Metacognitive Inventory: Potential for Alternative Assessment. **The Journal of Educational Research**. 89 (4), 234-245.
- Raygor, A.L. and Raygor, R.D. (1985). **Effective reading: Improving reading rates and comprehension**. New York: McGraw-Hill.
- Rodli, M. (2009). **Improving the Reading Comprehension of the Tenth Year Students of MAN Mojokerto Using PQ4R Strategy**. (Master' thesis). Malang, JV: Universitas Negeri Malang.
- Shephard, D.L. (1983). **Comprehensive High School Reading Methods**. Ohio: A Bell & Howell.
- Slavin, R.E. (1997) . **Educational Psychology: Theory and Practice, Fifth Edition**. Massachusetts: Allyn and Bacon Publisher.
- _____. (1980). Cooperative Learning. **Review of Educational Research**. 50 (2), 315-342.
- Smith, F. (1985). **Reading**. 2nd ed. Cambridge University.
- Strang, R. (1969). **Diagnostic teaching of reading**. 2nd ed. New York: Mc Graw-Hill.
- Trianto. (2007). **Model-model Pembelajaran Inovatif Berorientasi Konstruktivistik**. Jakarta: Prestasi Pustaka Publisher.
- Williams, E. (1986). **Reading in the language classroom**. London: Mc Millan.
- Zawadzka, K. (2007). **How to Memorize Vocabulary, Example of Mnemonic Techniques in Facilitation of Maritime**. Szczecin Poland: Maritime University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พัชลินจ์ จินนุ่น ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขตสงขลา
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาภาษาไทย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและการประเมินผล
3. นางสาวสุตารัตน์ อินทรมุณี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาภาษาไทย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๓๔๘๙

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พัชลิน จินนุ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วย นางสาวจิตติวรรณ บัวมีรัตน์ รหัส ๖๕1๐๔๑๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ภาคปกติ) ได้ยื่นคำร้องขอสอบเข้าโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" โดยมี อาจารย์ ดร.มนตรี เตมธวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทระจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในกรณี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมา เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์พัชราวรรณ พูลเกตุ)

ประธานหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ-ภาษาไทย

รักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๙๘๙๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ งานสนับสนุนพันธกิจอุดมศึกษา บัณฑิตศึกษา โทร. ๑๒๒๐

ที่ คคส.

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จنگล บัวแก้ว

ด้วย นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์ รหัส ๖๕M๑๔๑๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ภาคปกติ) ได้ยื่นคำร้องขอสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ ลิว ไฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี อาจารย์ ดร.มนตรี เค่นดวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทร์จิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะครุศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าร่ว่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องที่นักศึกษาทำการค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับรอฮิม ฮีสุนทรง)

รองคณบดี รักษาการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ฮว ๐๖๓๙.๐๗/๓๕๑๙๓

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสุตารัตน์ อินทรนุณี

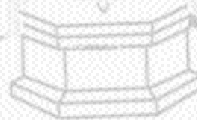
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วย นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์ รหัส ๖๕/๗๓๙๑๒๐๐๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ภาคปกติ) ได้ยื่นคำร้องขอสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ที คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมีอาจารย์ ดร.มนตรี เต็มดวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทร์จิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์พิทยากรณ์ พูลเกตุ)

ประธานหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ-ภาษาไทย

รักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๓๘๙๘ ๓๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน	รหัสวิชา ท16101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9	เรื่อง การอ่าน	จำนวน 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เรื่อง นานานิทาน	จำนวน 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์	สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567	

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเพื่อความเข้าใจจากนิทาน คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนสื่อ ตลอดจนตั้งคำถาม ตอบคำถาม หาใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง นิทานเป็นประเภทงานเขียนหนึ่งที่ต้องอาศัยความสามารถในการอ่านจับใจความ เพราะจะทำให้บอกรายละเอียด ลำดับเหตุการณ์ บอกเหตุและผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย แยกประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)

- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากนิทานได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

- สรุปประเด็น และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านนิทานได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติและค่านิยม (A)

- มีมารยาทในการอ่าน

5. สารการเรียนรู้

- การอ่านเพื่อความเข้าใจจากนิทาน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการสื่อสาร
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ชั่วโมงที่ 1

1. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงข้อตกลงในการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

2. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผู้เรียนรับฟังความรู้เกี่ยวกับนิทานและการอ่านเพื่อความเข้าใจจากนิทาน
4. ผู้เรียนรับฟังครูชี้แจงวิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์

ขั้นที่ 1 Preview (P)

5. ครูกำหนดเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับนิทาน เรื่อง พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก ด้วยสื่อดิจิทัล และให้ผู้เรียนทำการศึกษาโดยการอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของนิทาน เรื่อง พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก

6. ผู้เรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญของนิทาน เรื่อง พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก

ขั้นที่ 2 Question (Q)

7. ครูสอนการตั้งคำถามจากนิทาน เรื่อง พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก ด้วยการใช้คำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เช่น ตัวละครหลักในเรื่องคือใคร พ่อไก่เจออะไรอยู่บนพื้น เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

8. ผู้เรียนตั้งคำถามลงในแบบบันทึกการอ่าน

9. ครูสุ่มให้ผู้เรียนเสนอคำถามที่ตนเองได้ตั้งไว้ 5 คน

10. ครูและผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 Read (R)

11. ผู้เรียนอ่านนิทาน เรื่อง พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก โดยละเอียดเพื่อตอบคำถามที่นักเรียนตั้งไว้

12. ผู้เรียนหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ลงในแบบบันทึกการอ่าน

13. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 4 Recite (R)

14. ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่านนิทาน เรื่อง พ่อไก่ แม่ไก่กับไข่มุก

ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 5 Review (R)

15. ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 6 Reflect (R)

16. ผู้เรียนออกมาสรุปงานหน้าชั้นเรียน

17. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายงานที่เพื่อนออกมานำเสนอ

9. สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการอ่าน
2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. อินเทอร์เน็ต
4. สื่อดิจิทัล

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากนิทานถูกต้อง (K)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- สรุปประเด็นและแสดงความคิดเห็นจากการอ่านนิทานได้ (S)	- บันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- มีมารยาทในการอ่าน (A)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน	รหัสวิชา ท16101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9	เรื่อง การอ่าน	จำนวน 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง สารคดีเปลี่ยนชีวิต	จำนวน 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์	สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567	

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเพื่อความเข้าใจจากสารคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สาระความรู้ และความเพลิดเพลิน ดังนั้น ผู้อ่านควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ศึกษาความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา และเจตคติของผู้เขียน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)

- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากสารคดีได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

- สรุปประเด็น และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านสารคดีได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติและค่านิยม (A)

- มีมารยาทในการอ่าน

5. สารการเรียนรู้

- การอ่านเพื่อความเข้าใจจากสารคดี

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการสื่อสาร
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ชั่วโมงที่ 1

1. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงข้อตกลงในการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

2. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผู้เรียนรับฟังความรู้เกี่ยวกับสารคดีและการอ่านเพื่อความเข้าใจจากสารคดี
4. ผู้เรียนรับฟังครูชี้แจงวิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์

ขั้นที่ 1 Preview (P)

5. ครูกำหนดเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับสารคดี เรื่อง Giraffe ด้วยสื่อดิจิทัล และให้ผู้เรียนทำการศึกษาโดยการอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของสารคดี เรื่อง Giraffe

6. ผู้เรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญของสารคดี เรื่อง Giraffe

ขั้นที่ 2 Question (Q)

7. ครูสอนการตั้งคำถามจากสารคดี เรื่อง Giraffe ด้วยการใช้คำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เช่น ยีราฟมีอุปนิสัยอย่างไร ยีราฟเป็นสัตว์กินเนื้อหรือกินพืช ศัตรูของยีราฟคือสัตว์ชนิดใดบ้าง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

8. ผู้เรียนตั้งคำถามลงในแบบบันทึกการอ่าน
9. ครูให้ผู้เรียนเสนอคำถามที่ตนเองได้ตั้งไว้ (คนละ 1 คำถาม)
10. ครูและผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

ชั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 Read (R)

11. ผู้เรียนอ่านสารคดี เรื่อง Giraffe โดยละเอียดเพื่อตอบคำถามที่นักเรียนตั้งไว้
12. ผู้เรียนหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ลงในแบบบันทึกการอ่าน
13. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 4 Recite (R)

14. ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่านสารคดี เรื่อง Giraffe

ชั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 5 Review (R)

15. ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 6 Reflect (R)

16. ผู้เรียนออกมาสรุปงานหน้าชั้นเรียน
17. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายงานที่เพื่อนออกมานำเสนอ

9. สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการอ่าน
2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. อินเทอร์เน็ต
4. สื่อดิจิทัล

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
- อธิบายการอ่านเพื่อความเข้าใจจากสารคดีถูกต้อง (K)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- สรุปประเด็นและแสดงความคิดเห็นจากการอ่านสารคดีได้ (S)	- บันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- มีมารยาทในการอ่าน (A)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน	รหัสวิชา ท16101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9	เรื่อง การอ่าน	จำนวน 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง สาระเรื่องสั้น	จำนวน 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์	สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567	

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องสั้นเพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ผู้อ่านควรพินิจพิจารณา อ่านให้เข้าใจเรื่องราวโดยตลอด แล้วจับแก่นเรื่องให้ได้ เพื่อจะได้เข้าใจในแง่มุมต่าง ๆ ที่ผู้เขียนมุ่งแสดงให้ผู้อ่านทราบ แล้วนำความเป็นจริงเหล่านั้นมาพิจารณา ผู้อ่านก็ได้รับอรรถรสจากการอ่านยิ่งขึ้นนอกจากการความเพลิดเพลิน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)

- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องสั้นได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

- สรุปประเด็น และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านเรื่องสั้นได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติและค่านิยม (A)

- มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องสั้น

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการสื่อสาร
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ชั่วโมงที่ 1

1. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงข้อตกลงในการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

2. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผู้เรียนรับฟังความรู้เกี่ยวกับเรื่องสั้นและการอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องสั้น
4. ผู้เรียนรับฟังครูชี้แจงวิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์

ขั้นที่ 1 Preview (P)

5. ครูกำหนดเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องสั้น เรื่อง เด็กหญิงสายไหม ด้วยสื่อดิจิทัล และให้ผู้เรียนทำการศึกษาโดยการอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่องสั้น เรื่อง เด็กหญิงสายไหม

6. ผู้เรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญของเรื่องสั้น เรื่อง เด็กหญิงสายไหม

ขั้นที่ 2 Question (Q)

7. ครูสอนการตั้งคำถามจากเรื่องสั้น เรื่อง เด็กหญิงสายไหม ด้วยการใช้คำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เช่น ตัวละครหลักในเรื่องคือใคร สายไหมเกิดในครอบครัวแบบไหน สายไหมอาศัยอยู่กับใคร เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

8. ผู้เรียนตั้งคำถามลงในแบบบันทึกการอ่าน

9. ครูให้ผู้เรียนเสนอคำถามที่ตนเองได้ตั้งไว้ (คนละ 1 คำถาม)

10. ครูและผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 Read (R)

11. ผู้เรียนอ่านเรื่องสั้น เรื่อง เด็กหญิงสายไหม โดยละเอียดเพื่อตอบคำถามที่นักเรียนตั้งไว้

12. ผู้เรียนหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ลงในแบบบันทึกการอ่าน

13. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 4 Recite (R)

14. ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่านเรื่องสั้น เรื่อง เด็กหญิงสายไหม

ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 5 Review (R)

15. ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 6 Reflect (R)

16. ผู้เรียนออกมาสรุปงานหน้าชั้นเรียน

17. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายงานที่เพื่อนออกมานำเสนอ

9. สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการอ่าน
2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. อินเทอร์เน็ต
4. สื่อดิจิทัล

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องสั้นถูกต้อง (K)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- สรุปประเด็นและแสดงความคิดเห็นจากการอ่านเรื่องสั้นได้ (S)	- บันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- มีมารยาทในการอ่าน (A)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน	รหัสวิชา ท16101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9	เรื่อง การอ่าน	จำนวน 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เรื่อง บทความจากผู้หวังดี	จำนวน 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์	สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567	

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเพื่อความเข้าใจจากบทความ ทำได้โดยผู้อ่านจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายการอ่านก่อนว่าจะอ่านเพื่อความรู้ และจะวิจารณ์บทความอย่างพินิจพิจารณา ครั้งแรกควรอ่านคร่าว ๆ อ่านผ่าน ๆ ให้รู้เนื้อหาคือเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร แสดงความรู้ และความคิด เรื่องใด การอ่านครั้งที่สองเป็นการอ่านอย่างละเอียด อ่านอย่างพินิจพิจารณาเนื้อหา และกลวิธีการเขียน เพื่อจับสาระแก่นสาร และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)

- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากบทความได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

- สรุปประเด็น และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติและค่านิยม (A)

- มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเพื่อความเข้าใจจากบทความ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการสื่อสาร
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ชั่วโมงที่ 1

1. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงข้อตกลงในการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

2. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผู้เรียนรับฟังความรู้เกี่ยวกับบทความและการอ่านเพื่อความเข้าใจจากบทความ
4. ผู้เรียนรับฟังครูชี้แจงวิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์

ขั้นที่ 1 Preview (P)

5. ครูกำหนดเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับบทความ เรื่อง Cat Stories ด้วยสื่อดิจิทัล และให้ผู้เรียนทำการศึกษาโดยการอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของบทความ เรื่อง Cat Stories

6. ผู้เรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญของบทความ เรื่อง Cat Stories

ชั้นที่ 2 Question (Q)

7. ครูสอนการตั้งคำถามจากบทความ เรื่อง Cat Stories ด้วยการใช้คำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เช่น บทความนี้เกี่ยวกับอะไร หากต้องการเลี้ยงแมวควรเตรียมการอย่างไร ประโยชน์ที่ได้รับจากบทความนี้คืออะไร เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

8. ผู้เรียนตั้งคำถามลงในแบบบันทึกการอ่าน

9. ครูให้ผู้เรียนเสนอคำถามที่ตนเองได้ตั้งไว้ (คนละ 1 คำถาม)

10. ครูและผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

ชั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ชั้นที่ 3 Read (R)

11. ผู้เรียนอ่านบทความ เรื่อง Cat Stories โดยละเอียดเพื่อตอบคำถามที่นักเรียนตั้งไว้

12. ผู้เรียนหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ลงในแบบบันทึกการอ่าน

13. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน

ชั้นที่ 4 Recite (R)

14. ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่านบทความ เรื่อง Cat Stories

ชั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ชั่วโมงที่ 2

ชั้นที่ 5 Review (R)

15. ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ชั้นที่ 6 Reflect (R)

16. ผู้เรียนออกมาสรุปงานหน้าชั้นเรียน

17. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายงานที่เพื่อนออกมานำเสนอ

9. สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการอ่าน
2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. อินเทอร์เน็ต
4. สื่อดิจิทัล

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากบทความถูกต้อง (K)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- สรุปประเด็นและแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความได้ (S)	- บันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- มีมารยาทในการอ่าน (A)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน	รหัสวิชา ท16101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9	เรื่อง การอ่าน	จำนวน 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	เรื่อง ยลยีนกลืนเพลง	จำนวน 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์	สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2567	

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพลงพื้นบ้าน คือ เพลงของชาวบ้านที่จดจำสืบทอดกันมาแบบปากเปล่า ใช้ร้องเล่นเพื่อความสนุกสนาน รื่นเริง ใช้คำที่ง่าย ๆ เน้นเสียงสัมผัส และจังหวะการร้องเป็นสำคัญ ใช้เครื่องประกอบจังหวะง่าย ๆ ที่สำคัญต้องมีเสียงร้องรับของลูกคู่ ทำให้เกิดความสนุกสนานมากขึ้น นอกจากจะได้รับความเพลิดเพลินแล้วในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้อ่านจะต้องหาแก่นเรื่องสาระสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)

- อธิบายหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจจากเพลงพื้นบ้านได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

- สรุปประเด็น และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านเพลงพื้นบ้านได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติและค่านิยม (A)

- มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเพลงพื้นบ้าน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการสื่อสาร
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)

ชั่วโมงที่ 1

1. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงข้อตกลงในการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

2. ผู้เรียนรับฟังการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผู้เรียนรับฟังความรู้เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านและการอ่านเพื่อความเข้าใจจากเพลงพื้นบ้าน
4. ผู้เรียนรับฟังครูชี้แจงวิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์

ขั้นที่ 1 Preview (P)

5. ครูกำหนดเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน เพลงไก่เถื่อน ด้วยสื่อดิจิทัล และให้ผู้เรียนทำการศึกษาโดยการอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของเพลงพื้นบ้าน เพลงไก่เถื่อน

6. ผู้เรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญของเพลงพื้นบ้าน เพลงไก่เถื่อน

ขั้นที่ 2 Question (Q)

7. ครูสอนการตั้งคำถามจากเพลงพื้นบ้าน เพลงไก่เถื่อน ด้วยการใช้คำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เช่น เพลงนี้เป็นเพลงพื้นบ้านภาคใด สัตว์ชนิดใดปรากฏในเพลงนี้ เพลงนี้ใช้ในโอกาสใดบ้าง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

8. ผู้เรียนตั้งคำถามลงในแบบบันทึกการอ่าน

9. ครูให้ผู้เรียนเสนอคำถามที่ตนเองได้ตั้งไว้ (คนละ 1 คำถาม)

10. ครูและผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 Read (R)

11. ผู้เรียนอ่านเพลงพื้นบ้าน เพลงไก่เถื่อน โดยละเอียดเพื่อตอบคำถามที่นักเรียนตั้งไว้

12. ผู้เรียนหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ลงในแบบบันทึกการอ่าน

13. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 4 Recite (R)

14. ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากการอ่านเพลงพื้นบ้าน เพลงไก่เถื่อน

ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 5 Review (R)

15. ผู้เรียนทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 6 Reflect (R)

16. ผู้เรียนออกมาสรุปงานหน้าชั้นเรียน

17. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายงานที่เพื่อนออกมานำเสนอ

9. สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการอ่าน
2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. อินเทอร์เน็ต
4. สื่อดิจิทัล

10. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
- อธิบายหลักการอ่านเพื่อทำความเข้าใจจากเพลงพื้นบ้านถูกต้อง (K)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- สรุปประเด็นและแสดงความคิดเห็นจากการอ่านเพลงพื้นบ้านได้ (S)	- บันทึกการอ่าน	- แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
- มีมารยาทในการอ่าน (A)	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคะแนน 0-4 = ควรปรับปรุง 5-7 = ปานกลาง 8-10 = ดี ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ครั้งที่ เรื่อง

รหัสวิชา ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา..... ชั้น..... โรงเรียน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน															รวม
		ความสนใจ ในการทำ กิจกรรม			การมีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			การยอมรับฟัง ความคิดเห็น ผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
									</								

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60 (9 คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี

คะแนน 9 - 12 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

()

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบบันทึกการอ่าน

ชื่อเรื่อง :

ชื่อผู้แต่ง/ที่มา :

จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง :

สาระสำคัญ :

คำถามที่ 1 :

คำตอบที่ 1 :

คำถามที่ 2 :

คำตอบที่ 2 :

คำถามที่ 3 :

คำตอบที่ 3 :

คำถามที่ 4 :

คำตอบที่ 4 :

คำถามที่ 5 :

คำตอบที่ 5 :

คำถามที่ 6 :

คำตอบที่ 6 :

สรุป :

การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ :

ชื่อ	ชั้น	เลขที่
------------	------------	--------------

แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ตอบคำถาม จากเรื่อง ที่อ่าน	ตอบคำถาม ถูกต้อง ทุกข้อ	ตอบคำถาม ถูกต้อง เกือบทุกข้อ	ตอบ คำถามผิด ไม่เกิน 3 ข้อ ใน 5 ข้อ	ตอบผิด มากกว่า 3 ข้อ ใน 5 ข้อ	2	8
บอก ความสำคัญ ของเรื่อง ที่อ่าน	บอกเนื้อหา สาระ ถูกต้อง ได้ใจความ ต่อเนื่อง	บอกเนื้อหา สาระ ถูกต้อง ได้ใจความ	บอกเนื้อหา สาระได้ ถูกต้อง แต่วกวน	บอก เนื้อหา สาระได้ บ้าง	1	4
บอกข้อคิด จากเรื่อง ที่อ่าน	บอกข้อคิด ได้ตรง ประเด็น สมบูรณ์	บอกข้อคิด ได้ตรง ประเด็น เกือบ สมบูรณ์	บอก ข้อความ ได้ตรง ประเด็น แต่ไม่ ต่อเนื่อง	บอกข้อคิด ได้บ้าง แต่วกวน	1	4
แสดงความ คิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน	เสนอความ คิดเห็น ด้วยเหตุผล และเป็น ประโยชน์	เสนอความ คิดเห็น ด้วยเหตุผล	เสนอความ คิดเห็น อย่างมี เหตุผลบ้าง	เสนอความ คิดเห็น แต่ไม่แสดง เหตุผล	1	4
รวม					5	20

บันทึกหลังสอน

ผลการเรียนรู้

นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมและทำแบบทดสอบหลังเรียน สรุปได้ดังนี้

อยู่ในระดับดี (8 - 10 คะแนน)	จำนวน.....คน	คิดเป็นร้อยละ.....
อยู่ในระดับปานกลาง (5- 7 คะแนน)	จำนวน.....คน	คิดเป็นร้อยละ.....
อยู่ในระดับควรปรับปรุง (0 – 4 คะแนน)	จำนวน.....คน	คิดเป็นร้อยละ.....
นักเรียนผ่านตัวชี้วัด.....ท 1.1 ป.6/3.....	จำนวน.....คน	คิดเป็นร้อยละ.....
นักเรียนผ่านตัวชี้วัด.....ท 1.1 ป.6/4.....	จำนวน.....คน	คิดเป็นร้อยละ.....
นักเรียนผ่านตัวชี้วัด.....ท 1.1 ป.6/5.....	จำนวน.....คน	คิดเป็นร้อยละ.....

จากการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ผลปรากฏว่า

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์)
...../...../.....

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางมกรินทร์ วิชาธิคุณ)
ครูพี่เลี้ยง

...../...../.....

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัตติกาล همانสะยะ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

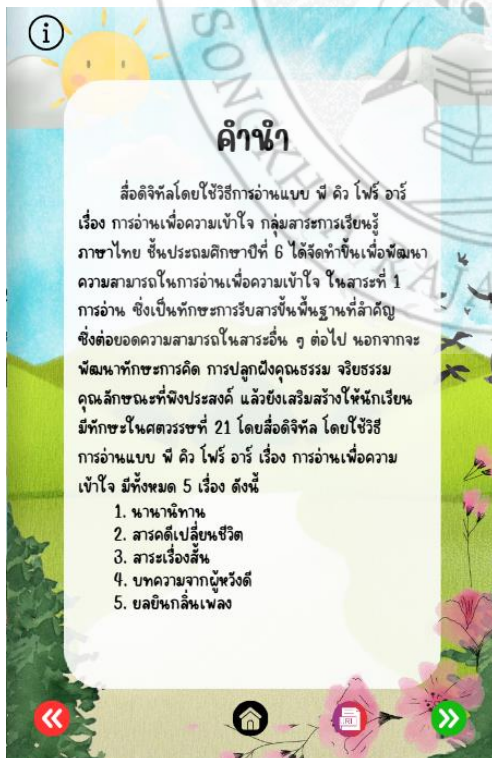
(นายมนิต นิลโมจน์)

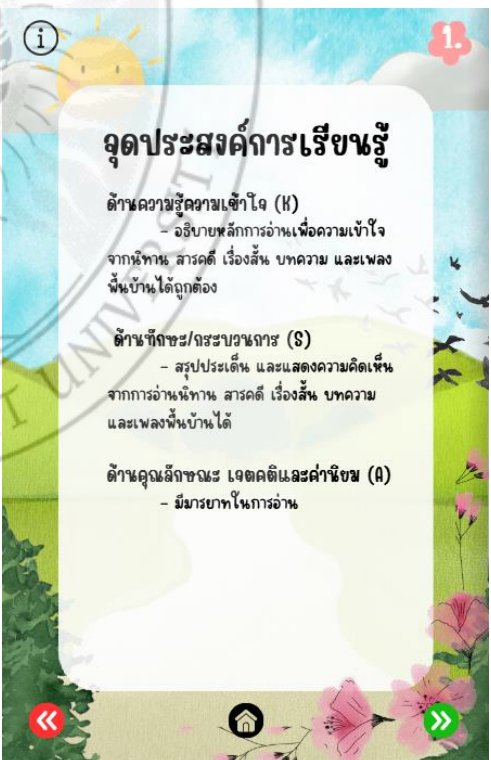
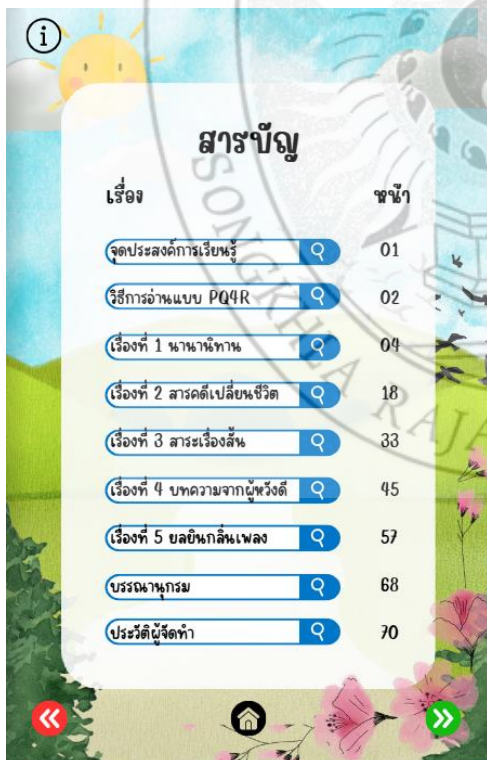
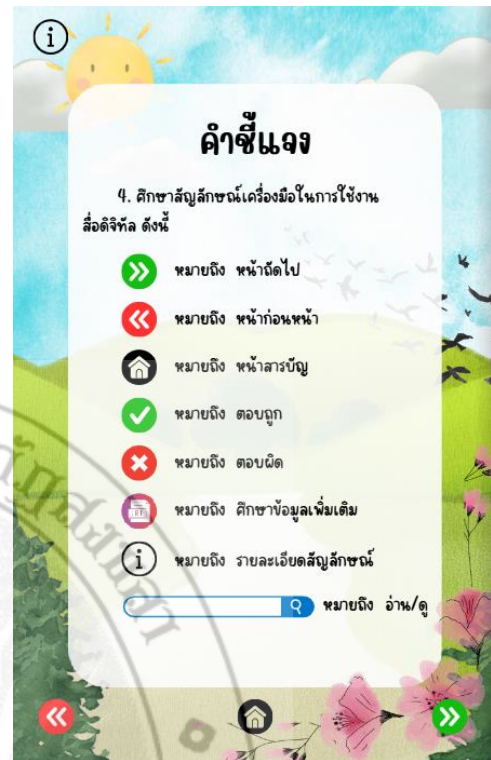
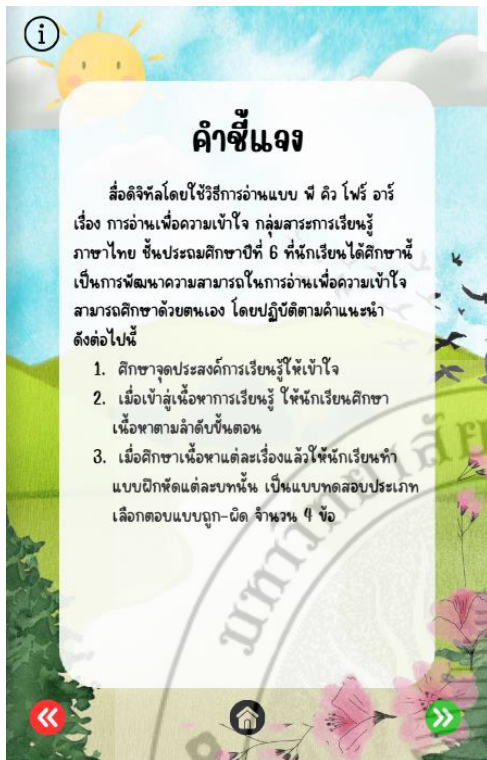
ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)

...../...../.....

สื่อดิจิทัล

วิธีการอ่าน
แบบ พี คิว โฟร์ อาร์

วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ หมายถึงวิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากการอ่านด้วยตนเอง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading)
ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยที่ผู้เรียนจะกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว ๆ เพื่อดูองค์ประกอบทั่วไปของบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยที่ผู้เรียนจะตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W1H ดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร)

ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)
ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกับสื่อดิจิทัล โดยขณะอ่านผู้เรียนจะพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

วิธีการอ่าน
แบบ พี คิว โฟร์ อาร์

ขั้นที่ 4 ขั้นท่องจำ (Recite) ผู้เรียนจะพยายามทำความเข้าใจ ผิดจำข้อมูล โดยท่องออกเสียง ถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยายอธิบายหรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านให้ผู้สอนได้ทราบถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)
ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ผู้เรียนจะทบทวนบทอ่าน เพื่อทำความเข้าใจต่อบทอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) ผู้เรียนจะสะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้หรือไม่ โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อไปยังแนวคิดหลัก

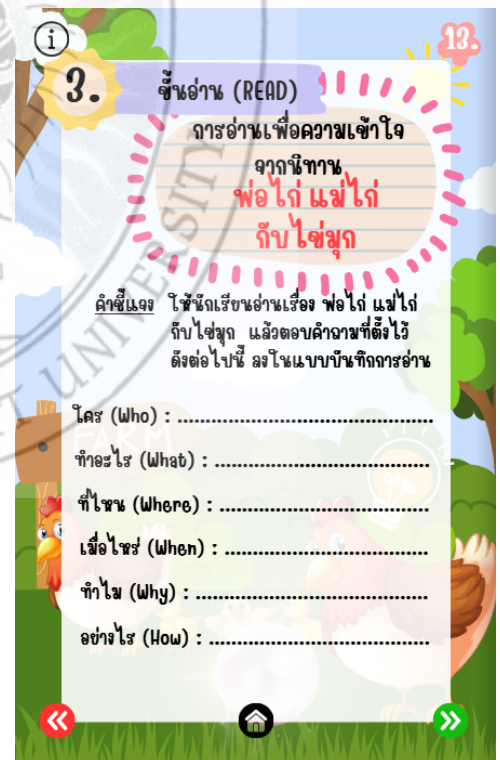
เรื่องที่ 1
ภาษาพินทุ

ความรู้เกี่ยวกับพินทุ

พินทุเป็นประเภทงานเขียนหนึ่งที่ต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะจะทำให้บอกรายละเอียด ลำดับเหตุการณ์ บอกเหตุและผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย แยกประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างมีวิจารณญาณ แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

การอ่านเพื่อความเข้าใจจากพินทุ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนสื่อ ตลอดจนตั้งคำถาม ตอบคำถามหาใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้

4. ขั้นสะท้อน (REFLECT) 14.

การอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากนิทาน
พ่อไก่ แม่ไก่
กับ ไช้ผุก

คำชี้แจง ใช้ฝึกเรียนรู้สะท้อนความรู้ที่ได้รับ
โดยเชื่อมโยงกับความรู้อื่น
ลงในแบบบันทึกการอ่าน

FARM

« »

5. ขั้นท่องจำ (RECITE) 15.

การอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากนิทาน
พ่อไก่ แม่ไก่
กับ ไช้ผุก

คำชี้แจง ใช้ฝึกเรียนรู้พจนานุกรมทำความเข้าใจ
โดยการเขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน
ลงในแบบบันทึกการอ่าน

FARM

« »

6. ขั้นทบทวน (REVIEW) 16.

การอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากนิทาน
พ่อไก่ แม่ไก่
กับ ไช้ผุก

คำชี้แจง ใช้ฝึกเรียนรู้ทบทวนสิ่งที่อ่าน
พร้อมอธิบายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
ลงในแบบบันทึกการอ่าน

FARM

« »

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ข้อสอบแบบปรนัย มีทั้งหมด 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ใช้เวลา 50 นาที โดยให้นักเรียน ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ข้อ ก ข ค หรือ ง ซึ่งมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๖

๗ ๒ ปีชาล

1. ๑ อ่านอย่างไรจึงจะถูกต้อง (ความเข้าใจ)

ก. วันเสาร์ แรม ๑ ค่ำ เดือนยี่ ปีชาล	ข. วันเสาร์ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือนยี่ ปีชาล
ค. วันอาทิตย์ ขึ้น ๒ ค่ำ เดือนอ้าย ปีชาล	ง. วันอาทิตย์ แรม ๑ ค่ำ เดือนยี่ ปีชาล
2. ข้อใดอ่านออกเสียงต่างจากข้ออื่น (ความเข้าใจ)

ก. ฉลาม สมุด	ข. ชยัน ตลาด
ค. สกล ผกา	ง. ศาสนา ถนน
3. ข้อใดอ่านแบ่งวรรคตอนถูกต้อง (การนำไปใช้)

ก. เห็นดอกไม้/ในสวนล้วน/งามยิ่ง	ราวกับสิ่ง/ประดิษฐ์/คิดเสกสรรค์
ข. สีสวยสด/แซมสลับ/จับกลุ่มกัน	เป็นข้อขึ้น/ห้อยระย้า/ช่างน่านมอม
ค. ยื่นมือไป/อยากจับ/ก็กลัวแตก	กลับเจ้าหัก/ก้านแยกคง/หม่นหมอง
ง. ขอตะ/นิตตั้งใจ/หมายประคอง	กลับกลับนุ่ม/ราวกับต้อง/ดอกไม้จริง
4. “เมื่อยังเยาว์ซื่อพิศุทธิ์ดูจไม่อ่อน
เป็นคนตรงคนดีที่แจ้งชัด
พ่อแม่หวังสั่งสอนรักษาสัตย์
ธรรมะจัดกล่อมเกลายาวชน”
คำประพันธ์ข้างต้นเน้นคุณธรรมในเรื่องใด (วิเคราะห์)

ก. ความอดทน	ข. ความสุภาพ
ค. ความซื่อสัตย์	ง. ความขยันหมั่นเพียร

5. ข้อใดไม่ใช่หลักการอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และข้อปฏิบัติ (ความรู้ ความจำ)
ก. อ่านอย่างละเอียด	ข. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิ
ค. อ่านอย่างรวดเร็ว	ง. จัดบันทึกขั้นตอนการใช้งาน
6. การเขียนอักษรย่อที่ถูกต้อง ต้องใช้เครื่องหมายวรรคตอนใดมากำกับ (ความรู้ ความจำ)
ก. ไชป์ลา	ข. นขลิขิต
ค. ทวิภาค	ง. มหัพภาค
7. ข้อใดไม่สามารถย่อด้วยอักษรย่อ “ม.” ได้ (ความรู้ ความจำ)
ก. เมตร	ข. มิลลิเมตร
ค. มัธยมศึกษา	ง. มหาวิทยาลัย
8. คำในข้อใดเรียงลำดับพจนานุกรมเป็นลำดับ 3 (ความเข้าใจ)
ก. กานดา	ข. จังหวัด
ค. ดินสอ	ง. อำเภอ
9. เราใช้ประโยชน์จากพจนานุกรมข้อใดน้อยที่สุด (ความเข้าใจ)
ก. การค้นหาคำอ่าน
ข. การค้นหาคำศัพท์
ค. การค้นหาความหมาย
ง. การค้นหาชนิดที่มาและลักษณะของคำ
10. ถ้านักเรียนต้องการเดินทางไปยังสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งนักเรียนต้องอ่านข้อมูลจากที่ใด (ความรู้ ความจำ)
ก. แผนที่	ข. แผนที่
ค. แผนภูมิ	ง. แผนภาพ
11. ถ้าต้องการตรวจสอบว่าข่าวนั้นจริงหรือไม่ นักเรียนควรอ่านข่าวตามข้อใด (การนำไปใช้)
ก. อ่านเฉพาะที่สนใจ
ข. อ่านแล้วเชื่อกันที
ค. อ่านเฉพาะพาดหัวข่าว
ง. ควรอ่านหลายฉบับเพื่อนำมาวิเคราะห์

12. การอ่านในสถานที่ใดที่ไม่ต้องสำรวจมากที่สุด (การนำไปใช้)

ก. ห้องสมุด

ข. ห้องนอน

ค. ห้องเรียน

ง. บนรถประจำทาง

13. “แก้อี้” ข้อใดมีความหมายโดยนัย (ความเข้าใจ)

ก. แก้อี้ตัวนี้เก่าคร่ำคร่า

ข. ฉันว่าเขากำลังถูกเลื่อยขาแก้อี้

ค. ใครไม่รู้ย้ายที่แก้อี้ตัวนี้เรื่องเลย

ง. นั่งดี ๆ นะ ขาแก้อี้จะหักแล้ว

14. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศข้อใดแตกต่างจากพวก (วิเคราะห์)

ก. ก๊าก

ข. เฉาก๊วย

ค. บรรยาย

ง. ซาลาเปา

15. ข้อใดไม่มีคำภาษาต่างประเทศ (วิเคราะห์)

ก. วันหนึ่งฉันไปเที่ยวป่า

ข. เฟลิมชมพฤกษาคชาพาซี

ค. อีกบุหงาฟงปลาและราชสีห์

ง. มองดวงจันทร์ที่อยู่ในอัมพร

16. พระบรมราโชวาทของคัมภีร์มุ่งเน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ (ความรู้ ความจำ)

ก. การทำงาน

ข. ความสามัคคี

ค. ความบริสุทธิ์ใจ

ง. การไม่เห็นแก่ตัว

17. นักเรียนควรปฏิบัติตามบุคคลใดจึงถือว่ามีการยทการอ่านที่ดี (การนำไปใช้)

ก. เด็กชายเอไม่เล่นขณะอ่าน

ข. เด็กชายบีไม่แย่งหนังสือผู้อื่นมาอ่าน

ค. เด็กชายซีอ่านในใจไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

ง. เด็กชายดีอ่านงานเขียนส่วนตัวของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต

18.

จากแผนผังข้างต้น อาคารใดอยู่ทางทิศเหนือของสนามกีฬา (ความรู้ ความจำ)

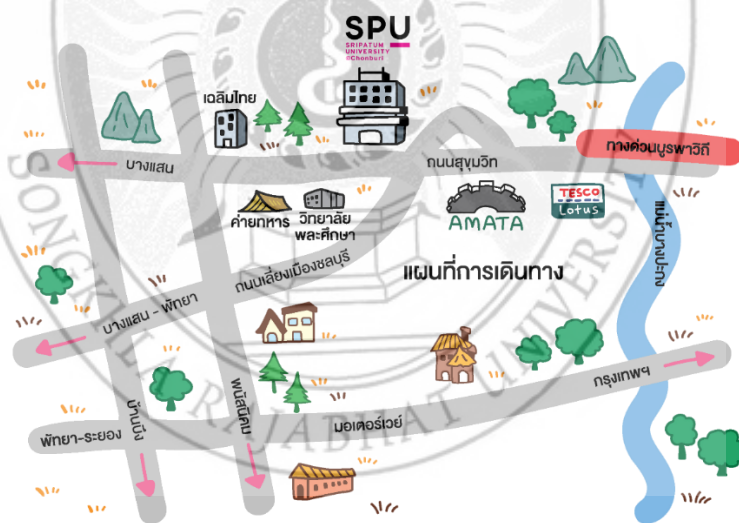
ก. อาคาร 1

ข. อาคาร 4

ค. อาคาร 8

ง. อาคาร 9

ใช้แผนที่นี้ตอบคำถามข้อ 19-20

19. วิทยาลัยพลศึกษาตั้งอยู่ใกล้สถานที่ใดมากที่สุด (ความรู้ ความจำ)

ก. ค่ายทหาร

ข. মোটরเวย์

ค. TESCO Lotus

ง. แม่น้ำบางปะกง

20. หากนักเรียนเดินทางลงจากทางด่วนบูรพาวิถี จะเจอถนนเส้นใดเป็นอันดับแรก (ความเข้าใจ)

ก. ถนนข้าวสาร

ข. ถนนสุขุมวิท

ค. ถนนเยาวราช

ง. ถนนเลียบเมืองชลบุรี

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1.	ก.	11.	ง.
2.	ค.	12.	ข.
3.	ข.	13.	ข.
4.	ค.	14.	ค.
5.	ค.	15.	ก.
6.	ก.	16.	ข.
7.	ข.	17.	ง.
8.	ค.	18.	ค.
9.	ง.	19.	ก.
10.	ก.	20.	ข.

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ข้อสอบแบบปรนัย มีทั้งหมด 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ใช้เวลา 50 นาที โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ข้อ ก ข ค หรือ ง ซึ่งมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

เรื่อง ฉันทอยากเป็นฉันท

ลาป่าเห็นلاب้านจึงเดินเข้าไปหาลาตัวนั้น และรู้สึกอิจฉาที่لاب้านนั้นมีขนที่สวยงาม เรียบเป็นมัน และอ้วนสมบูรณ์ได้สัดส่วน มันคิดว่าلاب้านคงได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี แต่เมื่อเขา เห็นเจ้าของلاب้านนำข้าวของมากมายมาตั้งไว้บนหลังلاب้านตัวนั้น และใช้แสตีلاب้าน อย่างโหดร้ายในขณะที่ฉันท ลาป่าก็พูดว่า “พี่ชายข้าไม่อยากที่จะเหมือนพี่ชายอีกแล้ว เพราะกว่า พี่ชายจะได้ขนอันสวยงามและเรียบเป็นมัน พี่ชายต้องทำงานหนักเช่นนี้เสียหรือ”

1. ลาป่ารู้สึกอย่างไรกับلاب้าน (ระดับแปลความ)

ก. อิจฉา	ข. ห่วงใย
ค. โหยหา	ง. ทะนงตน
2. ลาป่ามีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร (ระดับขยายความ)

ก. ได้รับข้าวของมากมาย	ข. ได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี
ค. มีขนที่สวยงาม เรียบเป็นมัน	ง. มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ไม่สมบูรณ์

3. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง (ระดับแปลความ)

1. ลาป่าอิจฉาลาบ้าน
2. ลาป่าเห็นลาบ้าน
3. ลาบ้านโดนทำร้าย
4. ลาป่าไม่อิจฉาลาบ้านอีกต่อไป

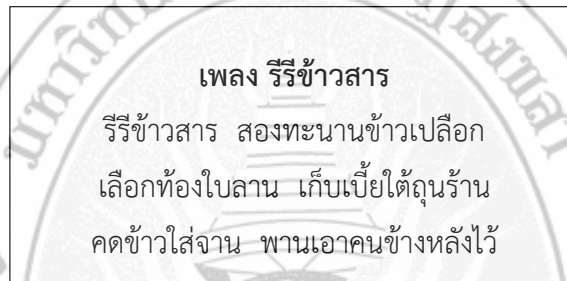
ก. 2-1-4-3

ข. 2-1-3-4

ค. 1-2-4-3

ง. 4-2-1-3

อ่านเพลงพื้นบ้านต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

4. ทะนนาน มีความหมายตรงกับข้อใด (ระดับแปลความ)

ก. เครื่องดนตรี

ข. อุปกรณ์ไฟฟ้า

ค. เครื่องรางของขลัง

ง. เครื่องตุ๊กตาจากกะโหลกมะพร้าว

5. จากเนื้อเพลงดังกล่าว นักเรียนคิดว่าการละเล่นประกอบเพลงนี้ ควรมีผู้เล่นกี่คน (ระดับขยายความ)

ก. 1 คน

ข. 2 คน

ค. 3 คน

ง. 4 คนขึ้นไป

6. เพลงพื้นบ้านข้างต้นเป็นการละเล่นของเด็กไทยภาคใด (ระดับตีความ)

ก. ภาคใต้

ข. ภาคเหนือ

ค. ภาคอีสาน

ง. ภาคกลาง

อ่านเพลงพื้นบ้านต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-10

เพลงนางแมวแ้วฟ้า

สาธุ สาธุ สาธุ ผู้ข้าฯ มามือนี่มาขอเฟิงนางแมว
มาเป็นชุมเป็นแถวแห่หางแมวถวยฟ้า
ย่อนว่าชุมผู้ข้าฯ น้ำชาตนาดินแห้งไหม่
ทนต่อไปใจขาดแท้ นางแมว แก่ส่อยแนดื้อ...สาธุสาธุสาธุ
นางแมวเอ๋ยขอสาวให้แน (นางแมวเอ๋ยขอสาวให้แน)
ปได้แท้ๆกะขอฟ้าขอฝน (ปได้แท้ๆ กะขอฟ้าขอฝน)

7. เพลงพื้นบ้านข้างต้นเป็นเพลงพื้นบ้านภาคใด (ระดับตีความ)

ก. ภาคใต้

ข. ภาคเหนือ

ค. ภาคอีสาน

ง. ภาคกลาง

8. “มามือนี่มาขอเฟิงนางแมว” หมายความว่าอย่างไร (ระดับแปลความ)

ก. มาวันนี้มาขอเฟิงพานางแมว

ข. มาวันนี้มาขอพบปะนางแมว

ค. มาวันนี้มาขอพรจากนางแมว

ง. มาวันนี้มาขอหลบที่เฟิงของนางแมว

9. เพลงพื้นบ้านข้างต้นสอดคล้องกับประเพณีใด (ระดับแปลความ)

ก. การแห่เทียนพรรษา

ข. ประเพณีแห่หางแมว

ค. ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง

ง. งานเทศกาลบั้งไฟพญานาค

10. เพลงพื้นบ้านข้างต้นมักใช้ในฤดูกาลใด (ระดับตีความ)

ก. น้ำท่วม

ข. ภัยแล้ง

ค. พายุลูกเห็บ

ง. พายุฝนฟ้าคะนอง

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-13

เรื่อง เนย 1 ปอนด์

เจ้าของฟาร์มคนหนึ่งขายเนย 1 ปอนด์ให้คนทำขนมปังอยู่เป็นประจำ วันหนึ่งคนทำขนมปังเกิดอยากซังน้ำหนัสดูว่าเขาได้น้ำหนักเนยตามเกณฑ์ที่ถูกต้องหรือไม่ ปรากฏว่าก็ไม่ได้มาตรฐานจริง ๆ ทำให้เขาโกรธมาก และเรื่องก็ไปถึงศาล

ผู้พิพากษาถามเจ้าของฟาร์มว่า เขาได้ใช้เครื่องชั่งน้ำหนักในการขายเนยหรือไม่ เจ้าของฟาร์มตอบว่า “ฉันมันตาสีตาสา ฉันไม่มีเครื่องชั่งเป๊ะ ๆ หรอก แต่ฉันมีเกณฑ์ของฉันอยู่แล้ว” ผู้พิพากษาถามต่อ “แล้วท่านชั่งเนยได้อย่างไร?”

เจ้าของฟาร์มตอบ “ด้วยความสัตย์จริง ก่อนที่คนทำขนมปังจะซื้อเนยจากฉัน ฉันได้ซื้อขนมปัง 1 ปอนด์จากเขา ในทุก ๆ วันที่คนทำขนมปังเอาขนมปังมาให้ฉัน ฉันชั่งมันและขายเนยไปให้สมกับน้ำหนักขนมปังที่ฉันได้ ถ้าจะหาคนทำผิดก็คงจะเป็นคนทำขนมปัง”

11. เจ้าของฟาร์มขายเนยก็ปอนด์ให้กับคนทำขนมปัง (ระดับแปลความ)

ก. 1 ปอนด์

ข. 2 ปอนด์

ค. 3 ปอนด์

ง. 4 ปอนด์

12. เหตุใดเรื่องนี้จึงไปถึงศาล (ระดับตีความ)

ก. เจ้าของฟาร์มขายเนยหมดอายุ

ข. เจ้าของฟาร์มขายเนยเกินราคากลาง

ค. เจ้าของฟาร์มขายเนยเจือปนสิ่งแปลกปลอม

ง. เจ้าของฟาร์มขายเนย 1 ปอนด์ ไม่ได้น้ำหนักตามเกณฑ์

13. ข้อความใดถูกต้อง (ระดับแปลความ)

ก. คนทำขนมปังขายเนยให้เจ้าของฟาร์ม

ข. เจ้าของฟาร์มขายขนมให้คนทำขนมปัง

ค. เจ้าของฟาร์มควรใช้เครื่องชั่งน้ำหนักในการขายเนย

ง. เจ้าของฟาร์มทำถูกแล้วที่ขายเนยในน้ำหนักเท่านั้น

อ่านสารคดีต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14-18

เรื่อง อพยพสัตว์ป่า ไม่มีพรมนี้สำหรับลมหายใจ

เจ้าค่างแว่นแม่ลูกอ่อน กำลังพยายามโหนตัวจากกิ่งไม้ต้นนี้ไปยังอีกต้นหนึ่งเพื่อหาลูกไทรมาประทังชีวิต มันไม่ได้กินอะไรมาหลายวันแล้ว และการโหนตัวจากกิ่งไม้ไปมาก็พาเอาเรี่ยวแรงของมันอ่อนล้าลงเรื่อย ๆ

ยามนี้สงสารแต่ลูกอ่อนที่เกาะติดแน่นอยู่บนหน้าอกเหี่ยวแห้งของมัน น้ำนมที่เคยคัดแน่นเต็มเต้าก็เหือดแห้ง... ไม่มีแม่แต่ให้ลูกได้ดูดกินประทังความหิวโหย มีก็แต่เพียงความอบอุ่นของความเป็นแม่เท่านั้นที่จะให้แก่วัยอ่อนได้ในเวลาที่ทุกข์เข็ญเช่นนี้

มันยังคงพยายามปีนป่ายไปตามต้นไม้ต่าง ๆ ที่ยืนต้นตายกลางท้องน้ำอันเว้งว่าง ขอเพียงมีผลหมากรากไม้อยู่บ้าง ความหวังแห่งลมหายใจของชีวิตก็ยังไม่สิ้น

อนิจจา มีเพียงใบไม้ที่แห้งตายรอวันให้สายลมพัดพาร่วงหล่นสู่พื้นน้ำและยามเมื่อสายฝนพัดโปรยกระหน่ำ ความหนาวเหน็บก็แผ่ซ่านไปทั่วร่างผอมซีด สองแม่ลูกได้แต่กอดเพื่อหาไออุ่น เพราะปราศจากร่มไม้ชายคาเหมือนเมื่อครั้งก่อน

14. สารคดีข้างต้นเป็นเรื่องราวของสัตว์ชนิดใด (ระดับแปลความ)

ก. ชะนี

ข. ลิง

ค. กระรอก

ง. ค่างแว่น

15. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในเรื่องมีลักษณะอย่างไร (ระดับตีความ)

ก. ป่าไม้ร่มรื่น อุดมสมบูรณ์

ข. พืชพันธุ์ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์

ค. ธรรมชาติแห้งแล้ง ขาดความอุดมสมบูรณ์

ง. ต้นกล้าพืชพันธุ์ต่าง ๆ กำลังผลิใบ เขียวขจีท่ามกลางหุบเขา

16. ถ้าค่างแว่นแม่ลูกอ่อนหาผลไม้มิได้ จะเกิดอะไรขึ้นกับลูกค่างแว่นมากที่สุด (ระดับแปลความ)

ก. ร่างกายแข็งแรง

ข. ร่างกายขาดวิตามินซี

ค. ร่างกายขาดวิตามินบี

ง. ร่างกายอ่อนล้า และอาจเสียชีวิตในที่สุด

17. หากไม่ช่วยเหลือสัตว์ป่าในพื้นที่ จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง (ระดับตีความ)

ก. สัตว์ป่าสูญพันธุ์

ข. สัตว์ป่ายังคงมีชีวิตรอด

ค. สัตว์ป่ามีการข้ามสายพันธุ์

ง. สัตว์ป่ามีการปรับตัวเพื่อให้อยู่รอด

18. จากสารคดีข้อใดไม่ถูกต้อง (ระดับแปลความ)

- ก. มนุษย์เป็นผู้ทำลายป่าไม้
- ข. สัตว์ป่าสูญเสียพันธุ์ ส่งผลดีต่อระบบนิเวศ
- ค. สัตว์ป่าได้รับผลกระทบจากฝีมือของมนุษย์
- ง. ควรมีการอพยพสัตว์ป่า แล้วทำการปรับปรุงพื้นที่

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-20

อิงกับ Covid 19

จึงเป็นสมุนไพรมีแนวโน้มในการรักษาโรคโควิด 19 เนื่องจากการศึกษาวิจัยในระดับหลอดทดลองพบว่า มีฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัส ลดการอักเสบในปอดและกล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นอาการสำคัญของโรคโควิด 19 อย่างไรก็ตาม หากจะนำขิงมาใช้รักษาหรือต้านเชื้อไวรัสโรคโควิด 19 ยังไม่แนะนำให้ใช้ เนื่องจากยังมีหลักฐานงานวิจัยสนับสนุนถึงประสิทธิผลไม่เพียงพอ จึงแนะนำให้ใช้ขิงตามภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทย คือ รับประทานน้ำขิงหรือขิงสด เพื่อบรรเทาอาการท้องอืด แน่นจุกเสียด และบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียน ส่วนการรับประทานยาขิงหรือสารสกัดขิงควรอยู่ภายใต้คำแนะนำของแพทย์แผนไทยหรือแพทย์แผนไทยประยุกต์

19. เพราะเหตุใดคนส่วนใหญ่จึงมองว่าขิงมีส่วนช่วยในการรักษาโควิด 19 ได้ (ระดับแปลความ)

- ก. ขิงช่วยต้านเชื้อไวรัส
- ข. ขิงช่วยลดอาการปวดอักเสบ
- ค. ขิงช่วยลดอาการอักเสบในกล้ามเนื้อ
- ง. ถูกทุกข้อ

20. การรับประทานอาหารชนิดใดไม่ช่วยบรรเทาอาการท้องอืด แน่นจุกเสียด (ระดับตีความ)

- ก. น้ำขิง
- ข. น้ำอุ่น
- ค. น้ำอัดลม
- ง. น้ำเต้าหู้

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1.	ก.	11.	ก.
2.	ง.	12.	ง.
3.	ข.	13.	ค.
4.	ง.	14.	ง.
5.	ง.	15.	ค.
6.	ง.	16.	ง.
7.	ค.	17.	ก.
8.	ก.	18.	ข.
9.	ข.	19.	ง.
10.	ข.	20.	ค.

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจนี้ สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้สึกรับชอบหรือพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้ประเมินความพึงพอใจ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลรวมทั้งหมด 15 ข้อ ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วเลือกตอบในข้อที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความพึงพอใจ” ที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียน โดยแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4 คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3 คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2 คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1 คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา						
1.	เนื้อหาที่นำมาใช้ อ่านและเข้าใจง่าย					
2.	เนื้อหาที่นำมาใช้มีความหลากหลาย น่าสนใจ					
3.	นักเรียนชอบการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
4.	การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน					
5.	การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
6.	การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้เป็นอย่างดี					
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
7.	สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้มีความสวยงาม เหมาะสมกับเนื้อหา					
8.	สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้ครอบคลุมสาระ การเรียนรู้					
9.	สื่อการเรียนการสอนช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย					
10.	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย					
ด้านการวัดและประเมินผล						
11.	ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม					
12.	นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้า					
13.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน					
14.	ครูประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย					
15.	นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่าน
แบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 นานานิทาน

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
จุดประสงค์การเรียนรู้							
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
2.	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
3.	ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
เนื้อหาสาระการเรียนรู้							
4.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
5.	เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
6.	น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้							
7.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด
8.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด
9.	เหมาะสมกับเวลาที่จัดกิจกรรม	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
10.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
11.	เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้							
12.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด
13.	เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล							
14.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด
15.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด
16.	การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปรผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
17.	ใช้เครื่องมือการวัดได้เหมาะสม	5	4	5	14	4.67	มากที่สุด
	เฉลี่ย					4.86	มากที่สุด

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สารคดีเปลี่ยนชีวิต

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
จุดประสงค์การเรียนรู้							
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
2.	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
3.	ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
เนื้อหาสาระการเรียนรู้							
4.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	2	12	4	มาก
5.	เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	2	12	4	มาก
6.	น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	5	5	2	12	4	มาก
กิจกรรมการเรียนรู้							
7.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
8.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
9.	เหมาะสมกับเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
10.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
11.	เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	$\bar{X}$	ระดับ
		คนที่	คนที่	คนที่			ความ
		1	2	3			แปลผล
สื่อการเรียนรู้							
12.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	3	12	4	มาก
13.	เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	3	13	4.33	มาก
การวัดและประเมินผล							
14.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	3	12	4	มาก
15.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	3	12	4	มาก
16.	การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	4	3	12	4	มาก
17.	ใช้เครื่องมือการวัดได้เหมาะสม	5	4	3	12	4	มาก
เฉลี่ย						4.29	มาก

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่าน
แบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สาระเรื่องสั้น

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
จุดประสงค์การเรียนรู้							
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
2.	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
3.	ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
เนื้อหาสาระการเรียนรู้							
4.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
5.	เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปรผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
6.	น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
7.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
8.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
9.	เหมาะสมกับเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
10.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
11.	เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
	สื่อการเรียนรู้						
12.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
13.	เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
	การวัดและประเมินผล						
14.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
15.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
16.	การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	4	4	13	4.33	มาก
17.	ใช้เครื่องมือการวัดได้เหมาะสม	5	4	4	13	4.33	มาก
	เฉลี่ย					4.53	มากที่สุด

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 บทความจากผู้หวังดี

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
จุดประสงค์การเรียนรู้							
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
2.	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
3.	ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
เนื้อหาสาระการเรียนรู้							
4.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
5.	เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
6.	น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้							
7.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
8.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
9.	เหมาะสมกับเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
10.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
11.	เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้							
12.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
13.	เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล							
14.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
15.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
16.	การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	4	4	13	4.33	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปรผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
17.	ใช้เครื่องมือการวัดได้เหมาะสม	5	4	4	13	4.33	มาก
	เฉลี่ย					4.53	มากที่สุด

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ยลยีนกลืนเพลง

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
จุดประสงค์การเรียนรู้							
1.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
2.	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
3.	ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
เนื้อหาสาระการเรียนรู้							
4.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
5.	เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
6.	น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้							
7.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
8.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
9.	เหมาะสมกับเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
10.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
11.	เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
สื่อการเรียนรู้							
12.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
13.	เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล							
14.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
15.	สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	มาก
16.	การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	4	4	13	4.33	มาก
17.	ใช้เครื่องมือการวัดได้เหมาะสม	5	4	4	13	4.33	มาก
เฉลี่ย						4.53	มากที่สุด

ตาราง 19 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการ
อ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	ระดับความแปลผล
1. นานานิทาน	4.86	มากที่สุด
2. สารคดีเปลี่ยนชีวิต	4.29	มาก
3. สารเรื่องสั้น	4.53	มากที่สุด
4. บทความจากผู้หวังดี	4.53	มากที่สุด
5. ยลยีนกลืนเพลง	4.53	มากที่สุด
รวม	22.74	
เฉลี่ย	4.55	มากที่สุด

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของสื่อดิจิทัล

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	$\bar{X}$	ระดับ ความ แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
ด้านเนื้อหา							
1.	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
3.	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	3	13	4.33	มาก
4.	เนื้อหามีความกระชับ ชัดเจน และหลากหลาย	5	5	3	13	4.33	มาก
ด้านการนำเสนอ							
5.	การนำเสนอเป็นไปตามลำดับของเนื้อหา	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
6.	การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
7.	การใช้มัลติมีเดีย เสียง ภาพ และวิดีโอมีความน่าสนใจ	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
ด้านกราฟิกและการออกแบบ							
8.	ภาพและวิดีโอประกอบชัดเจน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
9.	ความสวยงามโดยรวมของหน้าจอแสดงผล	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
10.	ภาพประกอบสื่อความหมายและสอดคล้อง กับเนื้อหา	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
11.	ความเหมาะสมของตัวอักษร ขนาด สี มีความชัดเจน และง่ายต่อการอ่าน	5	5	3	13	4.33	มาก
12.	ความเหมาะสมของการจัดวางตำแหน่งภาพ และวิดีโอ	5	5	4	14	4.67	มากที่สุด
ด้านปฏิสัมพันธ์							
13.	การออกแบบปุ่มเมนูใช้ง่ายไม่สับสน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
14.	การปฏิสัมพันธ์กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
15.	การทำงานของสื่อดิจิทัลมีความรวดเร็ว	5	5	5	15	5.00	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.84	มากที่สุด

ตาราง 21 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ความเข้าใจ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
5.	การนำไปใช้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	การนำไปใช้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	ความรู้ ความจำ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
10.	การวิเคราะห์	0	+1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
11.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
14.	ความเข้าใจ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
15.	ความเข้าใจ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
16.	ความเข้าใจ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
17.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
18.	ความเข้าใจ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
19.	ความรู้ ความจำ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
20.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
21.	การนำไปใช้	+1	0	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
22.	การนำไปใช้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	การนำไปใช้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27.	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35.	ความรู้ ความจำ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
36.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39.	ความรู้ ความจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40.	ความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 22 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ค่า p	ค่า r	แปลผล	ข้อสอบข้อที่
1.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	1
2.	0.60	0.27	คัดเลือกไว้	
3.	0.43	0.60	คัดเลือกไว้	2
4.	0.33	-0.13	ตัดทิ้ง	
5.	0.43	0.60	คัดเลือกไว้	3
6.	0.53	0.53	คัดเลือกไว้	
7.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	4
8.	0.40	0.67	คัดเลือกไว้	5
9.	0.57	0.73	คัดเลือกไว้	
10.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	6
11.	0.77	0.33	คัดเลือกไว้	
12.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	7
13.	0.57	0.73	คัดเลือกไว้	8
14.	0.87	0.00	ตัดทิ้ง	
15.	0.73	0.40	คัดเลือกไว้	
16.	0.63	0.47	คัดเลือกไว้	
17.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	9
18.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	10
19.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	11
20.	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	12
21.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	13
22.	0.80	0.13	ตัดทิ้ง	
23.	0.43	0.60	คัดเลือกไว้	14
24.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	15
25.	0.77	0.33	คัดเลือกไว้	
26.	0.40	0.67	คัดเลือกไว้	16
27.	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	17

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ค่า p	ค่า r	แปลผล	ข้อสอบข้อที่
28.	0.40	0.67	คัดเลือกไว้	18
29.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	19
30.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	20

จากตาราง 22 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 27 ข้อ จึงคัดเลือกไว้เป็นข้อสอบ 20 ข้อ

ตาราง 23 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จากสูตร KR-20

Reliability Statistics	
KR -20	N of Items
0.93	30

ตาราง 24 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
2.	ระดับตีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3.	ระดับขยายความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
4.	ระดับแปลความ	+1	0	-1	2	0.67	ใช้ได้
5.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
6.	ระดับตีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
7.	ระดับดีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
8.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	ระดับขยายความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.	ระดับดีความ	+1	0	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
12.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
13.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	ระดับขยายความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
15.	ระดับดีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
16.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
17.	ระดับดีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
18.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20.	ระดับดีความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
22.	ระดับดีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
23.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25.	ระดับดีความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26.	ระดับขยายความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27.	ระดับดีความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
30.	ระดับดีความ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
31.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
33.	ระดับแปลความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34.	ระดับตีความ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35.	ระดับตีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
36.	ระดับขยายความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
37.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
38.	ระดับตีความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
39.	ระดับแปลความ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
40.	ระดับแปลความ	+1	0	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้

ตาราง 25 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ค่า p	ค่า r	แปลผล	ข้อสอบข้อที่
1.	0.90	0.07	ตัดทิ้ง	
2.	0.87	0.13	ตัดทิ้ง	
3.	0.73	0.27	คัดเลือกไว้	
4.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	1
5.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	2
6.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	3
7.	0.73	-0.27	ตัดทิ้ง	
8.	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	4
9.	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	5
10.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	6
11.	0.87	0.13	ตัดทิ้ง	
12.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	7
13.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	8

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	ค่า p	ค่า r	แปลผล	ข้อสอบข้อที่
14.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	9
15.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	10
16.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	11
17.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	12
18.	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	13
19.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	14
20.	0.60	0.67	คัดเลือกไว้	15
21.	0.57	0.73	คัดเลือกไว้	16
22.	0.50	0.60	คัดเลือกไว้	17
23.	0.40	0.67	คัดเลือกไว้	18
24.	0.47	0.67	คัดเลือกไว้	19
25.	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	20
26.	0.80	0.27	คัดเลือกไว้	
27.	0.77	0.20	คัดเลือกไว้	
28.	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	
29.	0.60	0.27	คัดเลือกไว้	
30.	0.63	0.33	คัดเลือกไว้	

จากตาราง 25 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 26 ข้อ จึงคัดเลือกไว้เป็นข้อสอบ 20 ข้อ

ตาราง 26 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งฉบับ
โดยใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จากสูตร KR-20

Reliability Statistics	
KR -20	N of Items
0.92	30

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านเนื้อหา							
1.	เนื้อหาที่นำมาใช้ อ่านและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
2.	เนื้อหาที่นำมาใช้มีความหลากหลาย น่าสนใจ	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
3.	นักเรียนชอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
4.	การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
5.	การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
6.	การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
7.	สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้ มีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด

ตาราง 27 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8.	สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
9.	สื่อการเรียนการสอนช่วยให้เข้าใจ บทเรียนได้ง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
10.	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล							
11.	ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
12.	นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินผล ล่วงหน้า	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
13.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
14.	ครูประเมินผลด้วยเครื่องมือ ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	มากที่สุด
15.	นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	+1	0	+1	2	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ย						0.99	มากที่สุด

ตาราง 28 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ โดยใช้หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.81	15

ตาราง 29 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อน
และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนที่เพิ่มขึ้น
1.	9	14	+5
2.	7	18	+11
3.	9	15	+6
4.	5	16	+11
5.	9	15	+6
6.	11	16	+5
7.	8	14	+6
8.	7	12	+5
9.	6	13	+7
10.	15	16	+1
11.	15	16	+1
12.	11	15	+4
13.	14	17	+3
14.	12	14	+2
15.	9	15	+6
16.	9	15	+6
17.	11	19	+8
18.	10	16	+6
19.	9	12	+3
20.	11	15	+4
21.	9	13	+4
22.	13	16	+3
23.	10	17	+7
24.	10	15	+5
25.	10	14	+4

ตาราง 29 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนที่เพิ่มขึ้น
26.	11	15	+4
27.	7	16	+9
28.	8	17	+9
29.	14	20	+6
30.	10	19	+9
$\bar{X}$	9.97	15.50	5.53
SD	2.51	1.93	

ตาราง 30 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
กับเกณฑ์ร้อยละ 70

นักเรียน คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (ผ่าน 14 คะแนน)
1.	14	70	ผ่าน
2.	18	90	ผ่าน
3.	15	75	ผ่าน
4.	16	80	ผ่าน
5.	15	75	ผ่าน
6.	16	80	ผ่าน
7.	14	70	ผ่าน
8.	12	60	ไม่ผ่าน
9.	13	65	ไม่ผ่าน
10.	16	80	ผ่าน
11.	16	80	ผ่าน
12.	15	75	ผ่าน

ตาราง 30 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (ผ่าน 14 คะแนน)
13.	17	85	ผ่าน
14.	14	70	ผ่าน
15.	15	75	ผ่าน
16.	15	75	ผ่าน
17.	19	95	ผ่าน
18.	16	80	ผ่าน
19.	12	60	ไม่ผ่าน
20.	15	75	ผ่าน
21.	13	65	ไม่ผ่าน
22.	16	80	ผ่าน
23.	17	85	ผ่าน
24.	15	75	ผ่าน
25.	14	70	ผ่าน
26.	15	75	ผ่าน
27.	16	80	ผ่าน
28.	17	85	ผ่าน
29.	20	100	ผ่าน
30.	19	95	ผ่าน
$\bar{x}$	15.50	77.5	ผ่าน

ตาราง 31 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ พี คิว โพร อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล
กับเกณฑ์ร้อยละ 70

นักเรียน คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (ผ่าน 14 คะแนน)
1.	17	85	ผ่าน
2.	16	80	ผ่าน
3.	15	75	ผ่าน
4.	16	80	ผ่าน
5.	17	85	ผ่าน
6.	17	85	ผ่าน
7.	17	85	ผ่าน
8.	15	75	ผ่าน
9.	20	100	ผ่าน
10.	18	90	ผ่าน
11.	19	95	ผ่าน
12.	13	65	ไม่ผ่าน
13.	19	95	ผ่าน
14.	14	70	ผ่าน
15.	15	75	ผ่าน
16.	20	100	ผ่าน
17.	19	95	ผ่าน
18.	19	95	ผ่าน
19.	14	70	ผ่าน
20.	13	65	ไม่ผ่าน
21.	19	95	ผ่าน
22.	19	95	ผ่าน
23.	20	100	ผ่าน
24.	17	85	ผ่าน

ตาราง 31 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (ผ่าน 14 คะแนน)
25.	12	60	ไม่ผ่าน
26.	15	75	ผ่าน
27.	14	70	ผ่าน
28.	14	70	ผ่าน
29.	20	100	ผ่าน
30.	17	85	ผ่าน
$\bar{X}$	16.67	83.33	ผ่าน

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๓๔.๐๗/๑๗๑๖

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัส ๖๕M๑๔๑๒๐๐๓ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคปกติ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ ฟิ คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับสื่อดิจิทัล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี อาจารย์ ดร.มนตรี เค่นดวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา จันทรจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามกระบวนการวิจัย ตามเป้าหมายของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงพิจารณาเลือกโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิจัยในหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้ กำหนดการวันและเวลา นักศึกษาผู้ทำวิจัยจะประสานงานกับท่านด้วยตนเองอีกครั้ง และขอรับรองว่าการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแต่เพียงการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาตามที่หลักสูตรฯ กำหนดเท่านั้น จะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๔๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ผู้ประสานงาน นางสาวจิตติวรรณ ยมรัตน์ โทร. ๐๖ ๑๒๓๖ ๐๒๐๒